

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ ตผ ๐๐๓๙/ ๑๒๗๕

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง การตรวจสอบรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ของบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

เรียน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)

อ้างถึง หนังสือบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) เลขที่ ทีไอที ขง./๕๙ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ของบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย จำนวน ๒ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ได้ส่งรายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ของบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เพื่อให้ตรวจสอบ นั้น

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑๓ ได้ตรวจสอบ รายงานการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ของบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เสร็จแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุพร กลัดแพ)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ ๑๓

โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๐๐๐ ต่อ ๒๕๐๑

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๐๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : audit13@oag.go.th

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจเกิดขึ้นของเรื่องที่กำลังไต่สวนในวรรคก่อนที่ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 20 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แสดงยอดคงเหลือของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 64,174.71 ล้านบาท และ 64,173.92 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับโอนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (2G) (สัญญาอนุญาต) จำนวน 7,158.96 ล้านบาท สัญญาอนุญาตดังกล่าวสิ้นสุดลงในวันที่ 30 กันยายน 2558 ฝ่ายบริหารของบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 2G ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับบริษัท ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 2G ตามที่ฝ่ายบริหารได้ดำเนินการอยู่จะมีจำนวนเท่าใด จนกว่าบริษัทจะได้ข้อยุติถึงแนวทางในการหาประโยชน์ในสินทรัพย์โครงข่าย 2G ดังกล่าว ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงไม่สามารถระบุผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินสำหรับรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงผลกระทบต่อกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับรายการต้นทุนการให้บริการที่อาจเกิดขึ้นหากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์โครงข่าย 2G มีจำนวนน้อยกว่ามูลค่าตามบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัท ตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1. หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่อง การดำเนินงานตามแผนการปรับโครงสร้างบริษัท ซึ่งคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เห็นชอบในหลักการการควบรวมกิจการของบริษัทและ บมจ. กสท เป็นบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) และแนวทางการบริหารจัดการ NBN Co และ NGDC Co ตามที่ คส. เสนอ โดยให้ บริษัท และ บมจ. กสท ดำเนินการควบรวมกิจการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

2. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 17 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย สำหรับบริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด จำนวนเงินลงทุนตามราคาหุ้น-สุทธิ จำนวน 890.39 ล้านบาท เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยกเลิกสัญญาเช่าสินทรัพย์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ย่านความถี่ 2000 IMT (3G) กับบริษัทย่อย ขณะนี้บริษัทพิจารณาเห็นชอบแผนธุรกิจในการดำเนินการร่วมกัน โดยแผนธุรกิจดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อยู่ระหว่างรอคณะกรรมการบริษัทของ บจ. เอ ซี ที โมบาย ชุดใหม่พิจารณาแผนธุรกิจว่าจะขับเคลื่อนแผนธุรกิจนี้ต่อไปหรือยุติแผนธุรกิจดังกล่าวและจัดทำแผนธุรกิจใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป อย่างไรก็ตามบริษัทประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากเงินลงทุนดังกล่าวแล้ว คาดว่าไม่ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เนื่องจากสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยประกอบด้วย เงินสด และลูกหนี้การค้า ที่ไม่มีความเสี่ยง

3. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 43.1.1 เรื่อง คดีสัญญาที่บริษัทเป็นจำเลย จำนวน 36,930.29 ล้านบาท

4. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 43.1.3 เรื่อง ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรียกเก็บ จำนวน 656.51 ล้านบาท

5. ตามหมายเหตุ 43.1.4 เรื่อง การดำเนินงานตามสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) บริษัทยังไม่สามารถประมาณการหนี้สินค่าปรับที่อาจขึ้นได้อย่างเหมาะสม

6. หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 44 เรื่อง ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งยังไม่มีข้อยุติ

7. เหตุประกอบงบการเงินข้อ 45 เรื่อง ข้อพิพาทกับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) กรณีบริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง AIS กรณีไม่ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายได้จากการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม จำนวน 36,741.73 ล้านบาท กรณีดำเนินการโอนย้ายลูกค้าจากระบบ AIS 900 MHz ไปยังโครงข่าย 2100 MHz ของบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (บริษัทในเครือ) ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอนุญาตดำเนินการ จำนวน 41,116.31 ล้านบาท และกรณีแก้ไขสัญญาอนุญาต ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7 จำนวน 62,773.95 ล้านบาท

ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขในเรื่องดังกล่าว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับการบริหารในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและของบริษัท

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมกับความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทหรือบริษัทต้องหยุดการดำเนินงาน
ต่อเนื่อง

● ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม
รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้
มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่
สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ
รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบ
ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสุพร กัดตแพ)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางวารินทร์ ตูลาคูปต์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 13

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	5,773,214,083	6,382,768,890	12,031,706,242
เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ	9	934,348,817	4,491,390,466	-
เงินลงทุนชั่วคราว	10	19,275,459,304	15,035,620,644	7,987,158,976
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	11	22,243,260,847	22,595,344,474	24,529,067,298
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	12	10,789,219,450	7,054,733,545	8,796,224,207
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	18	38,093,995	41,964,987	48,586,439
สินค้าและพัสดุคงเหลือ	13	966,620,955	591,794,243	480,721,734
ปรับมูลค่างานและหักล้างเงิน คส. - โครงการของรัฐ	14	77,118,484	1,840,508,740	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	15	4,032,565,013	2,698,803,301	2,974,815,146
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>64,129,900,948</u>	<u>60,732,929,290</u>	<u>56,848,280,042</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนเผื่อขาย	16	5,959,822,802	6,810,874,111	5,365,691,136
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	17	34,518,084	34,188,160	83,031,280
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	16	520,644,464	650,644,464	832,047,822
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	18	175,179,017	218,777,844	281,408,027
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้	11	3,276,097,593	2,454,000,000	40,000,000
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19	396,204,653	351,432,353	351,410,208
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	20	64,174,707,240	72,495,465,752	76,098,982,725
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	21	-	2,322	5,873,465,247
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	22	2,048,052,617	2,333,543,509	2,631,747,549
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	23	1,273,896,225	1,102,346,561	1,391,349,481
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		105,577,109	116,076,584	126,576,059
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>77,964,699,804</u>	<u>86,567,351,660</u>	<u>93,075,709,534</u>
รวมสินทรัพย์		<u>142,094,600,752</u>	<u>147,300,280,950</u>	<u>149,923,989,576</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม			
	ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	24	2,773,679,214	779,509,035	910,236,200
เจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ	25	169,989,621	1,725,319,670	-
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	26	14,045,434,304	14,150,238,162	14,810,976,923
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	31.1	1,859,104,629	2,061,999,283	2,264,893,937
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7.1, 27	8,103,574,910	9,246,451,229	10,422,832,049
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	28	287,164,795	433,707,255	1,643,697,418
รายได้รอดตัดบัญชี - ส่วนที่จะรับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี		-	-	472,450,249
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		-	-	14,300,559
เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้	29	775,113,537	4,491,517,177	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	30	3,294,538,691	3,088,637,909	2,750,045,311
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>31,308,599,701</u>	<u>35,977,379,720</u>	<u>33,289,432,646</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
รายได้รอดตัดบัญชี		-	-	68,856,870
เงินกู้ยืมระยะยาว	31.1	2,788,656,943	4,647,761,572	6,709,760,855
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	32	6,944,746,125	6,685,161,163	6,667,472,009
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	31.2	1,936,843,994	1,936,843,994	1,936,843,994
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>11,670,247,062</u>	<u>13,269,766,729</u>	<u>15,382,933,728</u>
รวมหนี้สิน		<u>42,978,846,763</u>	<u>49,247,146,449</u>	<u>48,672,366,374</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		
	ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว	33	2,158,474,626	2,139,012,104
ยังไม่ได้จัดสรร		89,174,320,855	87,444,888,232
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	34	1,784,720,842	2,465,561,889
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท		99,117,516,323	98,049,462,225
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35	(1,762,334)	3,672,276
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		99,115,753,989	98,053,134,501
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		142,094,600,752	149,923,989,576

๑๖

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงฐานะการเงิน
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
		ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	5,471,780,738	6,238,981,024	11,907,666,212
เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ	9	934,348,818	4,491,390,466	-
เงินลงทุนชั่วคราว	10	19,061,634,581	14,785,620,644	7,886,513,637
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้-ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	11	22,243,260,847	22,595,344,474	24,529,067,298
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	12	10,791,023,746	7,054,879,710	8,783,859,725
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	18	38,093,995	41,964,987	48,586,439
สินค้าและพัสดุดคงเหลือ	13	966,582,930	591,756,218	480,553,670
ปรับมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ. - โครงการของรัฐ	14	77,118,484	1,840,508,740	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	15	4,086,315,028	2,746,100,301	2,963,324,160
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>63,670,159,167</u>	<u>60,386,546,564</u>	<u>56,599,571,141</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินลงทุนเพื่อขาย	16	5,959,822,802	6,810,874,111	5,365,691,136
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	17	30,000,100	30,000,000	79,172,111
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	17	911,965,294	911,639,044	891,639,344
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	16	520,644,464	650,644,464	700,644,464
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	18	175,179,017	218,777,844	281,408,027
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	42	60,000,000	-	-
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้	11	3,276,097,593	2,454,000,000	40,000,000
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	19	396,204,653	351,432,353	351,410,208
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	20	64,173,920,338	72,153,394,777	75,577,693,239
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน	21	-	2,322	5,873,465,247
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	22	2,047,665,469	2,333,087,687	2,631,243,211
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	23	1,269,672,461	1,099,462,199	1,389,167,561
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		105,577,109	116,076,584	126,576,059
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>78,926,749,300</u>	<u>87,129,391,385</u>	<u>93,308,110,607</u>
รวมสินทรัพย์		<u>142,596,908,467</u>	<u>147,515,937,949</u>	<u>149,907,681,748</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	24	3,617,390,789	1,650,293,530	1,470,249,710
เจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ	25	169,989,621	1,725,319,670	-
เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้	26	14,045,434,304	14,150,238,162	14,810,976,923
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	31.1	1,859,104,629	2,061,999,283	2,264,893,937
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7.1, 27	8,165,074,688	9,292,634,017	10,472,581,380
เงินประกันการใช้โทรศัพท์	28	287,164,795	433,707,255	1,643,697,418
รายได้รอดตัดบัญชี - ส่วนที่จะรับรู้เป็นรายได้ภายในหนึ่งปี		-	-	472,450,249
เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้	29	775,113,537	4,491,517,177	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	30	3,218,170,124	3,009,964,386	2,682,075,872
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>32,137,442,487</u>	<u>36,815,673,480</u>	<u>33,816,925,489</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
รายได้รอดตัดบัญชี		-	-	68,856,870
เงินกู้ยืมระยะยาว	31.1	2,788,656,943	4,647,761,572	6,709,760,855
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	32	6,919,109,321	6,666,551,194	6,652,703,243
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	31.2	1,936,843,994	1,936,843,994	1,936,843,994
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>11,644,610,258</u>	<u>13,251,156,760</u>	<u>15,368,164,962</u>
รวมหนี้สิน		<u>43,782,052,745</u>	<u>50,066,830,240</u>	<u>49,185,090,451</u>

๑๒

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ณ 31 ธ.ค.61	ณ 31 ธ.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)	ณ 1 ม.ค.60 (ปรับปรุงใหม่)
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
ทุนที่ออกและชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 600,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท	6,000,000,000	6,000,000,000	6,000,000,000
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว	33	2,118,110,793	2,118,110,793
ยังไม่ได้จัดสรร		88,912,024,087	86,865,435,027
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	34	1,784,720,842	2,465,561,889
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		98,814,855,722	97,449,107,709
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		142,596,908,467	149,907,681,748

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นาวาอากาศเอก สมศักดิ์ ขาวสุวรรณ์)

รักษาการประธานกรรมการ

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

(นายมนต์ชัย หนูสง)

กรรมการผู้จัดการใหญ่

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้				
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม	44,251,296,121	34,072,508,277	44,251,566,929	34,072,816,264
รายได้จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	-	435,333,301	-	435,333,301
รายได้ตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบจาก การร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	-	551,475,892	-	551,475,892
รายได้จากการให้บริการอื่น	7.2 1,430,187,673	787,307,378	1,436,726,591	792,063,983
รายได้อื่น	36 1,887,175,606	3,129,644,479	1,888,935,132	3,157,713,668
รวมรายได้	47,568,659,400	38,976,269,327	47,577,228,652	39,009,403,108
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนการให้บริการ	30,821,795,613	23,548,907,627	30,473,015,675	23,570,788,388
ค่าเสื่อมราคาและขาดทุนจากการด้อยค่า - สินทรัพย์จากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	39 -	217,936,024	-	217,936,024
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย	1,379,910,358	1,359,629,348	1,405,882,230	1,378,005,572
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	13,322,502,185	14,511,732,337	13,353,311,191	14,611,636,016
ค่าใช้จ่ายอื่น	111,083,013	3,320,825,660	112,678,027	3,308,212,582
ต้นทุนทางการเงิน	37 166,707,829	235,470,021	185,752,469	235,470,021
รวมค่าใช้จ่าย	45,801,998,998	43,194,501,017	45,530,639,592	43,322,048,603
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม	17 329,824	(377,010)	-	-
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษีเงินได้	38 1,766,990,226	(4,218,608,700)	2,046,589,060	(4,312,645,495)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	38 (23,016,758)	(42,624,529)	-	(23,931,908)
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	1,743,973,468	(4,261,233,229)	2,046,589,060	(4,336,577,403)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- ผลกำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	16,38 (851,051,309)	1,445,182,975	(851,051,309)	1,445,182,975
- ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	38 170,210,262	(289,036,595)	170,210,262	(289,036,595)
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น	(680,841,047)	1,156,146,380	(680,841,047)	1,156,146,380
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- ผลกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับ โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	38 -	(116,315,705)	-	(116,315,705)
- ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	38 -	23,263,141	-	23,263,141
รวมรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่ไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง	-	(93,052,564)	-	(93,052,564)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(680,841,047)	1,063,093,816	(680,841,047)	1,063,093,816
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	1,063,132,421	(3,198,139,413)	1,365,748,013	(3,273,483,587)
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของบริษัท	40 1,748,895,145	(4,257,999,495)	2,046,589,060	(4,336,577,403)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35 (4,921,677)	(3,233,734)	-	-
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	1,743,973,468	(4,261,233,229)	2,046,589,060	(4,336,577,403)
การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของบริษัท	1,068,054,098	(3,194,905,679)	1,365,748,013	(3,273,483,587)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	35 (4,921,677)	(3,233,734)	-	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	1,063,132,421	(3,198,139,413)	1,365,748,013	(3,273,483,587)
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นสำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท				
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	40 2.91	(7.10)	3.41	(7.23)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม						
	ส่วนของบริษัท						
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วน ของบริษัท	ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
	6,000,000,000	2,139,012,104	89,409,524,856	2,465,561,889	100,014,098,849	3,672,276	100,017,771,125
7.1	-	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม	6,000,000,000	2,139,012,104	87,444,888,232	2,465,561,889	98,049,462,225	3,672,276	98,053,134,501
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น							
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น							
- สำรองบริษัทย่อย	-	19,462,522	(19,462,522)	-	-	-	-
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	-	-	-	(195,001)	(195,001)
- การได้มาซึ่งส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม โดยอำนาจควบคุมไม่เปลี่ยนแปลง	-	-	-	-	-	(317,932)	(317,932)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	-	19,462,522	(19,462,522)	-	-	(512,933)	(512,933)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี							
- กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	-	-	1,748,895,145	-	1,748,895,145	(4,921,677)	1,743,973,468
- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	(680,841,047)	(680,841,047)	-	(680,841,047)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	1,748,895,145	(680,841,047)	1,068,054,098	(4,921,677)	1,063,132,421
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,000,000,000	2,158,474,626	89,174,320,855	1,784,720,842	99,117,516,323	(1,762,334)	99,115,753,989

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม						รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม	
	6,000,000,000	2,135,362,778	93,764,226,241	1,309,415,509	103,209,004,528	7,255,297	103,216,259,825
7.1	-	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)
	6,000,000,000	2,135,362,778	91,799,589,617	1,309,415,509	101,244,367,904	7,255,297	101,251,623,201
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม							
ผลกระทบจากการปรับปรุงบัญชี							
7.1							
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่							
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น							
การจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น							
- สำรองบริษัทย่อย	-	3,649,326	(3,649,326)	-	-	-	-
- เรียกชำระเพิ่ม	-	-	-	-	-	181,300	181,300
- เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	-	-	-	-	-	(530,587)	(530,587)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าสู่ส่วนของผู้ถือหุ้น	-	3,649,326	(3,649,326)	-	-	(349,287)	(349,287)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี							
35	-	-	(4,257,999,495)	-	(4,257,999,495)	(3,233,734)	(4,261,233,229)
34	-	-	(93,052,564)	1,156,146,380	1,063,093,816	-	1,063,093,816
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	(4,351,052,059)	1,156,146,380	(3,194,905,679)	(3,233,734)	(3,198,139,413)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	6,000,000,000	2,139,012,104	87,444,888,232	2,465,561,889	98,049,462,225	3,672,276	98,053,134,501

๑๒

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ						รวม
	ทุนเรือนหุ้น	กำไรสะสม	กำไรสะสม	กำไรสะสม	องค์ประกอบอื่น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
	ที่ออกและ	ชำระแล้ว	จัดสรรแล้ว	ยังไม่จัดสรร	ของส่วนของผู้ถือหุ้น		
7.1	6,000,000,000	2,118,110,793	88,830,071,651	2,465,561,889	99,413,744,333		
	-	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)		
	6,000,000,000	2,118,110,793	86,865,435,027	2,465,561,889	97,449,107,709		
34	-	-	2,046,589,060	-	2,046,589,060		
	-	-	-	(680,841,047)	(680,841,047)		
	-	-	2,046,589,060	(680,841,047)	1,365,748,013		
	6,000,000,000	2,118,110,793	88,912,024,087	1,784,720,842	98,814,855,722		

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 - ตามที่รายงานไว้เดิม

ผลกระทบจากการปรับปรุงทางบัญชี

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 - ตามที่ปรับปรุงใหม่

กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี

- กำไรสำหรับปี

- กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปี

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ					รวม
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	กำไรสะสม จัดสรรแล้ว	กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร	องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	
7.1	6,000,000,000	2,118,110,793	93,259,701,618	1,309,415,509	102,687,227,920	
	-	-	(1,964,636,624)	-	(1,964,636,624)	
	6,000,000,000	2,118,110,793	91,295,064,994	1,309,415,509	100,722,591,296	
34	-	-	(4,336,577,403)	-	(4,336,577,403)	
	-	-	(93,052,564)	1,156,146,380	1,063,093,816	
	-	-	(4,429,629,967)	1,156,146,380	(3,273,483,587)	
	6,000,000,000	2,118,110,793	86,865,435,027	2,465,561,889	97,449,107,709	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี	1,743,973,468	(4,261,233,229)	2,046,589,060	(4,336,577,403)
รายการปรับกระทบกำไร(ขาดทุน)สำหรับปีเป็นเงินสดรับ(จ่าย)จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	39	12,008,489,834	13,174,033,629	11,829,314,683
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	39	153,984,518	298,198,669	153,984,518
ขาดทุน(กำไรรายการ)จากการเสื่อมค่าของสินค้าคงเหลือ		2,606,831	(19,508,602)	2,606,831
ส่วนแบ่ง(กำไร)ขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย	17	(329,824)	377,010	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน		-	48,466,110	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์อุปกรณ์		235,433,089	554,342,167	73,083,273
การตัดจำหน่ายรายได้รอตัดบัญชี		-	(551,475,892)	-
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		1,247,866	(17,041,835)	1,247,866
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(1,402,862)	(7,445,326)	(1,402,862)
รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์		(21,260)	(987,620)	(21,260)
รายได้ดอกเบี้ย		(787,616,138)	(849,022,184)	(765,997,900)
รายได้เงินปันผล		(190,500,562)	(40,643,685)	(190,500,562)
ต้นทุนทางการเงิน	37	166,707,829	235,470,022	185,752,469
ภาษีเงินได้	38	23,016,758	42,624,529	-
อื่นๆ		(53,524,034)	(108,196,940)	(53,011,101)
		13,302,065,513	8,497,956,823	13,281,645,015
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง				
- ฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ		3,557,041,649	(4,491,390,466)	3,557,041,649
- ลูกหนี้การค้า		(3,753,384,179)	1,257,112,676	(3,726,361,941)
- ลูกหนี้อื่น		37,978,011	(583,386)	37,978,011
- เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน		47,469,819	69,251,634	47,469,819
- สินค้าและพัสดุคงเหลือ		(760,261,068)	(463,874,055)	(760,261,068)
- ปรับมูลค่างานและหักล้าง - โครงการของรัฐ		1,763,390,256	(1,840,508,740)	1,763,390,256
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		(1,350,499,965)	266,847,640	(1,335,272,366)
การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)				
- เจ้าหนี้การค้า		2,382,355,564	437,356,351	2,355,289,472
- เจ้าหนี้การค้า - เน็ตประชารัฐ		(1,555,330,048)	1,725,319,670	(1,555,330,048)
- เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้		(319,878,726)	(491,541,713)	(319,878,726)
- เจ้าหนี้อื่น		21,240,913	(33,093,129)	21,240,913
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		(1,133,901,806)	(1,163,109,541)	(1,121,568,034)
- เงินประกันการใช้โทรศัพท์		(146,542,460)	(1,209,990,162)	(146,542,460)
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น		261,461,661	354,550,701	220,365,029
- เงินรับกระทรวงดิจิทัลฯ		(3,716,403,640)	4,491,517,177	(3,716,403,640)
- หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน		259,584,961	(98,626,550)	252,558,126
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		8,896,386,455	7,307,194,930	8,855,360,007

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
ดอกเบี้ยรับ	763,552,883	848,003,197	743,269,986	842,917,254
รับเงินปันผล	190,500,562	16,986,900	190,500,562	16,986,900
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	10 (26,427,191,334)	(29,533,430,803)	(26,422,494,665)	(29,293,855,139)
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	10 22,317,352,673	22,484,969,135	22,276,480,727	22,394,748,132
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้เพิ่มขึ้น	11 (22,626,410,124)	(47,278,426,487)	(22,626,410,124)	(47,278,426,487)
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ลดลง	11 22,159,534,606	46,798,149,311	22,159,534,606	46,798,149,311
เงินสดรับจากการซื้อเงินลงทุนระยะยาว	-	181,403,359	-	50,000,000
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	(60,000,000)	-
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	(19,999,700)
เงินสดจ่ายเพื่อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(100)	-	(100)	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	39,088,559	42,637,576	39,088,559	42,637,576
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(3,629,379,891)	(3,945,902,122)	(3,629,214,498)	(3,945,856,717)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(52,238,501)	(55,442,283)	(52,238,501)	(55,402,282)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(7,265,190,667)	(10,441,052,217)	(7,381,483,448)	(10,448,101,152)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(326,250)	-
จ่ายดอกเบี้ย	(175,682,342)	(248,928,673)	(175,682,342)	(248,928,673)
จ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(2,061,999,283)	(2,264,893,937)	(2,061,999,283)	(2,264,893,937)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(2,237,681,625)	(2,513,822,610)	(2,238,007,875)	(2,513,822,610)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลง - สุทธิ	(606,485,837)	(5,647,679,897)	(764,131,316)	(5,667,427,733)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	6,382,768,890	12,031,706,242	6,238,981,024	11,907,666,212
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(3,068,970)	(1,257,455)	(3,068,970)	(1,257,455)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	8 5,773,214,083	6,382,768,890	5,471,780,738	6,238,981,024

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม :

รายการที่มีใช้เงินสด

หน่วย : ล้านบาท

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาจากการบริจาค	0.02	0.99	0.02	0.99
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	-	10.16	-	10.16
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้มาแต่ยังไม่ได้ชำระเงิน	672.83	122.72	672.83	122.72
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ได้รับโอนจากสัมปทาน	2.02	-	2.02	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561
 (หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นตามที่ได้ระบุ)

1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 การจัดตั้งบริษัท

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (บริษัท) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย และมีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนดังนี้

89/2 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูลจึงรวมเรียกบริษัทและบริษัทย่อยว่า “กลุ่มบริษัท”

บริษัทดำเนินธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคม รายละเอียดของบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะธุรกิจ	ประเทศที่กิจการจัดตั้ง	บริษัทถือหุ้นร้อยละ	
			2561	2560
บริษัทย่อยทางตรง				
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	98.60	98.57
บริษัท ทีโอที เอาร์ทเซอร์วิส เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	25.00	25.00
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการ- ลิขสิทธิ์และสิทธิประโยชน์	ไทย	25.00	25.00
บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	99.9985	99.9985

1.2 การประกอบธุรกิจ

บริษัทและบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ประกอบธุรกิจหลักในด้านโทรคมนาคมทุกประเภท อันได้แก่ การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการสื่อสารไร้สาย โทรศัพท์สาธารณะทั้งแบบใช้เหรียญและแบบใช้บัตร บริการสื่อสารร่วมระบบดิจิทัล (ISDN) บริการสื่อสารข้อมูล บริการคู่สายเช่าและวงจรเช่า บริการอินเทอร์เน็ต และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกัน ทั้งในประเทศ ระหว่างประเทศ และนอกประเทศ

บริษัทได้เปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการงานและร่วมลงทุนเพื่อทำการขยายโทรศัพท์พื้นฐานและบริการโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งนี้บริษัทเอกชนที่อยู่ภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละของรายได้ และบางบริษัทจะต้องจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนแก่บริษัทในอัตราร้อยละของรายได้หรือเงินขั้นต่ำที่ระบุในแต่ละสัญญา แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า นอกจากนี้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนบางสัญญายังระบุให้กลุ่มบริษัทเอกชนดังกล่าวต้องจัดหาอาคารและอุปกรณ์เพื่อดำเนินการและส่งมอบอาคารและอุปกรณ์ที่จัดหาภายใต้สัญญาข้างต้นให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท

ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาฯ ซึ่งส่วนใหญ่โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่บริษัทเมื่อก่อสร้างและติดตั้งเสร็จพร้อมใช้งาน โดยบริษัทจะให้สิทธิแก่กลุ่มบริษัทเอกชนในการใช้สิทธิเพื่อดำเนินงานทางการค้า นโยบายในการรับรู้รายได้และการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับมอบจากกลุ่มบริษัทเอกชนได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.13

บริษัทได้รับการโอนสิทธิและหน้าที่ในการถือครองและการใช้คลื่นความถี่ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT - 2000) จากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ.กสท) เพื่อให้บริษัทเป็นผู้บริหารแต่เพียงผู้เดียว ตามบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้า และการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2551 และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) [เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 ได้เปลี่ยนเป็นคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)] ได้อนุมัติการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2552 รวมทั้งได้อนุมัติให้บริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมประเภทขายส่งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT-2000) ในย่านความถี่ 1965 - 1980 MHz คู่กับ 2155 - 2170 MHz เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2552 ซึ่งการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทจะเน้นการดำเนินธุรกิจในฐานะผู้ให้บริการโครงข่าย (Mobile Network Operator (MNO)) โดยการขายต่อบริการแก่ Wholesale Customers ที่เรียกว่า Mobile Virtual Network Operator (MVNO) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีสิทธิในคลื่นความถี่และไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเองในการให้บริการและดำเนินธุรกิจด้วยการซื้อทราฟฟิก (Traffic) ของ MNO เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าปลีกโดย MVNO จะมีช่องทางการจำหน่ายและการตลาดภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง

บริษัทได้เปิดให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ในพื้นที่เขตกรุงเทพและปริมณฑล รวมถึงการขยายการติดตั้งสถานีฐานออกไปยังพื้นที่ภูมิภาคเพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยปัจจุบันมีสถานีฐานรวมในเขตนครหลวงและภูมิภาค จำนวน 5,320 แห่ง เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัทได้มีการลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคมกับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) เรียกว่า “ผู้ให้เช่า” โดยผู้ให้เช่าตกลงจัดหาสถานีฐาน ซึ่งเมื่อรวมกับสถานีฐานของบริษัทแล้วมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่า 16,000 แห่ง

บริษัทได้ลงนามสัญญาธุรกิจไร้สายคลื่นความถี่ 2300 MHz กับกลุ่มบริษัท ดี แทค ไตรเน็ต จำกัด เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 เพื่อให้บริการด้านเสียง ข้อมูล และพหุสื่อ ด้วยเทคโนโลยี LTE ได้ทั่วประเทศ รวมถึงบริการประเภท Fixed Wireless Broadband และ Mobile Broadband โดยมีจำนวนสถานีฐานไม่น้อยกว่า 20,000 แห่ง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนเข้าร่วมการงานและร่วมลงทุน ดังนี้

1.2.1 บริษัทเอกชนที่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท โทร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์	
	- โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 2.6 ล้านเลขหมาย ในเขตนครหลวง	25 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2535
	- โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตนครหลวง	เริ่ม 15 มกราคม 2540 สิ้นสุด 28 ตุลาคม 2560
	- บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น	เริ่ม 13 พฤษภาคม 2539 สิ้นสุด 28 ตุลาคม 2560
	- บริการโทรศัพท์พื้นฐานที่สามารถใช้นอก สถานที่โดยไม่ต้องใช้สาย	เริ่ม 15 สิงหาคม 2539 สิ้นสุด 28 ตุลาคม 2560

2. บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)	บริการโทรศัพท์	
	- โทรศัพท์พื้นฐานจำนวน 1.5 ล้านเลขหมาย ในเขตภูมิภาค	25 ปี นับจาก 25 ตุลาคม 2536
	- โทรศัพท์สาธารณะประเภทหยอดเหรียญ ในเขตภูมิภาค	เริ่ม 20 สิงหาคม 2540 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561
	- บริการเสริม เช่น DID บริการคู่สายเช่า เป็นต้น	เริ่ม 14 กุมภาพันธ์ 2544 สิ้นสุด 25 ตุลาคม 2561 (ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่ง ให้ ทีทีแอนด์ที ล้มละลายเมื่อ วันที่ 7 มิถุนายน 2560)
3. บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	บริการสื่อสารข้อมูลทุกประเภทโดยใช้ระบบ Datakit Virtual Circuit Switch ระบบ Frame Relay ระบบ ATM Switch, ADSL	25 ปี นับจาก 25 กันยายน 2540 (สิ้นสุดสัญญา ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ตาม ข้อตกลงยกเลิกสัญญา)
4. บริษัท โทร มัลติมีเดีย จำกัด	บริการให้เช่าวงจรสื่อสัญญาณความเร็วสูงผ่าน โครงข่ายมัลติมีเดีย	20 ปี นับจาก 20 ตุลาคม 2540

1.2.2 บริษัทเอกชนที่ไม่ต้องโอนสินทรัพย์ภายใต้สัญญาความร่วมมือการงานและร่วมลงทุนให้แก่บริษัท

บริษัทเอกชน	ประเภทของบริการ	ระยะเวลาของสัญญา
1. บริษัท สามารถ มัลติมีเดีย จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	10 ปี นับจาก 29 ตุลาคม 2557
2. บริษัท ควอลิตี้ ดิจิตอล โลင်းส จำกัด	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 21 มกราคม 2545
3. บริษัท โมโนเทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 11 กันยายน 2546
4. บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	15 ปี นับจาก 29 กันยายน 2547

1.2.3 การได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์

บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์จำนวน 9 ฉบับ ประกอบด้วย

- ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการออดิโอเท็กซ์ (Audiotex Service) และบริการบัตรโทรศัพท์
 - รายได้จากกิจการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 5.03 ล้านบาท (ปี 2560 : 42.07 ล้านบาท)

๖๒

2. ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ xDSL บริการอินเทอร์เน็ตแบบสายเช่า บริการอินเทอร์เน็ตแบบ WIFI บริการอินเทอร์เน็ตแบบให้บริการผ่านโครงข่ายคลื่นความถี่ บริการเสียงผ่านการให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการอื่นๆ ได้แก่ Web Hosting, Dedicated Server, Co-Location และ Backup Server
 - รายได้จากบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 2,552.51 ล้านบาท (ปี 2560 : 11,017.61 ล้านบาท)
3. ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เฉพาะกลุ่มระบบ CBR (Common Base Radiotelephone)
 - รายได้จากประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไม่มีรายได้ (ปี 2560 : ไม่มีรายได้)
4. ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการระบบสื่อสารเพื่อบริการธุรกิจผ่านดาวเทียม (Integrated Satellite Business Network : ISBN)
 - รายได้จากประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 0.23 ล้านบาท (ปี 2560 : 1.71 ล้านบาท)
5. ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ซึ่งอนุญาตให้บริษัทเป็นผู้ประกอบการให้บริการโครงข่ายหลัก บริการโครงข่ายในส่วนการเข้าถึงผู้ใช้บริการ บริการคู่สายเช่า และ/หรือ วงจรเช่าภายในประเทศ บริการวงจรเช่าระหว่างประเทศ บริการโทรศัพท์ประจำที่ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการโทรศัพท์ทางไกลภายในประเทศ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริการสื่อสารข้อมูล บริการเสริม และบริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (FTTx)
 - รายได้จากประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 32,909.13 ล้านบาท (ปี 2560 : 14,371.70 ล้านบาท)
6. ใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ และบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
 - รายได้จากบริการอินเทอร์เน็ตแบบที่สอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 17.30 ล้านบาท (ปี 2560 : 99.16 ล้านบาท)
7. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ
 - รายได้จากบริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 192.24 ล้านบาท (ปี 2560 : 213.79 ล้านบาท)
8. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์เพื่อให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel
 - รายได้จากบริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ช่องรายการ TOT Channel สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ไม่มีรายได้ (ปี 2560 : ไม่มีรายได้)
9. ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ระดับชาติ
 - รายได้จากบริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ระดับชาติ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวนเงิน 32.0 ล้านบาท (ปี 2560 : 36.70 ล้านบาท)

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ชำระเป็นรายปี ภายใน 150 วันนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี หรือภายในวันที่ 30 พฤษภาคม 2562 อัตราค่าธรรมเนียมเป็นไปตามประกาศ

การที่บริษัทได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ บริษัทจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเหล่านี้

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชี

เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีดังต่อไปนี้

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี ภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี กฎ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้น เรื่องที่อธิบายในนโยบายการบัญชีไว้ข้างล่างนี้

รายการที่มีสาระสำคัญซึ่งเกิดขึ้นระหว่างบริษัท บริษัทย่อย ได้ถูกตัดรายการในการจัดทำงบการเงินรวม

2.2 มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และแนวปฏิบัติทางการบัญชี

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) รวมถึงแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัท

มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ฝ่ายบริหารของบริษัทและกลุ่มบริษัทเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคตจะไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า มีผลบังคับใช้หลังวันที่ 1 มกราคม 2562 และมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน 5 ฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับ งบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 หลักการสำคัญของมาตรฐานดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้และการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกฉบับ ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานฉบับอื่น ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กำหนดวิธีปฏิบัติในช่วงการเปลี่ยนแปลงโดยให้วิธีปรับย้อนหลังตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด หรือรับรู้ผลกระทบสะสมย้อนหลังจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้เป็นรายการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวดของงวดปัจจุบัน

หลักการสำคัญของมาตรฐานฉบับนี้ คือการรับรู้รายได้ที่เกิดจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้เพื่อแสดงการส่งมอบสินค้าหรือบริการที่สัญญาให้ลูกค้าในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ลูกค้า โดยได้กำหนดหลักการสำคัญ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 : ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า
- ขั้นตอนที่ 2 : ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา
- ขั้นตอนที่ 3 : กำหนดราคาของรายการ
- ขั้นตอนที่ 4 : ปันส่วนราคาของรายการให้กับภาระที่ต้องปฏิบัติที่รวมอยู่ในสัญญา
- ขั้นตอนที่ 5 : รับรู้รายได้เมื่อ (หรือขณะที่) กิจการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น

ฝ่ายบริหารของบริษัทและกลุ่มบริษัทประเมินว่าการนำมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติจะมีผลกระทบที่สำคัญดังต่อไปนี้

การปันส่วนรายได้ของรายการสินค้าพร้อมการให้บริการบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาองค์ประกอบของรายได้จากการขายสินค้าพร้อมการให้บริการ โดยจะปันส่วนรายได้ตามสัดส่วนของราคาขายแบบแยกเทศของสินค้าและบริการให้กับสินค้าที่ส่งมอบและภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญา

เงินสดล่วงหน้า ที่ได้รับจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า หรือเพื่อให้บริษัทและกลุ่มบริษัทปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติเสร็จสิ้น บริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาบันทึกเป็นหนี้สิน และทยอยรับรู้เป็นรายได้ตลอดอายุสัญญา

ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้า หรือเพื่อให้บริษัทและกลุ่มบริษัทปฏิบัติแล้วเสร็จตามสัญญา บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกเป็นทรัพย์สิน และทยอยตัดเป็นต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับการรับรู้รายได้ตามสัญญา

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัทและกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อการเงินในปีที่เรื่อนำมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

2.3 สกุลเงินที่นำเสนองบการเงิน

สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่ใช้นำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมในงบการเงินของแต่ละบริษัทในกลุ่มบริษัทถูกวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจหลักที่บริษัทดำเนินงานอยู่ (สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน) งบการเงินรวมแสดงในสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและสกุลเงินที่นำเสนองบการเงินของบริษัท

รายการและยอดคงเหลือ

รายการที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรือวันที่ตีราคาหากการนั้นถูกวัดมูลค่าใหม่ รายการกำไรและรายการขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศ และที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นเงินตราต่างประเทศ ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีเมื่อมีการรับรู้รายการกำไรหรือขาดทุนของรายการที่ไม่เป็นตัวเงินไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ องค์ประกอบของอัตราแลกเปลี่ยนทั้งหมดของรายการกำไรหรือขาดทุนนั้นจะรับรู้ไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จด้วย

2.4 เกณฑ์ในการจัดหางบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วยงบการเงินของบริษัท และบริษัทย่อย (รวมกันเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) และส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วม

2.4.1 การรวมธุรกิจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกการซื้อบริษัทย่อยด้วยวิธีซื้อและแสดงต้นทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่จ่ายไปหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ หรือด้วยภาระหนี้สินซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ได้บริษัทย่อยมา สินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ซึ่งได้จากการซื้อบริษัทย่อยจะถูกวัดมูลค่าเริ่มแรกในวันที่ได้บริษัทย่อยนั้นที่มูลค่ายุติธรรม โดยไม่คำนึงถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับจะบันทึกเป็นค่าความนิยม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งของสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที

2.4.2 บริษัทย่อย

บริษัทย่อย หมายถึง กิจการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทควบคุมกิจการเมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้รับการลงทุน และมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนจากการใช้อำนาจเหนือผู้ที่ได้รับการควบคุม บริษัทและกลุ่มบริษัทรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย และจะไม่นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมไว้ในงบการเงินรวมนับจากวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทสูญเสียอำนาจควบคุม

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีของบริษัทย่อยในกรณีที่เป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของบริษัทและกลุ่มบริษัท

ผลขาดทุนในบริษัทย่อยจะต้องถูกปันส่วนไปยังส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมแม้ว่าการปันส่วนดังกล่าวจะทำให้ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมมียอดคงเหลือติดลบก็ตาม

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทย่อยจะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

การตัดรายการในงบการเงินรวม

รายการบัญชียอดคงเหลือ และรายการกำไรหรือรายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ซึ่งมีผลจากรายการระหว่างกันของกิจการที่อยู่ในบริษัทและกลุ่มบริษัทจะถูกตัดบัญชีออกไป เว้นแต่รายการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่ามิชอบซ้ำว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า

การสูญเสียอำนาจควบคุม

เมื่อมีการสูญเสียอำนาจควบคุมบริษัทและกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินในบริษัทย่อย ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

รายชื่อบริษัทย่อยหลักของบริษัทและกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17

2.4.3 บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญแต่ไม่ถึงกับควบคุม ซึ่งโดยทั่วไปก็คือการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงอยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50 ของสิทธิออกเสียงทั้งหมด เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในการแสดงในงบการเงินรวม ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ที่ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทรวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

๑๒

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมนั้นลดลงแต่ยังคงมีสิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ บริษัทต้องจัดประเภทรายการที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรหรือขาดทุน และส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาจะรวมไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้น จะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมนั้น บริษัทและกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นบริษัทและกลุ่มบริษัทจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มบริษัทกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า

บริษัทร่วมจะเปลี่ยนนโยบายการบัญชีเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท กำไรและขาดทุนจากการลดสัดส่วนในบริษัทร่วมจะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

ในงบการเงินเฉพาะกิจการ เงินลงทุนในบริษัทร่วม จะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

รายละเอียดของเงินลงทุนในบริษัทร่วมได้อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 17

2.5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายรวมถึง เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

2.6 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทฝากประจำ ตัวแลกเงินและตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งมีอายุเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ได้มา รวมถึงพันธบัตรและหุ้นกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

๑๖

2.7 ลูกหนี้

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น รับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้และจะแสดงมูลค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีด้วยจำนวนหนี้ที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหมายถึง ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น หนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร

2.8 สินค้าและพัสดुकงเหลือ

สินค้าและพัสดुकงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่ได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าและพัสดुकงคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ราคาทุนของสินค้าและพัสดुकงเหลือ หมายถึง ต้นทุนในการซื้อซึ่งประกอบด้วยราคาซื้อและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้าหรือพัสดुकงนั้น เช่น ค่าภาษีอากร ค่าขนส่ง หักด้วยส่วนลดและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้าหรือพัสดुकง ส่วนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นสำเร็จรูปและค่าใช้จ่ายในการขาย ในระหว่างปีบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำการตั้งค่าเผื่อลดมูลค่าสำหรับสินค้าหรือพัสดुकงที่เก่า ล้าสมัย หรือเสื่อมคุณภาพ

2.9 เงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน

เงินลงทุนที่ได้จากบริษัทเอกชนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการให้สิทธิแก่บริษัทเอกชนในการดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุนบันทึกเป็นเงินลงทุนด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้เป็นรายได้ทันที ในกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่มีภาระผูกพันในการชำระต้นทุนให้แก่บริษัทคู่สัญญาในอนาคต หรือในกรณีที่ไม่ได้เป็นการรับหุ้นเพื่อชำระค่าบริการสำหรับบริการที่จะได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัทล่วงหน้า โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกเงินลงทุนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุนรวมอยู่ในเงินลงทุนในบริษัทร่วมหรือเงินลงทุนระยะยาวอื่น แล้วแต่กรณี

2.10 เงินลงทุนระยะยาว

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งผู้บริหารของบริษัทไม่สามารถระบุช่วงเวลาที่เหมาะสมที่อาจตัดสินใจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยจะแสดงรายการเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย เว้นแต่กรณีที่ผู้บริหารจะแสดงเจตจำนงที่จะถือหลักทรัพย์ไว้น้อยกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ในรายงาน หรือผู้บริหารต้องการขายเพื่อเพิ่มเงินทุนในการประกอบกิจการ จึงจะจัดประเภทเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ผู้บริหารจะกำหนดการจัดประเภทเงินลงทุนเมื่อซื้อและประเมินจุดประสงค์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย ซึ่งประกอบด้วยเงินลงทุนในตราสารทุนที่มีตลาดรองรับ เงินลงทุนเพื่อขายที่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ โดยจะวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยการอ้างอิงราคาเสนอซื้อของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอื่นที่หลักทรัพย์ดังกล่าวจดทะเบียนอยู่ รายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขายจะแสดงรวมไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลา ซึ่งผู้บริหารตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถถือไว้จนครบกำหนด ถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนด เว้นแต่เป็นเงินลงทุนที่จะครบกำหนดภายใน 12 เดือน นับแต่วันที่ยังจะแสดงไว้ในสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินลงทุนที่ถือไว้จนครบกำหนดวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับถูกจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน โดยแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่นในชื่อเงินลงทุนทั่วไป และแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าของเงินลงทุนต่อเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากการด้อยค่าไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

ในการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างเงินสดสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

กรณีการเงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนชนิดเดียวกันมีการจำหน่ายเพียงบางส่วน ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนที่จำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากจำนวนที่ถือครองทั้งหมด

2.11 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนได้แก่อสังหาริมทรัพย์ที่ถือครองเพื่อหาประโยชน์จากรายได้ค่าเช่าหรือจากมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ไม่ได้มีไว้เพื่อขายตามปกติธุรกิจ หรือใช้ในการผลิต หรือจัดหาสินค้า หรือให้บริการ หรือใช้ในการบริหารงาน รวมถึงที่ดินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทถือครองไว้โดยที่ปัจจุบันยังไม่ได้รับวัตถุประสงค์ประสงค์ของการใช้ไว้ชัดเจน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนแสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนของอสังหาริมทรัพย์คือต้นทุนรวมค่าใช้จ่ายทางตรงเพื่อให้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการก่อสร้างที่กิจการก่อสร้างเองรวมถึงต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง ต้นทุนทางตรงอื่น (เพื่อให้ให้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน) และต้นทุนการกู้ยืม

การจัดประเภทใหม่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน จนทำให้ต้องจัดประเภทไปเป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชีและราคาทุน ณ วันที่มีการจัดประเภทใหม่

2.12 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกประเภท ยกเว้นที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า

ราคาทุนรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ แรงงานทางตรง และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรีดถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์และต้นทุนการกู้ยืม สำหรับเครื่องมือที่ควบคุมโดยลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ซึ่งไม่สามารถทำงานได้โดยปราศจากลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์นั้นให้ถือว่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอุปกรณ์และแสดงเป็นส่วนหนึ่งในรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่เท่ากัน บริษัทจะบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง

ต้นทุนในการเปลี่ยนแทนส่วนประกอบจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ถ้ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากรายการนั้น และสามารถวัดมูลค่าต้นทุนของรายการนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ ชิ้นส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทนจะถูกตัดจำหน่ายด้วยมูลค่าตามบัญชี สำหรับต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการซ่อมบำรุงรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากมูลค่าเสื่อมสภาพของรายการอาคารและอุปกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยราคาทุนของสินทรัพย์หรือต้นทุนในการเปลี่ยนแทนอื่น หักด้วยมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์

ค่าเสื่อมราคาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของส่วนประกอบของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ดังนี้

	จำนวนปี
ส่วนปรับปรุงที่ดิน	3 - 10
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	2 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	2 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	2 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	2 - 7
ยานพาหนะ	5 - 8

บริษัทและกลุ่มบริษัทไม่คิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ และมูลค่าคงเหลือทุกสิ้นรอบปีบัญชี เป็นอย่างน้อย

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาคด้วยราคาทุน เป็นรายได้อื่นทั้งจำนวนในปีที่ได้รับบริจาค หากการบริจาคดังกล่าวไม่ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะปรับลดราคาตามบัญชีลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

ในกรณีที่บริษัทจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จะบันทึกรายการกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันทีในงวดที่เกิดรายการ

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการก่อสร้างสินทรัพย์ให้เสร็จสมบูรณ์หรือเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ได้บันทึกรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งภาษีที่เกี่ยวข้อง อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนที่ใช้คำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ คือ อัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยของ ยอดเงินกู้ในระหว่างปีในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้น โดยเฉพาะเพื่อซื้อ ก่อสร้าง หรือผลิตสินทรัพย์

2.13 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับโอนกรรมสิทธิ์ตามราคาทุนที่บริษัทเอกชนผู้โอนได้รายงานให้แก่ บริษัทและกลุ่มบริษัททั้งจำนวน ณ วันที่บริษัทเอกชนคู่สัญญาส่งมอบสินทรัพย์นั้นให้แก่บริษัทและกลุ่มบริษัท คู่กับบัญชีรายได้ รอดตัดบัญชี ซึ่งแสดงในหมวดหนี้สิน

บริษัทและกลุ่มบริษัทบันทึกรับรู้รายได้รอดตัดบัญชีเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่บริษัท และกลุ่มบริษัทได้รับโอน หรือตามอายุที่เหลือของสัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุน แล้วแต่เวลาใดจะสั้นกว่า

ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับโอนดังกล่าวคำนวณตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายใน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทั้งจำนวน ในอัตราดังนี้

	จำนวนปี
อาคารและสิ่งปลูกสร้างอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในอาคาร	5 - 35
อุปกรณ์โครงข่าย	5 - 35
เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและอุปกรณ์	5 - 15
เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	3 - 10

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะปรับลดราคาตามบัญชีลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

๖๖

2.14 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือยังไม่พร้อมใช้งาน (เช่น ค่าความนิยม) ซึ่งไม่มีการตัดจำหน่ายจะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปีในช่วงเวลาเดียวกัน สินทรัพย์อื่นที่มีการตัดจำหน่ายจะมีการทบทวนการด้อยค่าเมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ซึ่งจะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่าสินทรัพย์ที่ไม่ใช้สินทรัพย์ทางการเงินนอกเหนือจากค่าความนิยมซึ่งรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปแล้ว จะถูกประเมินความเป็นไปได้ที่จะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ณ วันที่ในรายงาน

2.15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้มาบันทึกเป็นสินทรัพย์ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อการได้มาและการดำเนินการให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นสามารถนำมาใช้งานได้ โดยจะตัดจำหน่ายตามอายุการใช้งานที่ประมาณการขึ้น 3 ถึง 7 ปี

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน

ค่าสิทธิ - ระบบจัดการเรียนการสอน เป็นค่าสิทธิที่เกิดจากบริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาร่วมดำเนินการให้บริการซอฟต์แวร์ระบบบริหารจัดการเรียนการสอนกับบริษัทแห่งหนึ่ง โดยตกลงให้สิทธิในระบบดังกล่าวแก่บริษัทและกลุ่มบริษัทแต่เพียงผู้เดียวเพื่อนำไปให้บริการหรือจำหน่ายแก่กลุ่มลูกค้าทั่วประเทศเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี บริษัทและกลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายค่าสิทธิดังกล่าวตามอายุสัญญา

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่

สิทธิในการถือครองคลื่นความถี่ เป็นสิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 (IMT 2000) ซึ่งได้รับมาจากบันทึกข้อตกลงการโอนสิทธิและหน้าที่ในคลื่นความถี่ การเลิกสัญญากิจการร่วมค้าและการจัดการทรัพย์สินโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 1900 MHz ระหว่างบริษัทและกลุ่มบริษัท และ บมจ.กสท โดยจะตัดจำหน่ายโดยใช้วิธีเส้นตรงเป็นระยะเวลา 17 ปี (ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 4 สิงหาคม 2568) ตามอายุที่เหลืออยู่ของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับ

ค่าตัดจำหน่าย

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยนำราคาทุนของสินทรัพย์หักด้วยมูลค่าคงเหลือ

ค่าตัดจำหน่ายรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสะท้อนรูปแบบที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์นั้นตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์และมูลค่าคงเหลือ จะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชีและปรับปรุงตามความเหมาะสม

2.16 การบัญชีสำหรับสัญญาเช่าระยะยาว

การจำแนกประเภทสัญญาเช่า

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะพิจารณาว่าข้อตกลงดังกล่าวประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือมีสัญญาเช่าเป็นส่วนประกอบหรือไม่ โดยพิจารณาจากสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ถ้าการปฏิบัติตามข้อตกลงนั้นขึ้นอยู่กับการใช้สินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และข้อตกลงนั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้สินทรัพย์ ทำให้บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลง หรือ มีการประเมินข้อตกลงใหม่ บริษัทและกลุ่มบริษัทแยกค่าตอบแทนสำหรับสัญญาเช่า และส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่นโดยใช้มูลค่ายุติธรรมเป็นเกณฑ์ในการแยก หากบริษัทและกลุ่มบริษัทสรุปว่าเป็นสัญญาเช่าการเงิน แต่ไม่สามารถแบ่งแยกจำนวนดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ ให้รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงนั้น หลังจากนั้นจำนวนหนี้สินจะลดลงตามจำนวนที่จ่าย และต้นทุนทางการเงินตามหนี้จากหนี้สินจะรับรู้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของบริษัทและกลุ่มบริษัท

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่บริษัทถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายจะบันทึกเป็นหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ตกอยู่กับผู้ให้เช่า จะจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญานั้น

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เบี้ยปรับที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

กรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานแสดงรวมอยู่ในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบแสดงฐานะการเงิน และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เช่นเดียวกับสินทรัพย์ของบริษัทที่มีลักษณะเหมือนกัน รายได้ค่าเช่ารับรู้โดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาการให้เช่า

๖๒

2.17 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน

2.18 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ก็ต่อเมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระหนี้สินตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันหรือที่ก่อตัวขึ้นอันเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว และสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ ถ้าผลกระทบดังกล่าวมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ ประมาณการหนี้สินพิจารณาจากการคิดลดกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนวณภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนจำนวนที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน ประมาณการหนี้สินส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเวลาที่ผ่านไปรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงิน

2.19 การรับรู้รายได้

- รายได้ค่าบริการการใช้โทรศัพท์พื้นฐานภายในประเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ รับรู้ตามระยะเวลาที่ให้บริการในอัตราค่าบริการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทกำหนด โดยบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประมาณรายได้ค่าบริการที่ยังไม่มีการออกใบแจ้งหนี้จากประวัติการใช้โทรศัพท์ของลูกค้า และแสดงเป็นรายได้ค้างรับในหมวดลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น
- รายได้จากค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่ บมจ.กสท เป็นผู้ให้บริการรับรู้ในอัตราที่กำหนดเมื่อได้ให้บริการแก่ลูกค้า ตามที่ได้รับแจ้งจำนวนการใช้โทรศัพท์จาก บมจ.กสท
- รายได้จากค่าบริการติดตั้งโทรศัพท์พื้นฐานจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการติดตั้งแล้วเสร็จ
- รายได้จากค่าบริการโทรศัพท์สาธารณะรับรู้ตามระยะเวลาการให้บริการ โดยขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่จัดเก็บได้
- รายได้ค่าเช่าคู่สายและวงจรรับรู้ตามระยะเวลาที่ได้ให้บริการในอัตราที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประกาศไว้
- รายได้จากบริการให้เช่าอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้ตามระยะเวลาของการให้เช่าและตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา
- รายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) รับรู้เมื่อได้ให้เชื่อมโยงโครงข่ายตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในการรับชำระ
- รายได้จากการขายอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีการส่งมอบสินค้าและลูกค้ายอมรับสินค้านั้นแล้ว
- รายได้จากการขายบัตรโทรศัพท์และบัตรอินเทอร์เน็ตรับรู้เมื่อขาย
- ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับตามสัญญาความร่วมมือร่วมลงทุนจะรับรู้เป็นรายได้ดังนี้ ผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำต่อปีและส่วนที่เกินกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำจะรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งคำนวณจากใบแจ้งยอดรายได้ที่ได้รับจากบริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญา ในกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกลูกหนี้ทั้งจำนวน และบันทึกรับรู้ส่วนแบ่งรายได้ของบริษัทและกลุ่มบริษัทไม่เกินส่วนแบ่งที่บริษัทและกลุ่มบริษัทจะได้รับตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และบันทึกบริษัทคู่สัญญาเป็นเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ โดยเจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้จะแสดงสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในส่วนที่บริษัทเอกชนที่เป็นคู่สัญญาต้องรับผิดชอบ
- รายได้จากบริการได้รับสิทธิประโยชน์จากการร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.13
- รายได้จากบริการได้รับเงินลงทุนจากการแลกเปลี่ยนสิทธิในการให้ดำเนินกิจการตามสัญญาร่วมลงทุน ได้อธิบายไว้ในหมายเหตุ 2.9
- สำหรับรายการค้าที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเข้าลักษณะการเป็นตัวแทน มากกว่าการเป็นตัวการ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะรับรู้รายได้ด้วยจำนวนเงินสุทธิเป็นค่านายหน้า

- รายได้ค่าเช่าจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า ค่าใช้จ่ายเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดสัญญาเช่ารับรู้เป็นส่วนหนึ่งของค่าเช่าทั้งสิ้นตามสัญญา ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นรับรู้เป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งค่าเช่านั้นเกิดขึ้น
- เงินปันผลรับบันทึกในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในวันที่บริษัทและกลุ่มบริษัทมีสิทธิได้รับเงินปันผล
- รายได้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงของช่วงเวลาจนถึงวันครบอายุและคำนึงถึงจำนวนเงินต้นที่เป็นยอดคงเหลือในบัญชีสำหรับการบันทึกค้างรับของบริษัทและกลุ่มบริษัท เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ

รายได้ทุกประเภทตามที่กล่าวข้างต้นแสดงสุทธิจากภาษีมูลค่าเพิ่มและส่วนลด

2.20 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกควบคุมโดยบริษัทไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นบริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัทและกลุ่มบริษัท ผู้บริหารสำคัญที่เป็นกรรมการหรือพนักงานของบริษัทและกลุ่มบริษัท ตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทและกลุ่มบริษัทแต่ละรายการ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

2.21 ผลประโยชน์พนักงาน

2.21.1 โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์พนักงานหลังจากออกจากงาน ซึ่งกิจการจ่ายสมทบเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนไปอีกกิจการหนึ่งแยกต่างหาก (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) และจะไม่มีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุमानที่จะต้องจ่ายสมทบเพิ่มเติม ภาระผูกพันในการสมทบเข้าโครงการสมทบเงินจะถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายพนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในรอบระยะเวลาที่พนักงานได้ทำงานให้กับกิจการ โครงการสมทบเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัท ได้แก่

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

บริษัทได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นในภายหลังใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพผู้ปฏิบัติงานองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 เมื่อบริษัทแปลงสภาพเป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ภายใต้พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545 และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 โดยกำหนดให้พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน 2540 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ทุกคน ส่วนพนักงานที่ปฏิบัติงานก่อนวันที่ 29 กันยายน 2540 ให้เป็นไปตามความสมัครใจได้ โดยสามารถเลือกเข้ากองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และจ่ายสมทบ

ในอัตราร้อยละ 9 ของเงินเดือน/ค่าจ้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานไม่เกิน 20 ปี และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 บริษัทได้เปลี่ยนอัตรารวมเป็นอัตราร้อยละ 13 และ 12 สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีอายุการทำงานเกิน 20 ปี และไม่เกิน 20 ปี ตามลำดับ บริษัทรับจ่ายเงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท และบริหารโดยบริษัทจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ

2.21.2 โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการนอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ภาวะผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นรายโครงการจากการประมาณผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและในงวดก่อนๆ ผลประโยชน์ดังกล่าวได้มีการคิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาตเป็นรายปี

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้ว่ากำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

2.21.2.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วันและ 300 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 ราชกิจจานุเบกษา ได้ประกาศ พรบ. คู่ครองแรงงานฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562 เพิ่มอัตราค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างให้กับลูกจ้างที่ทำงานครบ 20 ปี ขึ้นไป เป็น 400 วัน ทั้งนี้ เมื่อมีประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และบริษัทแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง บริษัทจะทบทวนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

2.21.2.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิม ตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน และเพื่อให้พนักงานกู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์หรือบุคคลเป็นประกัน โดยบริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการฯ เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2547 จำนวนโดยใช้เวลาเงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงาน ตามหลักเกณฑ์เดิมที่กำหนดในข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2548 บริษัทได้มีการแก้ไขระเบียบกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน โดยให้ไปปฏิบัติตามคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2548 และให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548 จะคำนวณเป็น 2 ช่วง โดยช่วงแรกใช้เงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คุณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่เริ่มทำงานจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และช่วงที่ 2 ใช้เงินเดือน ณ วันสิ้นงวดด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2548 และใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบที่แก้ไขใหม่นี้จนถึงปัจจุบันในการคำนวณสินทรัพย์ของกองทุนสวัสดิการฯ ซึ่งรวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัท ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้พนักงานกู้ยืม และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ

2.21.3 ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ภาระผูกพันสุทธิของบริษัทและกลุ่มบริษัทที่เป็นผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานนอกเหนือจากโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ เป็นผลประโยชน์ในอนาคตที่เกิดจากการทำงานของพนักงานในปัจจุบันและงวดก่อน ซึ่งผลประโยชน์นี้ได้คิดลดกระแสเงินสดเพื่อให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน การคำนวณนั้นจัดทำโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับอนุญาตเป็นรายปี โดยคำนวณตามวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ กำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในกำไรขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของบริษัทและกลุ่มบริษัท มีดังนี้

โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

2.21.4 ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

บริษัทและกลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทและกลุ่มบริษัทมีคำสั่งอนุมัติให้พนักงานลาออกโดยมีการยกเลิกการจ้างพนักงานก่อนวันเกษียณตามปกติ หรือให้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง โดยให้ข้อเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการออกจากงานโดยสมัครใจ

บริษัทและกลุ่มบริษัทจะมีการคิดลดกระแสเงินสด หากระยะเวลาการจ่ายผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเกินกว่า 12 เดือนนับจากวันที่รายงาน

2.21.5 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานวัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

หนี้สินรับรู้ด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะจ่ายชำระสำหรับการจ่ายโบนัสเป็นเงินสดระยะสั้นหรือการปันส่วนกำไร หากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันโดยอนุমানที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานได้ทำงานให้ในอดีตและภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล

2.21.6 การจ่ายตอบแทนพนักงานเป็นหุ้นสามัญ

บริษัทได้กำหนดให้จัดสรรหุ้นให้พนักงานจากการแปลงสภาพ ทศท เป็นบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในเดือนกรกฎาคม 2545 โดยให้พนักงานได้สิทธิซื้อหุ้นในราคาพาร์ จำนวน 6 เท่าของเงินเดือน และได้รับหุ้นให้เปล่า (คำนวณในราคาพาร์) จำนวน 2 เท่าของเงินเดือน โดยพนักงานสามารถใช้สิทธิดังกล่าวเมื่อบริษัทเสนอขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ สัดส่วนการถือหุ้นของพนักงานในรูปของหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวรวมกันแล้วจะต้องไม่เกินกว่าร้อยละ 6.5 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทเมื่อขายหุ้นต่อพนักงานและประชาชนทั่วไป บริษัทไม่ได้บันทึกค่าตอบแทนดังกล่าว จนกว่าได้มีการออกหุ้นสามัญภายใต้โครงการนี้

2.22 คำวิจัยและพัฒนา

รายจ่ายในขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิครับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเมื่อเกิดขึ้น

๑๒

ขั้นตอนพัฒนาเกี่ยวข้องกับแผนงานหรือการออกแบบสำหรับผลิตภัณฑ์และกระบวนการใหม่หรือปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม รายจ่ายที่เกิดจากการพัฒนาได้รับรู้เป็นสินทรัพย์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถวัดมูลค่าของรายการต้นทุนการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการนั้นมีความเป็นไปได้ทางเทคนิคและทางการค้า ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ บริษัทและกลุ่มบริษัทที่มีความตั้งใจและมีทรัพยากรเพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์มาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้ รายจ่ายในการพัฒนาได้รับรู้เป็นสินทรัพย์รวมถึงต้นทุนสำหรับวัตถุดิบ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามประสงค์และต้นทุนการกู้ยืมสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ ส่วนรายจ่ายในการพัฒนาอื่นได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ รายจ่ายในการพัฒนาที่ได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายไปแล้วในงวดก่อนไม่สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงวดถัดไป

รายจ่ายในการพัฒนาที่บันทึกเป็นสินทรัพย์จะเริ่มต้นกำหนดเมื่อเริ่มผลิตหรือใช้ในเชิงพาณิชย์ โดยตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ของการพัฒนานั้น

2.23 ภาษีเงินได้งวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ซึ่งเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีได้กำหนดไว้

ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน ได้แก่ ภาษีที่คาดว่าจะจ่ายชำระหรือสามารถขอคืนได้ โดยคำนวณจากกำไรขาดทุนประจำปีที่ต้องเสียภาษี โดยใช้อัตราภาษีตามกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่บริษัทย่อยและบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทได้ดำเนินงานและเกิดรายได้ทางภาษี ผู้บริหารจะประเมินสถานะของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเป็นงวดๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ที่สามารถนำกฎหมายภาษีอากรไปปฏิบัติซึ่งขึ้นอยู่กับการตีความ และจะตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายภาษีอากรหากคาดว่าจะต้องจ่ายชำระค่าใช้จ่ายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตั้งเต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร(ขาดทุน)ทางภาษี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ กลุ่มบริษัทได้ตั้งภาษีเงินได้รอตัดบัญชีโดยพิจารณาจากผลต่างชั่วคราวของเงินลงทุนในบริษัทร่วมและส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้าที่ต้องเสียภาษีวันแต่กลุ่มบริษัทสามารถควบคุมจังหวะเวลาของการกลับรายการผลต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลต่างชั่วคราวมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่เกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่คาดการณ์ได้ในอนาคต

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกันซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

2.24 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายไปยังผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้ในด้านหนี้สินในงบการเงินของกลุ่มบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชีที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผล

2.25 กำไรต่อหุ้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท แสดงกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับหุ้นสามัญ กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปี ที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี

3 การดำเนินงานตามแผนการปรับโครงสร้างบริษัท

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) มีมติเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2560 เห็นชอบหลักการการปรับโครงสร้างของบริษัท และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ.กสท) โดยการจัดตั้งบริษัทที่รัฐบาลถือหุ้น 100% ได้แก่ บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด (National Broadband network : NBN Co) บริษัท โครงข่ายระหว่างประเทศและศูนย์ข้อมูลอินเทอร์เน็ต จำกัด (Neutral Gateway & Data Center : NGDC Co) โดยบริษัทได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดตั้ง NBN Co

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบในหลักการให้บริษัทจัดตั้ง NBN Co และ บมจ.กสท จัดตั้ง NGDC Co ตามที่ ดศ. เสนอ บริษัทจึงได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าว ต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมทุนจดทะเบียน 20.00 ล้านบาท เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.9985

คนร. มีมติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 รับทราบข้อเสนอของ ดศ. ในการควมรวมกิจการของบริษัท และ บมจ.กสท และเห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานเตรียมการควมรวมกิจการ (คณะทำงานฯ) โดยมอบหมายให้ ดศ. บริษัท และ บมจ.กสท จัดทำรายละเอียดในการควมรวมกิจการให้ครบถ้วนภายในเดือนพฤศจิกายน 2561 เพื่อเสนอ ครม. พิจารณาต่อไป

คนร. มีมติ เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2562 รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของคณะทำงานฯ ในการเตรียมการควมรวมกิจการ และมอบหมายให้คณะทำงานฯ ไปดำเนินการจัดทำแผนธุรกิจบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ (NT) ปี 2562 - 2570 หลังการควมรวมให้มีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน และเติบโตอย่างยั่งยืน รวมถึงข้อพิพาทต่างๆ การบริหารจัดการ NBN Co และ NGDC Co ตลอดจนประเด็นที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ และเห็นด้วยกับแนวทางการบริหารจัดการบุคลากรบริษัท และ บมจ.กสท. ที่ลาออกไปทำงาน NBN Co และ NGDC Co ให้กลับเข้าทำงานในบริษัท และ บมจ.กสท. โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ครม. มีมติ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 รับทราบผลการประชุม คนร.

คนร. มีมติ เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เห็นชอบในหลักการการควมรวมกิจการของ บริษัท และ บมจ.กสท เป็นบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (NT) และแนวทางการบริหารจัดการ NBN Co และ NGDC Co ตามที่ ดศ. เสนอ โดยให้ บริษัท และ บมจ.กสท ดำเนินการควมรวมกิจการให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน นับจากวันที่ ครม. มีมติ และเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของ NT เห็นควรให้ ดศ. พิจารณานำเสนอคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมในประเด็นการกำหนดให้ NT เป็นผู้สนับสนุนนโยบายของรัฐในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลและความมั่นคง รวมทั้งบริการเพื่อสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยให้รัฐสนับสนุนคลื่นความถี่ที่เหมาะสมในการทำภารกิจดังกล่าว

4 การจัดการความเสี่ยงทางการเงิน

4.1 ปัจจัยความเสี่ยงทางการเงิน

กิจกรรมของบริษัทและกลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่หลากหลายซึ่งได้แก่ ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน (ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราดอกเบี้ย) ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แผนการจัดการความเสี่ยงโดยรวมของบริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมุ่งเน้นสิ่งที่คาดการณ์ไม่ได้ของตลาดการเงินและแสวงหาวิธีการลดผลกระทบเชิงลบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทและกลุ่มบริษัทให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยเฉพาะผลกระทบจากความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ย บริษัทและกลุ่มบริษัทจึงใช้เครื่องมืออนุพันธ์ทางการเงิน ตัวอย่างเช่น สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap) เพื่อกระจายความเสี่ยงจากสกุลเงินหนึ่งไปยังอีกสกุลเงินหนึ่ง และการชำระหนี้สินก่อนกำหนด (Prepayment) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และลดภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศ การจัดการความเสี่ยงดำเนินการโดยสายงานการเงิน ตามนโยบายที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทแล้ว

4.1.1 ความเสี่ยงด้านตลาดการเงิน

(1) ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากบริษัทและกลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ประกอบด้วยเงินกู้ยืม เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ในสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น ดังนั้น บริษัทและกลุ่มบริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ และเยนญี่ปุ่น สำหรับสินทรัพย์ บริษัทและกลุ่มบริษัทมีเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ กับธนาคารในประเทศ ซึ่งมีไว้เพื่อจ่ายชำระหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนอันเกิดจากรายการทางการค้า และการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

เพื่อเป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ดำเนินการดังนี้

- ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)
- สะสมเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เพื่อจ่ายชำระหนี้เงินตราต่างประเทศ (Natural Hedging)

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ทำตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินเยนญี่ปุ่น แต่รายการทางการค้าอื่น เช่น การซื้ออุปกรณ์โครงข่ายและการจ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า ซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทยังไม่ได้ดำเนินการป้องกันความเสี่ยงสำหรับรายการเหล่านี้

(2) ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยจากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ซึ่งเปลี่ยนแปลงง่ายเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการกับความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยโดยจัดให้มีเงินฝากที่มีอายุครบกำหนดหลายช่วงเวลาและอัตราดอกเบี้ยที่หลากหลายตามอัตราดอกเบี้ยในตลาดและเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต นอกจากนี้บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดเป็นอัตราคงที่ ณ วันเริ่มต้นสำหรับสัญญาเช่าทางการเงินที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า เงินกู้ยืมระยะยาว เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ ตัวสัญญาใช้เงิน และหุ้นกู้

4.1.2 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และธนาคารพาณิชย์ต่างๆ (หมายเหตุ 8 10 และ 11) โดยเลือกธนาคารในประเทศและธนาคารต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง สำหรับการลงทุนในตราสารหนี้ บริษัทและกลุ่มบริษัทจะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งประกอบด้วยตราสารหนี้ภาครัฐ และหุ้นกู้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A ขึ้นไป บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำให้แน่ใจได้ว่าการขายสินค้าและการให้บริการไปยังลูกค้าที่มีประวัติสินเชื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสม

4.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทและกลุ่มบริษัทจัดการความเสี่ยงของสภาพคล่องโดยดำรงเงินสดอย่างเพียงพอและมีหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับ

4.2 การบัญชีสำหรับอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินและกิจการป้องกันความเสี่ยง

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap)

บริษัทได้ทำข้อตกลงกับคู่สัญญาที่จะแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากสกุลเงินหนึ่งไปเป็นอีกสกุลเงินหนึ่ง โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ได้ตกลงกัน และจะทำการแลกเปลี่ยนสกุลเงินที่แตกต่างกันดังกล่าวเมื่อถึงกำหนดตามสัญญา ซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสำหรับเงินกู้ยืม ซึ่งบริษัทและกลุ่มบริษัทได้บันทึกเงินกู้ยืมด้วยสกุลเงินใหม่ที่แลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำสัญญา ส่วนแตกต่างระหว่างสกุลเงินเดิมและสกุลเงินใหม่ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดรายการ

รายละเอียดของอนุพันธ์ที่เป็นเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทเป็นคู่สัญญาได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41

5 ประเมินการและการใช้วิจารณ์ญาณ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้วิจารณ์ญาณ การประมาณการและข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายการบัญชี และการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย โดยผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างจากที่ประมาณการไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

5.1 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีลักษณะธุรกิจที่ต้องลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก ทำให้มีค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นสาระสำคัญในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ต้นทุนของ อาคาร และอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งที่ได้มาจากการซื้อ สัญญาเช่าทางการเงิน และการรวมธุรกิจจะคำนวณค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายจากการประมาณการอายุการใช้งาน และมูลค่าซาก โดยใช้วิธีเส้นตรง อายุการใช้งานถูกประมาณการตั้งแต่วันที่ได้รับสินทรัพย์มา โดยจะใช้ประสบการณ์ในอดีตจากสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกัน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรม และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทบทวนอายุการใช้งาน วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาและมูลค่าคงเหลือ ทุกสิ้นรอบปีบัญชี หรือเมื่อมีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพ

๑๒

หรือไม่ได้ใช้งานโดยการขายหรือเลิกใช้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการแข่งขัน อายุการใช้งานจริง อาจแตกต่างจากที่ได้ประมาณการไว้ ซึ่งการทบทวนในอนาคตนั้นอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอายุการใช้งาน

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ส่วนใหญ่ประกอบด้วย อุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับโทรศัพท์ประจำที่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เคเบิลใต้น้ำ และโครงข่ายระหว่างประเทศ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนใหญ่ คือ สิทธิในการถือครองและใช้คลื่นความถี่ระบบ 1900 MHz และ โทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (IMT2000) การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการใช้งานจะส่งผลให้อายุการใช้งานและมูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้ประเมินไว้เปลี่ยนไป ณ วันที่ในงบการเงินบริษัทและกลุ่มบริษัทจะประเมินว่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีข้อบ่งชี้ถึงการด้อยค่าหรือไม่ หากพบว่าข้อบ่งชี้ที่ทำให้เชื่อว่าอาจเกิดการด้อยค่า บริษัทและกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าโดยประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์ และคำนึงถึงธุรกิจ ตลาด และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ที่เป็นข้อบ่งชี้ว่าอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ซึ่งจะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ มูลค่าจากการใช้ประมาณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องใช้ข้อสมมติฐานหลายประการ เช่น อัตราการเติบโตของตลาดโทรคมนาคม แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเลขหมาย ข้อกำหนดของกฎหมาย และการใช้อัตราการคิดลดที่เหมาะสม

5.2 การด้อยค่าของลูกหนี้การค้า

บริษัทและกลุ่มบริษัทได้กำหนดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพื่อให้สะท้อนถึงการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าซึ่งเกี่ยวข้องกับประมาณการผลขาดทุนอันเป็นผลมาจากการที่ลูกค้าไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนั้นเป็นผลมาจากการที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้ประเมินกระแสเงินสดไหลเข้าในอนาคต ซึ่งการประเมินนั้นอยู่บนพื้นฐานเกี่ยวกับประสบการณ์ในอดีตของการติดตามทวงถาม ความมีชื่อเสียง และการผิดชำระหนี้ และการพิจารณาแนวโน้มของตลาด

นอกจากนี้บริษัทและกลุ่มบริษัทยังมีข้อโต้แย้งกับลูกหนี้การค้าบางราย ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม ที่บริษัทและกลุ่มบริษัทได้บันทึกเป็นลูกหนี้ไว้ในงบการเงิน และยังไม่ได้รับชำระเงินในปัจจุบัน ลูกหนี้การค้าดังกล่าวประกอบด้วย ลูกหนี้จากรายได้ทางไกลต่างประเทศ ลูกหนี้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12 บริษัทและกลุ่มบริษัทมีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะได้รับชำระเงิน โดยคำนึงถึงประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ และเชื่อมั่นว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทมีประเด็นโต้แย้งที่เพียงพอและจะได้รับเงินดังกล่าว จึงยังไม่ได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าดังกล่าว

5.3 สัญญาเช่าทางการเงินกรณีที่บริษัทและกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

บริษัทและกลุ่มบริษัททำสัญญาหลายสัญญากับคู่สัญญาซึ่งเป็นบุคคลที่สาม เพื่อเช่าอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมมาให้บริการ เงื่อนไขการจ่ายเงินให้กับคู่สัญญาขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น การใช้งานจริงที่เกิดขึ้น จำนวนของผู้ใช้บริการ ซึ่งจากการพิจารณานโยบายและเงื่อนไขทั้งหมดของสัญญาเหล่านี้ หากบริษัทและกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื้อหาของสัญญาเป็นการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่มาให้บริษัทและกลุ่มบริษัท บริษัทและกลุ่มบริษัทจะบันทึกสินทรัพย์เหล่านี้ไว้ในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของบริษัทและกลุ่มบริษัท

5.4 การวัดมูลค่าของภาระผูกพันของผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันจากโครงการผลประโยชน์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยมีข้อสมมติฐานหลายตัว เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลดหนี้ รวมถึงข้อสมมติฐานเกี่ยวกับ อัตราคิดลด การเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติฐานเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ กลุ่มบริษัท ได้พิจารณาอัตราคิดลดที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่อัตราดอกเบี้ยที่ควรจะใช้ในการกำหนดมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสด ที่คาดว่าจะต้องจ่ายภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลซึ่งเป็นสกุลเงินเดียวกับสกุลเงินที่จะจ่ายภาระผูกพันให้แก่พนักงาน และวันครบกำหนดใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องชำระภาระผูกพัน

ข้อสมมติฐานหลักสำหรับภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ซึ่งอ้างอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันในตลาดได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 32

6 การจัดการความเสี่ยงในสวนหุ้น

วัตถุประสงค์ของบริษัทและกลุ่มบริษัทในการบริหารทุนของบริษัทนั้น เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของบริษัทและกลุ่มบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุน

7 รายการปรับปรุงทางบัญชี และการจัดประเภทรายการใหม่

7.1 รายการปรับปรุงทางบัญชี

บริษัทได้ทบทวนข้อมูลทางบัญชี และพบว่าบริษัทยังไม่บันทึกบัญชีค่าธรรมเนียม USO จึงทำการปรับปรุงงบการเงินโดยใช้วิธีปรับปรุงงบการเงินย้อนหลัง ผลกระทบจากการปรับปรุงบัญชี แสดงได้ดังนี้

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	8,458.19	8,507.94
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	1,964.64	1,964.64
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	10,422.83	10,472.58
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	93,764.23	93,259.70
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	(1,964.64)	(1,964.64)
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	91,799.59	91,295.06

๒

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	7,281.81	7,327.99
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	1,964.64	1,964.64
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	<u>9,246.45</u>	<u>9,292.63</u>
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	89,409.53	88,830.07
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	(1,964.64)	(1,964.64)
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	<u>87,444.89</u>	<u>86,865.43</u>

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2560		
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	93,764.23	93,259.70
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	(1,964.64)	(1,964.64)
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	<u>91,799.59</u>	<u>91,295.06</u>

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่รายงานไว้เดิม	89,409.53	88,830.07
ผลสะสมของการปรับปรุงทางบัญชีที่เป็นผลจากการปรับย้อนหลัง (หมายเหตุ 27)	(1,964.64)	(1,964.64)
กำไรสะสม ยังไม่จัดสรร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - ตามที่ปรับปรุงใหม่	<u>87,444.89</u>	<u>86,865.43</u>

ผลกระทบต่อรายการในงบการเงิน

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เพิ่มขึ้น	1,964.64	1,964.64
กำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 ลดลง	(1,964.64)	(1,964.64)
กำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ลดลง	<u>(1,964.64)</u>	<u>(1,964.64)</u>

๑๒

7.2 การจัดประเภทรายการใหม่

ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทรายการบางรายการใหม่ ดังนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
	2560	2560
รายได้จากส่วนแบ่งรายได้ ลดลง (หน่วย : บาท)	(1,027.63)	(1,027.63)
รายได้จากการให้บริการอื่น เพิ่มขึ้น (หน่วย : บาท)	1,027.63	1,027.63

8 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสด	7.39	7.67	7.32	7.60
เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	4,955.36	4,433.51	4,659.16	4,309.79
เงินฝากประจำ	810.46	1,941.59	805.30	1,921.59
รวม	<u>5,773.21</u>	<u>6,382.77</u>	<u>5,471.78</u>	<u>6,238.98</u>

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามและประเภทฝากประจำ มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ร้อยละ 0.54 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ร้อยละ 0.87 ต่อปี)

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้รวมเงินฝากธนาคารประเภทกระแสรายวัน ออมทรัพย์ และ ประเภทฝากประจำ 3 เดือน ของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 67.55 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 67.65 ล้านบาท) และได้รวมเงินฝากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 218.90 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 29.23 ล้านบาท) เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจเกิดขึ้นจากการจ่ายชำระหนี้ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 4,955.36 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 4,659.16 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 4,433.51 ล้านบาท และ 4,309.79 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมเงินฝากธนาคารที่นำไปเป็นหลักประกันตามสัญญา จำนวน 7.31 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 7.90 ล้านบาท) (หมายเหตุ 31.1)

๑๒

9 เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1	297.65	4,491.39	297.65	4,491.39
โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)	596.57	-	596.57	-
โครงการสร้างการรับรู้	18.68	-	18.68	-
โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ	21.45	-	21.45	-
	<u>934.35</u>	<u>4,491.39</u>	<u>934.35</u>	<u>4,491.39</u>

เงินฝากธนาคาร - โครงการของรัฐ เป็นเงินที่บริษัทรับจากสำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สป.ดศ.) เพื่อให้บริษัท ซึ่งเป็นตัวแทนของกระทรวงดำเนินโครงการแทนกระทรวง โดยให้บริษัทเป็นผู้เบิกจ่ายจากงบประมาณกระทรวง ในลักษณะการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแทนกัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด โครงการของรัฐ มีดังนี้

โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศ ภายในวงเงินงบประมาณ 13,000.00 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ชื่อบัญชี “ค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินงานขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศฯ ของ บมจ.ทีโอที” สป.ดศ. ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงิน ให้บริษัทงวดที่ 1 แล้วเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 จำนวน 3,786.61 ล้านบาท งวดที่ 2 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2560 จำนวน 2,482.25 ล้านบาท งวดที่ 3 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2560 จำนวน 2,667.22 ล้านบาท งวดที่ 4 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2561 จำนวน 912.48 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 9,848.56 ล้านบาท รายได้ดอกเบี้ยและอื่นๆ จำนวน 194.09 ล้านบาท โดยบริษัทได้ฝากเงินไว้ในบัญชีออมทรัพย์ ทั้งนี้บริษัทได้เบิกใช้เพื่อโครงการแล้ว จำนวน 9,745.00 ล้านบาท ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 297.65 ล้านบาท (หมายเหตุ 29)

โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและปรับปรุงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นเทคโนโลยีแบบเก่าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยสายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ไปยังโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสุขศาลาพระราชทานที่ยังไม่มีโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง ภายในวงเงินงบประมาณ 596.88 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ชื่อบัญชี “โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ บมจ.ทีโอที” สป.ดศ. ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้บริษัทแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2561 จำนวน 596.88 ล้านบาท รายได้ดอกเบี้ย 1.28 ล้านบาท โดยบริษัทได้ฝากเงินไว้ในบัญชีออมทรัพย์ ทั้งนี้บริษัทได้เบิกใช้เพื่อโครงการแล้วจำนวน 1.59 ล้านบาท ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 596.57 ล้านบาท (หมายเหตุ 29)

โครงการสร้างการรับรู้

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการสร้างการรับรู้ เพื่อดำเนินการกิจกรรมย่อยการสร้างการรับรู้ในการใช้ประโยชน์โครงข่ายและส่งเสริมการใช้งานแก่ประชาชน ภายในวงเงินงบประมาณ 68.09 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ชื่อบัญชี

“โครงการสร้างการรับรู้ในการใช้ประโยชน์โครงข่ายฯ ของ บมจ.ทีโอที” สป.คศ. ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้บริษัทแล้วเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 จำนวน 68.09 ล้านบาท รายได้ดอกเบี้ย 0.10 ล้านบาท โดยบริษัทได้ฝากเงินไว้ในบัญชีออมทรัพย์ ทั้งนี้บริษัทได้เบิกใช้เพื่อโครงการแล้วจำนวน 49.51 ล้านบาท ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 18.68 ล้านบาท (หมายเหตุ 29)

โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการเน็ตอาสาประชารัฐ เพื่อสร้างกลไกการทำงานในพื้นที่เน็ตประชารัฐโดยการพัฒนาศูนย์บริการในพื้นที่และผู้สนใจทั่วไปให้เป็นเครือข่ายการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลการใช้งาน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเน็ตประชารัฐ ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลจากภาครัฐสู่ชุมชน ภายในวงเงินงบประมาณ 23.65 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน ชื่อบัญชี “โครงการเน็ตอาสาประชารัฐของ บมจ.ทีโอที” สป.คศ. ได้ดำเนินการเบิกจ่ายให้บริษัทแล้วเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2561 จำนวน 23.65 ล้านบาท รายได้ดอกเบี้ย 0.03 ล้านบาท โดยบริษัทได้ฝากเงินไว้ในบัญชีออมทรัพย์ ทั้งนี้บริษัทได้เบิกใช้เพื่อโครงการแล้ว จำนวน 2.23 ล้านบาท ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 21.45 ล้านบาท (หมายเหตุ 29)

10 เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินฝากธนาคารประเภทประจำ 6 - 12 เดือน	19,145.46	15,035.62	18,931.63	14,785.62
ตราสารหนี้ที่ถือจนครบกำหนด	130.00	-	130.00	-
	<u>19,275.46</u>	<u>15,035.62</u>	<u>19,061.63</u>	<u>14,785.62</u>

เงินฝากธนาคารประเภทประจำ 6 - 12 เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 19,145.46 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 18,931.63 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 15,035.62 ล้านบาท และ 14,785.62 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมเงินฝากประจำของกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน จำนวน 215.00 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 195.00 ล้านบาท) และได้รวมเงินฝากธนาคารที่นำไปเป็นหลักประกันตามสัญญา จำนวน 1,010.80 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 1,035.79 ล้านบาท) (หมายเหตุ 31.1)

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนชั่วคราว มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	15,035.62	7,987.16	14,785.62	7,886.51
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	26,427.19	29,533.43	26,422.49	29,293.86
ลดลงระหว่างปี	(22,317.35)	(22,484.97)	(22,276.48)	(22,394.75)
รับโอนจากเงินลงทุนระยะยาว (หมายเหตุ 16)	130.00	-	130.00	-
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>19,275.46</u>	<u>15,035.62</u>	<u>19,061.63</u>	<u>14,785.62</u>

เงินลงทุนชั่วคราว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ร้อยละ 1.54 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ร้อยละ 1.43 ต่อปี)

11 เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียด ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - ภายในหนึ่งปี	22,243.26	22,595.34	22,243.26	22,595.34
เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - เกินหนึ่งปี	3,276.10	2,454.00	3,276.10	2,454.00
	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>

รายการเคลื่อนไหวของเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	25,049.34	24,569.07	25,049.34	24,569.07
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	22,626.41	47,278.42	22,626.41	47,278.42
ลดลงระหว่างปี	(22,159.53)	(46,798.15)	(22,159.53)	(46,798.15)
ตัดจำหน่ายส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้	3.14	-	3.14	-
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>

เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - ภายในหนึ่งปี

เงินฝากธนาคาร	21,968.22	22,595.34	21,968.22	22,595.34
ตราสารหนี้	275.04	-	275.04	-
	<u>22,243.26</u>	<u>22,595.34</u>	<u>22,243.26</u>	<u>22,595.34</u>

เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ - เกินหนึ่งปี

ตราสารหนี้	3,276.10	2,454.00	3,276.10	2,454.00
รวมเงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ทั้งสิ้น	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>	<u>25,519.36</u>	<u>25,049.34</u>

เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วย เงินที่ฝากไว้กับธนาคารต่างๆ เป็นประเภทเงินฝากที่มีระยะเวลากำหนดไม่เกิน 24 เดือน ซึ่งได้รวมถึงเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตร และหุ้นกู้ โดยบริษัทจะพิจารณาสมทบในแต่ละปีเพื่อนำไปชำระหนี้ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติหลักการจากผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการเงินตั้งแต่ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป โดยต้องรายงานต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ ทั้งนี้เงินลงทุนเพื่อสำรองชำระหนี้ข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยถัวเฉลี่ยที่แท้จริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ร้อยละ 1.84 ต่อปี (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ร้อยละ 1.75 ต่อปี)

๑๖

12 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม (หมายเหตุ 12.1)	10,561.83	6,731.58	10,563.63	6,731.73
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน (หมายเหตุ 12.2)	108.36	166.88	108.36	166.88
รวมลูกหนี้การค้า	10,670.19	6,898.46	10,671.99	6,898.61
ลูกหนี้อื่น	119.03	156.27	119.03	156.27
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	10,789.22	7,054.73	10,791.02	7,054.88

12.1 ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
- บุคคลภายนอก	6,622.39	4,874.95	6,623.83	4,874.87
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,144.97	809.89	1,145.02	810.12
รวมลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว	7,767.36	5,684.84	7,768.85	5,684.99
รายได้ค้างรับ				
- บุคคลภายนอก	5,857.43	3,973.49	5,857.74	3,973.49
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	562.45	562.69	562.45	562.69
รวมรายได้ค้างรับ	6,419.88	4,536.18	6,420.19	4,536.18
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	14,187.24	10,221.02	14,189.04	10,221.17
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,625.41)	(3,489.44)	(3,625.41)	(3,489.44)
รวมลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม	10,561.83	6,731.58	10,563.63	6,731.73

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม ประกอบด้วย ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากโครงข่ายของบริษัท เช่น จากการใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน ค่าเช่าที่ร้อยสายเคเบิล ค่าเช่าวงจร ค่าเชื่อมโยง (Access Charge)

ลูกหนี้การค้าที่ออกใบแจ้งหนี้แล้วได้รวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 1,140.13 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 804.91 ล้านบาท)

เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2551 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (บมจ.กสท) มีหนังสือแจ้งขอยกเลิกข้อตกลงการแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศ โดยจะขอชำระเป็นค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ตามอัตราที่ บมจ.กสท เสนอต่อ กสทช. แทน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 อย่างไรก็ตามบริษัทมีหนังสือแจ้งให้ บมจ.กสท ทราบว่าข้อตกลงเดิมยังมีผลบังคับใช้ต่อไป และเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2554 บริษัทได้ฟ้อง กสทช. เพื่อให้เพิกถอนคำสั่งชี้ขาดข้อพิพาทและคำวินิจฉัยข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) ข้างต้นที่มีการชี้ขาดและคำวินิจฉัยที่ไม่เป็นประโยชน์กับบริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2555 บริษัทยื่นฟ้อง บมจ.กสท ต่อศาลปกครองกลางเพื่อให้ชำระค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของทุนทรัพย์ จำนวน 4,348.22 ล้านบาท

และศาลปกครองกลางได้รับคำฟ้องไว้พิจารณาแล้ว แต่เนื่องจาก บมจ.กสท ไม่ได้ส่งข้อมูลตามข้อตกลงเดิม ทำให้บริษัทไม่สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้และประมาณมูลค่าต้นทุนส่วนแบ่งรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ บริษัทจึงยังไม่บันทึกต้นทุนส่วนแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศจาก บมจ.กสท และไม่บันทึกต้นทุนส่วนแบ่งรายได้ที่ต้องจ่ายให้กับผู้ให้บริการรายอื่นในงบการเงินตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2561 ศาลปกครองกลางได้พิพากษายกฟ้องคำฟ้องของบริษัท เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

บมจ.กสท ได้ทำข้อตกลงกับบริษัท เรื่อง การเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทคู่สัญญาภายใต้สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของ บมจ.กสท รวม 3 ราย คือ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด (TRUE Move) และบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด (DPC) โดยเป็นข้อตกลง 3 ฝ่าย ระหว่างบริษัท บมจ.กสท และบริษัทคู่สัญญา เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ติดต่อกับโครงข่ายของบริษัทและคู่สัญญาของบริษัท ต่อมาเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 พ.ร.บ. ประกอบกิจการโทรคมนาคมมีผลบังคับใช้ ซึ่งตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวได้มีการกำหนดในหมวด 2 การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และ กสทช. ได้ออกประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายในปี 2549 เป็นผลให้คู่สัญญาของ บมจ.กสท 2 ราย คือ DTAC และ TRUE Move ใช้เป็นข้ออ้างในการขอยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) และขอเจรจาเพื่อทำสัญญาการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย และอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge หรือ IC) โดยจะจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) จนถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 เท่านั้น และระหว่างที่ไม่มีข้อยุติจะชำระค่า IC ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป ในอัตราที่ตกลงกันหรือในอัตราชั่วคราวที่ กสทช. กำหนด และ DPC เป็นรายที่ 3 ที่ใช้เป็นข้ออ้างในการขอยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) โดยในไตรมาสที่ 2/2552 DPC มีหนังสือขอทำสัญญาการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และแจ้งยกเลิกข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และหยุดชำระค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 บริษัทจึงหยุดรับรู้รายได้ค่าเชื่อมโยงของ DPC ตั้งแต่วันดังกล่าว

อย่างไรก็ตามบริษัทมีความเห็นว่า แม้ว่าจะมีประกาศ กสทช. เรื่อง IC แล้ว แต่ข้อตกลงเรื่องค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ทุกฉบับยังมีผลใช้บังคับ ดังนั้นคู่สัญญาของ บมจ.กสท จึงไม่มีสิทธิยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลงฯ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทมีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2549 ให้ฝ่ายบริหารของบริษัทแจ้งยืนยันให้คู่สัญญาทั้ง 2 บริษัทจ่ายค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายที่มีอยู่เดิมต่อไป โดยฝ่ายบริหารของบริษัทจะต่อสู้ทางกฎหมายจนถึงที่สุด โดยเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งยกฟ้อง วันที่ 15 ตุลาคม 2553 บริษัทยื่นอุทธรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 2 ราย ต่อศาลแพ่งฐานผิดสัญญา (ข้อตกลง) และเรียกค่าเสียหาย โดยทั้งสองกรณีศาลมีคำสั่งรับฟ้องไว้พิจารณาแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2551 และวันที่ 16 กันยายน 2552 ศาลแพ่ง มีคำสั่งจำหน่ายคดีระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท และ DTAC และระหว่างบริษัทกับ บมจ.กสท และ TRUE Move ตามลำดับ ออกจากสารบบความ โดยพิจารณาเห็นว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ฝ่ายบริหารของบริษัทจึงได้เห็นชอบให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีแทน แต่สำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็นให้บริษัทดำเนินการฟ้องคดีเอง แต่เนื่องจากการยุติการจ่ายค่าเชื่อมโยงนั้น คู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 3 รายไม่ได้ปฏิบัติตามข้อตกลงฯ ที่ต้องนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ให้บริษัท บริษัทจึงยังไม่บันทึกบัญชีรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) รายของ DTAC และ TRUE Move ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงปัจจุบัน ส่วนของราย DPC ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 จนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4/2550 บมจ.กสท ได้มีนัดชำระหนี้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ในส่วนที่ บมจ.กสท เป็นผู้ดำเนินการเอง ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 โดยบริษัทได้รับข้อมูลค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ในส่วนนี้จนถึงเดือนตุลาคม 2550 บริษัทจึงบันทึกรายได้เฉพาะเดือนตุลาคม 2550 จำนวน 84.02 ล้านบาท และหยุดบันทึกรายได้ในส่วนนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ บมจ.กสท ได้ผิมนัดชำระหนี้จำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC และต้องนำส่งให้แก่บริษัทเพิ่มเติมจากส่วนแบ่งรายได้ขั้นต่ำที่บริษัทได้รับชำระแล้ว สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2550 เป็นจำนวน 345.50 ล้านบาท และส่วนแบ่งรายได้สำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2550 เป็นจำนวน 130.12 ล้านบาท ซึ่งต่างถึงกำหนดชำระแล้วในไตรมาสที่ 1/2551 และอยู่ระหว่างการดำเนินการให้ บมจ.กสท ชำระ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบริษัทจะได้รับข้อมูลครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ที่ บมจ.กสท ได้รับจาก DPC จนถึงเดือนมิถุนายน 2551 แต่บริษัทได้รับหนังสือแจ้งจาก บมจ.กสท ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2551 ว่าจะชำระเงินเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง ให้ บมจ.กสท และคู่สัญญา DTAC และ TRUE Move ชำระค่าเชื่อมโยง (Access Charge) บริษัทจึงหยุดรับรู้รายได้ในส่วนนี้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2551 อย่างไรก็ตามผู้บริหารของบริษัทคาดว่าบริษัทจะได้รับชำระเงินค่าเชื่อมโยง (Access Charge) และจำนวนครึ่งหนึ่งของส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าว ซึ่งแสดงรวมอยู่ในยอดลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคมทั้งจำนวน จึงไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับจำนวนที่ยังไม่ได้รับชำระและบันทึกเป็นลูกหนี้ไว้ในงบการเงินนี้

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ยื่นฟ้อง บมจ.กสท และคู่สัญญาของ บมจ.กสท ทั้ง 3 ราย มีทุนทรัพย์รวมกันทุกคดีทั้งสิ้น 162,477.27 ล้านบาท และแก้ไขทุนทรัพย์เป็น 348,327.51 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอรับชำระหนี้และเรียกค่าเสียหาย ต่อมาเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลาง มีคำพิพากษายกฟ้อง

อนึ่งตั้งแต่ปี 2550 บริษัทไม่ได้บันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรายได้ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาท ซึ่งบริษัทยังไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ (หมายเหตุ 43.1.2)

บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (ทีทีแอนด์ที) ซึ่งเป็นคู่สัญญากับบริษัทตามสัญญาร่วมการงานฯ ได้ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ ทีทีแอนด์ที เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2551 และมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ต่อมาเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2557 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งแต่งตั้ง บจก.พีซีแอล แพลนเนอร์ เป็นผู้บริหารแผนแทนบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งศาลตามกฎหมายพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด และได้มีคำพิพากษาให้ ทีทีแอนด์ที ล้มละลายเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560 ทั้งนี้ บริษัทได้ยื่นขอรับชำระหนี้ในชั้นพิทักษ์ทรัพย์ เป็นหนี้ทางการค้า และหนี้อื่นๆ หลายรายการ โดยในส่วนของหนี้ทางการค้าปกติ บริษัทได้บันทึก ทีทีแอนด์ที เป็นลูกหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นจำนวน 1,740.97 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2560 : 1,738.06 ล้านบาท) แต่เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจำนวนเงินที่บริษัทจะได้รับชำระหนี้ บริษัทจึงบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ทางการค้าทั้งจำนวนไว้ในงบการเงินนี้ ตามจำนวนที่เหมาะสม

เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่ง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 454/2560 เรียกร้องให้ AWN ชำระเงินค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 - 30 มิถุนายน 2559) ให้บริษัทจำนวน 575.49 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้น จำนวน 559.62 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลมีคำพิพากษาให้ AWN ชำระเงินให้บริษัท วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 AWN ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแพ่ง วันที่ 3 ธันวาคม 2561 บริษัทขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่งยื่นแก้อุทธรณ์ และยื่นคำร้องคัดค้านขอทุเลาการบังคับคดี (หมายเหตุ 45.1)

บริษัทไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อที่มีนัยสำคัญ เนื่องจากบริษัทมีลูกค้าจำนวนมากราย ซึ่งได้แก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์ทั้งภาคธุรกิจ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และผู้ใช้รายย่อยทั่วไป การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ครอบคลุมถึงลูกค้าที่จะเก็บเงินไม่ได้ตามประสบการณ์การชำระเงินในอดีต ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ฝ่ายบริหารเชื่อว่าไม่มีความเสี่ยงเพิ่มเติมเกินกว่าจำนวนเงินที่ได้รับรู้ในรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

12.2 ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว				
- บุคคลภายนอก	3,951.23	4,368.30	3,951.23	4,368.30
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	140.50	171.51	140.50	171.51
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว	4,091.73	4,539.81	4,091.73	4,539.81
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(3,983.37)	(4,372.93)	(3,983.37)	(4,372.93)
รวมลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	108.36	166.88	108.36	166.88

ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน เป็นลูกหนี้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในส่วนที่ให้บริการโดยบริษัท โทรคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (ทรู) และ ทีทีแอนด์ที โดยบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการออกใบแจ้งหนี้และเรียกเก็บเงิน โดยเมื่อได้รับชำระจากลูกหนี้แล้วจึงจ่ายส่วนแบ่งให้บริษัทดังกล่าวข้างต้นในอัตราส่วนแบ่งรายได้ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ทีทีแอนด์ทีได้ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 ซึ่งศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ ทีทีแอนด์ที เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ โดยเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาด และเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้มีหมายนัดแจ้งบริษัทฯ ทีทีแอนด์ทีจะหยุดประกอบกิจการตามสัญญาร่วมการงานฯ ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 และให้บริษัทดำเนินการให้บริการสำหรับผู้ใช้บริการที่เหลืออยู่ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป ขณะนี้ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้ ทีทีแอนด์ที ล้มละลายแล้ว (หมายเหตุ 12.1)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุนดังกล่าวรวมลูกหนี้ที่เป็นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ 140.50 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 171.51 ล้านบาท)

12.3 การวิเคราะห์อายุหนี้ที่ค้างชำระ

ลูกหนี้การค้ากิจการโทรคมนาคม และลูกหนี้การค้าผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน ที่ออกใบแจ้งหนี้แล้ว สามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม			
	ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	
	2561	2560	2561	2560
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	4,004.72	2,361.77	(0.20)	38.17
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	610.24	196.06	0.01	67.01
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	125.45	589.40	39.02	61.73
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	3,026.95	2,537.61	4,052.90	4,372.90
	7,767.36	5,684.84	4,091.73	4,539.81

รายการ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ลูกหนี้กิจการไตรมาส		ลูกหนี้ผู้ใช้บริการจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	
	2561	2560	2561	2560
ค้างชำระไม่เกิน 6 เดือน	4,006.21	2,361.92	(0.20)	38.17
ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	610.24	196.06	0.01	67.01
ค้างชำระเกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	125.45	589.40	39.02	61.73
ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	3,026.95	2,537.61	4,052.90	4,372.90
	7,768.85	5,684.99	4,091.73	4,539.81

13 สินค้าและพัสดุดังเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินค้าสำเร็จรูป	230.41	207.65	230.37	207.61
วัสดุในการให้บริการ ขยายงานและซ่อมแซมบำรุงรักษาโทรศัพท์	1,038.41	685.05	1,038.41	685.05
วัสดุสำนักงาน	4.53	3.21	4.53	3.21
	1,273.35	895.91	1,273.31	895.87
หัก ค่าเพื่อสินค้าพัสดุล้าสมัยและเสื่อมสภาพ	(306.73)	(304.12)	(306.73)	(304.12)
สินค้าและพัสดุดังเหลือ	966.62	591.79	966.58	591.75

14 ปรับมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ. - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บัญชีปรับปรุงมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ.	77.12	1,840.51	77.12	1,840.51

บัญชีปรับปรุงมูลค่างานและหักล้างเงิน ดศ. เป็นการปรับปรุงมูลค่างานในโครงการของรัฐ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว แต่อยู่ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและการตรวจรับงาน รวมถึงอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานประกอบการเบิกจ่ายค่างานดังกล่าวกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

15 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยค้างรับ	89.51	72.94	90.05	70.46
เงินปันผลค้างรับ	-	-	-	47.31
ลูกหนี้กรมสรรพากร	1,265.87	599.59	1,234.29	579.64
เงินจ่ายล่วงหน้า	142.89	125.89	245.45	164.41
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,175.14	1,056.49	1,175.14	1,056.49
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าอุปกรณ์	46.08	18.51	46.08	18.51
บัญชีพัก-เงินชำระ USO (หมายเหตุ 47)	130.98	-	130.98	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,182.10	825.38	1,164.33	809.28
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,032.57	2,698.80	4,086.32	2,746.10

16 เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนเพื่อขาย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	6,810.87	5,365.69	6,810.87	5,365.69
การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเพื่อขาย (หมายเหตุ 34, 38)	(851.05)	1,445.18	(851.05)	1,445.18
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	5,959.82	6,810.87	5,959.82	6,810.87
เงินลงทุนระยะยาวอื่น				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	650.65	832.05	650.65	700.65
เงินลงทุนลดลง	-	(181.40)	-	(50.00)
โอนเงินลงทุนระยะยาวเป็นเงินลงทุนชั่วคราว (หมายเหตุ 10)	(130.00)	-	(130.00)	-
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	520.65	650.65	520.65	650.65
รวมราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	6,480.47	7,461.52	6,480.47	7,461.52

๑๒

เงินลงทุนเพื่อขายและเงินลงทุนระยะยาวอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

งบการเงินรวม							
หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
ตราสารหนี้							
หุ้นกู้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	-	-	100.00	-	-	-	100.00
หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	-	-	30.00	-	-	-	30.00
รวมตราสารหนี้	-	-	130.00	-	-	-	130.00
ตราสารทุน							
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
บริษัท เทรคสยาม จำกัด	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	3,567.92	3,567.92	-	-	-	3,567.92	3,567.92
บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	160.00	160.00	-	-	-	160.00	160.00
กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง	1.00	1.00	-	-	-	1.00	1.00
	3,728.92	3,728.92	-	-	621.30	621.30	4,350.22
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	-	-	(100.65)	(100.65)	(100.65)
บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์							
เพื่อขาย	2,230.90	3,081.95	-	-	-	2,230.90	3,081.95
รวมตราสารทุน	5,959.82	6,810.87	-	-	520.65	6,480.47	7,331.52
รวม	5,959.82	6,810.87	-	130.00	520.65	6,480.47	7,461.52

๑๒

ตราสารหนี้

หุ้นกู้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

หุ้นกู้ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

รวมตราสารหนี้

ตราสารทุน

บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสต์ เอเชีย จำกัด

บริษัท เทรตสยาม จำกัด

บริษัท ทรู มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

กองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง

หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บวก รายการกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นในหลักทรัพย์

เพื่อขาย

รวมตราสารทุน

รวม

งบการเงินเฉพาะกิจการ							
หลักทรัพย์เพื่อขาย		ถือจนครบกำหนด		เงินลงทุนทั่วไป		รวม	
2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
-	-	-	100.00	-	-	-	100.00
-	-	-	30.00	-	-	-	30.00
-	-	-	130.00	-	-	-	130.00
-	-	-	-	30.90	30.90	30.90	30.90
-	-	-	-	3.00	3.00	3.00	3.00
-	-	-	-	1.75	1.75	1.75	1.75
-	-	-	-	585.25	585.25	585.25	585.25
-	-	-	-	0.40	0.40	0.40	0.40
3,567.92	3,567.92	-	-	-	-	3,567.92	3,567.92
160.00	160.00	-	-	-	-	160.00	160.00
1.00	1.00	-	-	-	-	1.00	1.00
3,728.92	3,728.92	-	-	621.30	621.30	4,350.22	4,350.22
-	-	-	-	(100.65)	(100.65)	(100.65)	(100.65)
2,230.90	3,081.95	-	-	-	-	2,230.90	3,081.95
5,959.82	6,810.87	-	-	520.65	520.65	6,480.47	7,331.52
5,959.82	6,810.87	-	130.00	520.65	520.65	6,480.47	7,461.52

๑๒

มูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย มีดังนี้

	มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
		มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย	5,959.82	5,959.82	-	-	5,959.82

	มูลค่าตามบัญชี	งบการเงินรวม			
		มูลค่ายุติธรรม			
		ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3	รวม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560					
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย	6,810.87	6,810.87	-	-	6,810.87

ลำดับของมูลค่ายุติธรรม

ตารางข้างต้นวิเคราะห์การวัดมูลค่ายุติธรรมที่เกิดขึ้นประจำสำหรับสินทรัพย์ทางการเงิน การวัดมูลค่ายุติธรรมเหล่านี้ถูกจัดประเภทอยู่ในระดับของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรมตามข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่านิยามของระดับต่างๆ ดังนี้

- ข้อมูลระดับ 1 เป็นราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและกิจการสามารถเข้าถึงตลาดนั้น ณ วันที่วัดมูลค่า
- ข้อมูลระดับที่ 2 เป็นข้อมูลอื่นที่สังเกตได้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น นอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในข้อมูลระดับ 1
- ข้อมูลระดับ 3 เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้สำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

บริษัทและกลุ่มบริษัท พิจารณามูลค่ายุติธรรมระดับ 1 สำหรับตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เผื่อขาย ด้วยราคาที่มีการเสนอซื้อขาย (ไม่ปรับปรุง) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและราคาตามประกาศของหลักทรัพย์จัดการกองทุน

17 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย				
- เงินลงทุนในบริษัทร่วม	133.34	133.01	612.05	612.05
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	(98.82)	(98.82)	(582.05)	(582.05)
	34.52	34.19	30.00	30.00

๑๒

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
- เงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	1,078.01	1,077.69
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(166.05)	(166.05)
	-	-	911.96	911.64
	34.52	34.19	941.96	941.64

การเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทร่วม				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	34.19	83.03	30.00	79.17
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	0.33	(0.38)	-	-
กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	(48.46)	-	(49.17)
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	34.52	34.19	30.00	30.00
บริษัทย่อย				
ราคาตามบัญชีต้นปี - สุทธิ	-	-	911.64	891.64
ซื้อเงินลงทุน	-	-	0.32	-
ลงทุนในบริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	-	-	-	20.00
ราคาตามบัญชีปลายปี - สุทธิ	-	-	911.96	911.64
รวม	34.52	34.19	941.96	941.64

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เห็นชอบให้บริษัทลงทุนในการจัดตั้งบริษัท ทีโอที เอาร์ทเซอร์สซิง เซอร์วิส จำกัด (TOT OS) เพื่อบริหารงานเฉพาะสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทและให้บริการงานที่บริษัทต้องการในงานเฉพาะ และเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 บริษัทได้ถือหุ้นใน TOT OS จำกัด จำนวน 12,500 หุ้น ในราคาหุ้นละ 100.00 บาท รวมจำนวน 1.25 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ์ที่จดทะเบียน จำนวนทั้งสิ้น 5.00 ล้านบาท

บริษัทได้แสดงเงินลงทุนใน TOT OS เป็นบริษัทย่อย ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 25.00 เนื่องจากบริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 4 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 6 ท่าน ทำให้บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติให้บริษัทจ่ายเงินค่าหุ้นบริษัท ทีโอที สปอร์ต คลับ จำกัด (TOT SC) (เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2560 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท เดอะ สปอร์ต คลับ จำกัด (TSC)) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของบริษัทผ่านกีฬาฟุตบอล และสนับสนุนกีฬาฟุตบอลของบริษัทให้มีความแข็งแกร่งในระดับชาติ จำนวน 5,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 128.11 บาท รวมจำนวน 0.64 ล้านบาท โดยเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของจำนวนหุ้นจดทะเบียนทั้งสิ้น 20,000 หุ้น มีมูลค่าตามการจดทะเบียนจำนวน 2.00 ล้านบาท

บริษัทได้แสดงเงินลงทุนใน TSC เป็นบริษัทย่อย ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวร้อยละ 25.00 เนื่องจากบริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 4 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 7 ท่าน ทำให้บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการ ซึ่งมีสิทธิออกเสียงมากกว่าร้อยละ 50.00 ของคะแนนเสียงทั้งหมด บริษัทจึงมีอำนาจในการควบคุมบริษัทดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2560 เห็นชอบในหลักการให้บริษัทจัดตั้ง NBN Co และ บมจ.กสท จัดตั้ง NGDC Co ตามที่ ศศ. เสนอ บริษัทจึงได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทดังกล่าวต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 จำนวน 200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท รวมทุนจดทะเบียน 20.00 ล้านบาท เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.9985 บริษัทจึงแสดง NBN Co เป็นบริษัทย่อยและนำเสนองบการเงินรวมเป็นครั้งแรกในไตรมาส 3/2560

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ			เงินลงทุน ตามราคาทุน	ผลสะสมของ ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุนตามวิธี ส่วนได้เสีย - สุทธิ
					การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน	ส่วนแบ่งของ				
บริษัทรวม											
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตบัตรเครดิตแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-	-	
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(412.29)	(48.47)	-	-	
บริษัท เสนโซ่ต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(57.93)	(50.36)	-	-	
บริษัท ไมเบิ้ล คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	4.52	-	-	34.52	
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม						612.05	(478.70)	(98.83)		34.52	

๑๒

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทพร้อม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินรวม

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน	ลักษณะ	ความสัมพันธ์	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ		ผลสะสมของ		เงินลงทุนตามวิธี
						การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ส่วนแบ่งผล กำไร(ขาดทุน)	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	
บริษัทรวม										
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-	-	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(412.29)	(48.47)	-	-
บริษัท เสนโซ่ต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่าน สายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(57.93)	(50.36)	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	4.19	-	-	34.19
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม					612.05	(479.03)	(98.83)			34.19

ทุนที่ออกได้มีการชำระเต็มมูลค่าแล้ว ยกเว้นบริษัท เสนโซ่ต้าคอม จำกัด มีทุนจดทะเบียนมูลค่า 221.00 ล้านบาท ชำระมูลค่าแล้วจำนวน 136.47 ล้านบาท

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน	ลักษณะ ความสัมพันธ์	สัดส่วนของ			
				การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	ค่าเผื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ
บริษัทร่วม							
บริษัท เทลการ์ต จำกัด	ผลิตภัณฑ์แบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้า เน็ตเวิร์ค คอมมิวนิตีส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	48.12	460.76	(460.76)	-
บริษัท เสนโซดาต้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท ไมโปล์ คอมมิวนิตีส์ เซอร์วิสส์ จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	30.00	30.00	-	30.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม				612.05	(582.05)		30.00
บริษัทย่อย							
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	98.60	1,056.12	(165.41)	890.71
บริษัท ทีไอที เอพโซร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	ผู้ถือหุ้น	25.00	1.25	-	1.25
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการลิขสิทธิ์และ สิทธิประโยชน์ของกิจการ	ไทย	ผู้ถือหุ้น	25.00	0.64	(0.64)	-
บริษัท โคโรนชายโปรดแมนด์แห่งชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	99.9985	20.00	-	20.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย				1,078.01	(166.05)		911.96
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย				1,690.06	(748.10)		941.96

๑๒

รายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทร่วมและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท	ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	จัดตั้งขึ้นใน	ลักษณะ	ทุนที่ชำระแล้ว	สัดส่วนของ			
						การถือหุ้น (ร้อยละ)	เงินลงทุน ตามราคาทุน	เงินลงทุน ตามราคาทุน-สุทธิ	
บริษัทร่วม									
บริษัท เทลการด์ จำกัด	ผลิตบัตรพลาสติกแบบ Chip Card	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	50.00	26.00	13.00	(13.00)	-
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ทเวอร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	957.52	48.12	460.76	(460.76)	-
บริษัท เลนโซ่ด้าคอม จำกัด	ให้บริการสื่อสารข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	136.47	49.00	108.29	(108.29)	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสেস จำกัด	ดูแลโครงข่ายและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงข่าย	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	100.00	30.00	30.00	-	30.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม							612.05	(582.05)	30.00
บริษัทย่อย									
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	1,200.00	98.57	1,055.80	(165.41)	890.39
บริษัท ทีไอที เอทเซอร์สซิ่ง เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการรับจ้างเหมาทั่วไป	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	4.81	25.00	1.25	-	1.25
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	ประกอบกิจการบริหารจัดการลิขสิทธิ์และสิทธิประโยชน์ของกิจการ	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	2.00	25.00	0.64	(0.64)	-
บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	โทรคมนาคม	ไทย	ผู้ถือหุ้น	ผู้ถือหุ้น	20.00	99.9985	20.00	-	20.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย							1,077.69	(166.05)	911.64
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย							1,689.74	(748.10)	941.64

๒

รายละเอียดของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และกำไรขาดทุนของบริษัทร่วมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

	บริษัท เทลการ์ต จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์หมุนเวียน	5.23	5.01	102.55	102.75	14.54	13.90	15.40	14.25	137.72	135.91
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	11.04	11.20	12.33	14.21	30.07	31.26	100.05	100.05	153.49	156.72
หนี้สินหมุนเวียน	71.24	67.92	14.08	16.19	0.08	0.03	0.39	0.34	85.79	84.48
หนี้สินไม่หมุนเวียน	-	-	0.05	0.05	-	-	-	-	0.05	0.05
รวมสินทรัพย์(หนี้สิน)สุทธิ	(54.97)	(51.71)	100.75	100.72	44.53	45.13	115.06	113.96	205.37	208.10

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	บริษัท เทลการ์ต จำกัด		บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด		บริษัท เลนโซ่ ดาต้าคอม จำกัด		บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
รายได้	0.16	0.16	3.10	8.27	0.54	0.90	1.88	1.88	5.68	11.21
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(3.26)	(3.15)	0.03	(1.47)	(0.60)	(0.65)	1.10	1.10	(2.73)	(4.17)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	(3.26)	(3.15)	0.03	(1.47)	(0.60)	(0.65)	1.10	1.10	(2.73)	(4.17)

กระทบบยอดรายการข้อมูลทางการเงิน มีดังนี้

	บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	
	2561	2560
สินทรัพย์ต้นปี - สุทธิ	113.96	112.86
กำไรระหว่างปี	1.10	1.10
สินทรัพย์ปลายปี - สุทธิ	115.06	113.96
ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม (ร้อยละ)	30.00	30.00
มูลค่าตามบัญชี	34.52	34.19

บริษัทได้รับรู้ส่วนแบ่งผลขาดทุนตามวิธีส่วนได้เสีย และพิจารณาตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทร่วม 3 แห่ง คือบริษัท เทลการ์ด จำกัด บริษัท เชนโซ่ดาต้าคอม จำกัด และบริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด แล้วทั้งจำนวน

ตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน 2551 บริษัท และ บมจ.กสท ได้ตกลงยกเลิกสัญญากิจการร่วมค้า รวมทั้งบันทึกข้อตกลงใดๆ ไม่ว่าโดย หนังสือหรือวาจาที่ได้กระทำขึ้น ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสัญญาดังกล่าว เป็นผลให้ยกเลิกกิจการร่วมค้าไทย - โมบาย (ไทย - โมบาย) และ บริษัทต้องรับภาระหนี้สินของ ไทย - โมบาย ทั้งจำนวนตามมูลค่ายุติธรรม และเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 บริษัทได้รับโอน หุ้นที่ บมจ.กสท ถือใน บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด (เอ ซี ที) จำนวน 50,816,987 หุ้น ทำให้บริษัทมีอำนาจในการควบคุม เอ ซี ที บริษัทจึงแสดง เอ ซี ที เป็นบริษัทย่อยและนำเสนองบการเงินรวมเป็นครั้งแรกสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551

บริษัทได้ถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่ม โดยการรับโอนหุ้นจากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที ต่อไป จำนวน 1,466 ล้านหุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 14.66 ล้านบาท ในไตรมาส 3/2553 บริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีกจากบริษัท วิทยุการบิน แห่งประเทศไทย จำกัด และพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที จำนวน 24,000 หุ้น ในราคาหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 240,000 บาท และบริษัทได้ซื้อหุ้นใน เอ ซี ที จากพนักงานของบริษัทที่ไม่ประสงค์จะถือหุ้นใน เอ ซี ที เพิ่มอีก ในราคาหุ้นละ 10 บาท ในไตรมาส 2/2554 จำนวน 500 หุ้น รวมเป็นเงิน 5,000 บาท ไตรมาส 2/2555 จำนวน 125 หุ้น รวมเป็นเงิน 1,250 บาท ไตรมาส 4/2556 จำนวน 125 หุ้น รวมเป็นเงิน 1,250 บาท และไตรมาส 4/2561 จำนวน 32,625 หุ้น รวมเป็นเงิน 326,250 บาท

เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยกเลิกสัญญาเช่าสินทรัพย์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 ย่านความถี่ 2000 IMT (3G) กับ บริษัทย่อย ขณะนี้บริษัทพิจารณาเห็นชอบแผนธุรกิจในการดำเนินการร่วมกัน โดยแผนธุรกิจดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อยู่ระหว่างรอคณะกรรมการบริษัทของ ACT ชุดใหม่พิจารณาแผนธุรกิจว่าจะขับเคลื่อนแผนธุรกิจนี้ต่อไปหรือยุติแผนธุรกิจ ดังกล่าว และจัดทำแผนธุรกิจใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป อย่างไรก็ตามบริษัทประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จากเงินลงทุนดังกล่าวแล้ว คาดว่าไม่ต่ำกว่าราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เนื่องจากสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินสด และลูกหนี้การค้า ที่ไม่มีความเสี่ยง

บริษัทได้เคยแสดงเงินลงทุนในบริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด (ทู มัลติมีเดีย) เป็นบริษัทร่วม ถึงแม้ว่าบริษัทมีสัดส่วนเงินลงทุน ในบริษัท ดังกล่าว น้อยกว่าร้อยละ 20 เนื่องจากบริษัทสามารถแต่งตั้งกรรมการได้ตามสัดส่วนเงินลงทุน แต่ไม่น้อยกว่า 1 ท่าน จากจำนวน ทั้งหมด ไม่เกิน 11 ท่าน โดยในปัจจุบัน บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการบริษัทจำนวน 2 ท่าน จากคณะกรรมการทั้งหมด 8 ท่าน บริษัทพิจารณาว่าบริษัทมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญในบริษัทดังกล่าวจากการที่บริษัทมีตัวแทนในคณะกรรมการซึ่งมีสิทธิออกเสียง มากกว่าร้อยละ 20 ของคะแนนเสียงทั้งหมด อย่างไรก็ตามตั้งแต่ไตรมาสที่ 1/2552 บริษัทไม่ได้รับข้อมูลงบการเงินตามวิธีส่วนได้เสีย ของทู มัลติมีเดีย เพื่อใช้สำหรับบันทึกบัญชีส่วนได้เสียของเงินลงทุนในงบการเงินรวม บริษัทจึงหยุดรับรู้ส่วนได้เสียของเงินลงทุนใน ทู มัลติมีเดีย และจัดประเภทเงินลงทุนใน ทู มัลติมีเดีย ใหม่จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่น

เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2551 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทขายหุ้นบริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด บริษัท เทลการ์ด จำกัด บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด และบริษัท เทรดสยาม จำกัด ต่อมาเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 คณะกรรมการ ของบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้บริษัทขายหุ้นบริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (แอดวานซ์) และได้นำเสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยไตรมาส 4/2552 งบการเงินเฉพาะกิจการได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนใน แอดวานซ์เพิ่มเติม สำหรับเงินลงทุนสุทธิที่เหลืออยู่ทั้งหมด จำนวน 190.71 ล้านบาท เนื่องจาก แอดวานซ์ มีขาดทุนสุทธิจำนวนมากในงบการเงินสำหรับปี 2552 มีผลให้ขาดทุนสะสมเกินทุน และเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2556 คณะกรรมการบริษัทได้มีมติ เห็นชอบให้บริษัทถอนเรื่องการเสนอขายหุ้นของบริษัทในบริษัทร่วมทุน 5 บริษัทดังกล่าวข้างต้น คืนจากกระทรวงฯ เนื่องจากการ

จำหน่ายหุ้นที่รัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของมีความยุ่งยากและใช้เวลานาน ประกอบกับขณะนี้ยังไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีความประสงค์ที่จะซื้อหุ้น และสภาพการดำเนินงานของแต่ละบริษัทได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก สมควรนำมาพิจารณาในภาพรวมของการบริหารจัดการใหม่ และในไตรมาส 4/2559 บริษัทได้กลับรายการค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน จำนวน 49.17 ล้านบาท เนื่องจาก แอดวานซ์ มีผลประกอบการดีขึ้น ไม่เป็นขาดทุนสะสม ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 คณะกรรมการ แอดวานซ์ มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการสื่อสารข้อมูล และยกเลิก แอดวานซ์ ดังนั้นบริษัทจึงได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนสำหรับเงินลงทุนสุทธิที่เหลืออยู่ทั้งหมด จำนวน 49.17 ล้านบาท ในไตรมาส 4/2560

ต่อมาเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 บริษัท และ แอดวานซ์ ได้ทำข้อตกลงยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการให้บริการสื่อสารข้อมูล โดยใช้ระบบ Datakit Virtual Circuit Switch โดยให้มีผลในวันที่ 1 มกราคม 2562

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2553 คณะกรรมการบริษัท เสนอให้ เสนอให้ เสนอให้ ยุติการให้บริการ ADSL และ Broadband Internet และให้ยกเลิกสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการดังกล่าว ดังนั้นบริษัทจึงได้บันทึกการด้อยค่าเงินลงทุนสำหรับเงินลงทุนสุทธิที่เหลืออยู่ทั้งหมด จำนวน 52.19 ล้านบาท ในงวดไตรมาส 1/2553

เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น TSC มีมติให้เลิกกิจการ และได้ดำเนินการจัดเลิกกิจการกับกระทรวงพาณิชย์ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 ขณะนี้อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

18 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	224.88	272.35	224.88	272.35
หัก เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน - ส่วนที่ครบกำหนดภายในหนึ่งปี	(38.09)	(41.96)	(38.09)	(41.96)
	186.79	230.39	186.79	230.39
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(11.61)	(11.61)	(11.61)	(11.61)
	175.18	218.78	175.18	218.78

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินให้กู้ยืมข้างต้นประกอบด้วยลูกหนี้กองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ จำนวนเงิน 71.49 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 82.01 ล้านบาท) (ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินบริษัทตามที่อธิบายในหมายเหตุ 2.21.2.2) และลูกหนี้บริษัท จำนวนเงิน 153.39 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 190.35 ล้านบาท) ทั้งนี้เงินให้พนักงานกู้ยืมคิดอัตราดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ประเภทฝากประจำ 12 เดือน โดยมีหลักทรัพย์และ/หรือบุคคลค้ำประกันเต็มจำนวน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเภทของเงินกู้ โดยบริษัทจะหักชำระเงินกู้จากเงินเดือนเป็นประจำทุกเดือน ตามมติคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2548 ได้อนุมัติให้บริษัทรับโอนลูกหนี้พนักงานที่กู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์ฯ กรณีที่พนักงานโอนย้ายไปเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นลูกหนี้ของบริษัทแทน

๒๖

19 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	<u>งบการเงินรวม</u>
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	526.42
โอนย้าย	(0.16)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	<u>526.26</u>
โอนย้าย	44.77
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>571.03</u>
ค่าเผื่อการด้อยค่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(175.01)
โอนย้าย	0.18
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	<u>(174.83)</u>
ค่าเผื่อการด้อยค่า	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>(174.83)</u>
มูลค่าสุทธิทางบัญชี	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	351.41
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	351.43
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	396.20
มูลค่ายุติธรรม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	654.73
	<u>งบการเงินเฉพาะกิจการ</u>
ราคาทุน	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	526.42
โอนย้าย	(0.16)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	<u>526.26</u>
โอนย้าย	44.77
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>571.03</u>
ค่าเผื่อการด้อยค่า	
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(175.01)
โอนย้าย	0.18
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	<u>(174.83)</u>
ค่าเผื่อการด้อยค่า	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>(174.83)</u>

มูลค่าสุทธิทางบัญชี

ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 351.41

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561 351.43

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 396.20

มูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 654.73

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นที่ดินที่ยังไม่ระบุวัตถุประสงค์ บางส่วนใช้ราคาประเมินโดยบริษัท จัสติส พร็อพเพอร์ตี้ แอนด์ แอปพรอซ์ จำกัด (จัสติสฯ) ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระ โดยวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด และบางส่วนใช้ราคาประเมินโดยบริษัท ซึ่งใช้หลักการเดียวกับจัสติสฯ เป็นข้อมูลระดับ 2 ของลำดับชั้นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่มีการรับรู้ค่าเผื่อจากการด้อยค่าเพิ่ม (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : ไม่มีการรับรู้ค่าเผื่อจากการด้อยค่า)

รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมีจำนวนไม่เป็นสาระสำคัญ

20 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

งบการเงินรวม

	งบการเงินรวม					สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงการ	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์		
ราคาทุน							
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2560	4,279.70	19,431.16	361,146.14	5,537.63	5,240.29	2,841.28	399,061.99
ซื้อสินทรัพย์	-	-	97.71	91.01	29.25	3,600.91	3,821.90
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	2,406.47	3,320.50	136,452.19	100.29	5,700.84	(3,845.17)	144,135.12
จากการบริจาค	-	-	0.99	-	-	-	0.99
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.21)	(57.42)	(3,541.93)	(141.98)	(156.60)	(8.33)	(3,906.47)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	6,685.96	22,694.24	494,155.10	5,586.95	10,813.78	2,597.02	543,113.53
จัดประเภทใหม่	(122.91)	139.29	(60.02)	(1.13)	-	-	(44.77)
ซื้อสินทรัพย์	-	-	150.93	90.53	40.36	3,397.71	3,690.27
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	0.08	40.76	4,483.03	5.34	103.40	(4,632.52)	0.09
จากการบริจาค/สัมปทาน	2.01	0.36	3.30	0.01	0.02	-	5.70
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.01)	(30.85)	(5,026.23)	(75.52)	(170.71)	(0.54)	(5,303.86)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,565.13	22,843.80	493,706.11	5,606.18	10,786.85	1,362.21	541,460.96
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(1,595.17)	(14,400.14)	(296,384.87)	(5,078.65)	(4,926.74)	(1.04)	(322,963.01)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 39)	(5.64)	(601.95)	(11,667.72)	(174.04)	(149.13)	(3.97)	(12,602.45)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 39)	(0.86)	(29.96)	(521.19)	(3.99)	(0.44)	1.04	(555.40)
โอน(รับโอน)สินทรัพย์	-	(2,389.13)	(130,262.80)	(90.70)	(5,628.31)	-	(138,370.94)
จำหน่ายสินทรัพย์	0.21	55.38	3,518.15	139.62	152.05	8.33	3,873.74
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	(1,601.46)	(17,365.80)	(435,318.43)	(5,207.76)	(10,552.57)	(572.04)	(470,618.06)
จัดประเภทใหม่	0.13	(84.59)	59.16	1.31	-	-	(23.99)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 39)	(14.88)	(628.71)	(10,716.99)	(163.80)	(140.54)	(5.84)	(11,670.76)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 39)	0.66	21.63	(233.19)	(1.46)	(0.19)	-	(212.55)
โอน(รับโอน)สินทรัพย์สัมปทาน	-	-	(3.29)	(0.09)	-	-	(3.38)
จำหน่ายสินทรัพย์	0.02	30.76	4,965.53	75.03	170.61	0.54	5,242.49
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(1,615.53)	(18,026.71)	(441,247.21)	(5,296.77)	(10,522.69)	(577.34)	(477,286.25)

งบการเงินรวม

	เครื่องตกแต่งและ				ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและ อุปกรณ์		
มูลค่าสุทธิทางบัญชี						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,684.53	5,031.02	64,761.27	458.98	9.39	2,840.24
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,084.50	5,328.44	58,836.67	379.19	8.44	2,597.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,949.60	4,817.09	52,458.90	309.41	13.34	1,362.21
						64,174.71

๖๒

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				สินทรัพย์		
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยการ	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องตกแต่งและ เครื่องใช้สำนักงาน	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง	รวม
ราคาทุน							
ราคาทุน ณ 1 มกราคม 2560	4,279.70	19,430.66	359,345.99	5,534.58	5,240.29	585.79	397,258.29
ซื้อสินทรัพย์	-	-	97.71	90.83	29.25	3.02	3,821.72
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	2,406.47	3,320.50	136,452.19	100.29	5,700.84	-	144,135.12
จากการบริจาค	-	-	0.99	-	-	-	0.99
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.21)	(57.42)	(3,541.93)	(141.23)	(156.60)	(8.33)	(3,905.72)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	6,685.96	22,693.74	492,354.95	5,584.47	10,813.78	580.48	541,310.40
จัดประเภทใหม่	(122.91)	139.29	(60.02)	(1.13)	-	-	(44.77)
ซื้อสินทรัพย์	-	-	150.93	90.36	40.36	10.74	3,397.71
รับโอน(โอน)สินทรัพย์	0.08	40.76	4,483.03	5.25	103.40	-	(4,632.52)
จากการบริจาค/สัมปทาน	2.01	0.36	3.30	0.01	0.02	-	5.70
จำหน่ายสินทรัพย์	(0.01)	(30.85)	(5,026.23)	(75.52)	(170.71)	(0.54)	(5,303.86)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	6,565.13	22,843.30	491,905.96	5,603.44	10,786.85	590.68	539,657.57
ค่าเสื่อมราคาสะสมและขาดทุนจากการด้อยค่า							
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(1,595.17)	(14,400.05)	(295,104.87)	(5,076.33)	(4,926.74)	(576.40)	(321,680.60)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 39)	(5.64)	(601.87)	(11,488.82)	(173.63)	(149.13)	(3.97)	(12,423.06)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 39)	(0.86)	(29.96)	(521.19)	(3.99)	(0.44)	-	(555.40)
โอน(รับ)โอน)สินทรัพย์	-	(2,389.13)	(130,262.80)	(90.70)	(5,628.31)	-	(138,370.94)
จำหน่ายสินทรัพย์	0.21	55.38	3,518.15	138.88	152.05	8.33	3,873.00
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	(1,601.46)	(17,365.63)	(433,859.53)	(5,205.77)	(10,552.57)	(572.04)	(469,157.00)
จัดประเภทใหม่	0.13	(84.59)	59.16	1.31	-	-	(23.99)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี (หมายเหตุ 39)	(14.88)	(628.71)	(10,538.09)	(163.60)	(140.54)	(5.84)	(11,491.66)
ขาดทุนจากการด้อยค่า (หมายเหตุ 39)	0.66	21.63	(70.84)	(1.46)	(0.19)	-	(50.20)
โอน(รับ)โอน)สินทรัพย์สัมปทาน	-	-	(3.29)	-	-	-	(3.29)
จำหน่ายสินทรัพย์	0.02	30.76	4,965.53	75.03	170.61	0.54	5,242.49
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(1,615.53)	(18,026.54)	(439,447.06)	(5,294.49)	(10,522.69)	(577.34)	(475,483.65)

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				สินทรัพย์	
	ที่ดินและส่วน ปรับปรุงที่ดิน	อาคารสิ่งปลูกสร้าง และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก	อุปกรณ์ โครงสร้าง	เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่อง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์	ระหว่าง ก่อสร้างและ ติดตั้ง
มูลค่าสุทธิทางบัญชี						
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,684.53	5,030.61	64,241.12	458.25	313.55	2,840.24
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,084.50	5,328.11	58,495.42	378.70	261.21	2,597.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,949.60	4,816.76	52,458.90	308.95	264.16	1,362.21
						รวม

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 แสดงราคาตามบัญชีจำนวน 64,173.92 ล้านบาท โดยรวมสินทรัพย์โครงข่าย 3G จำนวน 7,417.47 ล้านบาท ที่ส่วนใหญ่แสดงในรายการสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์โครงข่าย และฝ่ายบริหารของบริษัทได้พิจารณาแผนการใช้สินทรัพย์โครงข่าย 3G เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทรับโอนสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับมอบตามสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน โทร (สิ้นสุดสัญญา เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2560) และ ทีทีแอนด์ที (สิ้นสุดสัญญา ตามคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลางให้ทีทีแอนด์ทีล้มละลายเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560) บริษัทจึงได้โอนสินทรัพย์ที่ได้รับมอบจากบัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน เป็นบัญชีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 4,701.18 ล้านบาท และ 886.23 ล้านบาท ตามลำดับ

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 11,670.76 ล้านบาท และ 11,491.66 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2560 : 12,602.45 ล้านบาท และ 12,423.06 ล้านบาท ตามลำดับ)

21 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน

ในเดือนกันยายน 2558 สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (2G) ที่บริษัทได้ทำไว้กับ AIS ที่เป็นผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมได้สิ้นสุดในวันที่ 30 กันยายน 2558 ซึ่งมีผลให้สิทธิการใช้คลื่นความถี่ 900 MHz สิ้นสุดพร้อมกัน และ กสทช. ได้ออกประกาศเรื่องมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดสัญญาการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ.2556 (ฉบับที่ 2) และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวันสิ้นสุดระยะเวลาคุ้มครองชั่วคราว ต่อมาเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งให้ กสทช. คุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวเพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ประโยชน์และใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องปราศจากข้อจำกัดต่อไป และระยะเวลาคุ้มครองชั่วคราวตามประกาศดังกล่าวได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 ทำให้บริษัทรับมอบคืนสิทธิการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่บริษัทได้รับมอบตามสัญญาอนุญาตให้ดำเนินการกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จาก AIS บริษัทจึงได้โอนสินทรัพย์ที่รับมอบข้างต้น จากบัญชี ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์จากการร่วมการทำงานและร่วมลงทุน เป็นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 12,581.95 ล้านบาท แต่สินทรัพย์ที่รับโอนดังกล่าวยังไม่รวมเครื่องมือ อุปกรณ์สำคัญ และอะไหล่ จำนวนอีก 9 รายการ ซึ่งหลังสิ้นสุดสัญญา AIS ยังไม่ส่งมอบให้บริษัท ขณะนี้บริษัทได้ตรวจสอบสินทรัพย์ที่ได้รับโอนกรรมสิทธิ์จาก AIS หลังสิ้นสุดสัญญาเรียบร้อยแล้วในปี 2561 สำหรับสินทรัพย์อีก 9 รายการดังกล่าวข้างต้น ยังอยู่ระหว่างการเจรจาหาแนวทางยุติ

งบการเงินรวม					
	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียน การสอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	8.74	2,354.39	4,187.21	591.20	7,141.54
เพิ่มขึ้น	-	55.44	-	-	55.44
ตัดจำหน่าย	-	(99.02)	-	-	(99.02)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	8.74	2,310.81	4,187.21	591.20	7,097.96
เพิ่มขึ้น	-	52.24	-	-	52.24
ตัดจำหน่าย	(8.74)	(200.56)	-	-	(209.30)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	2,162.49	4,187.21	591.20	6,940.90
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(8.74)	(2,210.60)	(2,049.84)	(240.61)	(4,509.79)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 39)	-	(64.79)	(249.23)	(39.63)	(353.65)
ตัดจำหน่าย	-	99.02	-	-	99.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	(8.74)	(2,176.37)	(2,299.07)	(280.24)	(4,764.42)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 39)	-	(48.87)	(249.23)	(39.63)	(337.73)
ตัดจำหน่าย	8.74	200.56	-	-	209.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	(2,024.68)	(2,548.30)	(319.87)	(4,892.85)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	143.79	2,137.37	350.59	2,631.75
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	-	134.44	1,888.14	310.96	2,333.54
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	137.81	1,638.91	271.33	2,048.05

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				รวม
	สิทธิ-ระบบ จัดการเรียน การสอน	ค่าลิขสิทธิ์ การใช้ ซอฟต์แวร์	สิทธิในการ ถือครองคลื่น ความถี่	สิทธิการใช้ เคเบิลใต้น้ำ ระหว่าง ประเทศ	
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	8.74	2,353.61	4,187.21	591.20	7,140.76
เพิ่มขึ้น	-	55.41	-	-	55.41
ตัดจำหน่าย	-	(99.02)	-	-	(99.02)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	8.74	2,310.00	4,187.21	591.20	7,097.15
เพิ่มขึ้น	-	52.24	-	-	52.24
ตัดจำหน่าย	(8.74)	(200.56)	-	-	(209.30)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	2,161.68	4,187.21	591.20	6,940.09
ค่าตัดจำหน่าย					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(8.74)	(2,210.33)	(2,049.84)	(240.61)	(4,509.52)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 39)	-	(64.70)	(249.23)	(39.63)	(353.56)
ตัดจำหน่าย	-	99.02	-	-	99.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	(8.74)	(2,176.01)	(2,299.07)	(280.24)	(4,764.06)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี (หมายเหตุ 39)	-	(48.80)	(249.23)	(39.63)	(337.66)
ตัดจำหน่าย	8.74	200.56	-	-	209.30
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	(2,024.25)	(2,548.30)	(319.87)	(4,892.42)
มูลค่าสุทธิทางบัญชี					
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	143.28	2,137.37	350.59	2,631.24
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 1 มกราคม 2561	-	133.99	1,888.14	310.96	2,333.09
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	137.43	1,638.91	271.33	2,047.67

การตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในงบการเงินรวมจำนวน 337.73 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 337.66 ล้านบาท (ปี 2560 : 353.65 ล้านบาท และ 353.56 ล้านบาท ตามลำดับ) ได้รวมอยู่ในต้นทุนในการให้บริการในงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ จำนวน 289.13 ล้านบาท (ปี 2560 : 289.13 ล้านบาท) รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร 48.60 ล้านบาท และ 48.53 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2560 : 64.52 ล้านบาท และ 64.43 ล้านบาท ตามลำดับ)

23 ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์ภายในหนึ่งปี	78.90	46.67	78.90	46.67
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะใช้ประโยชน์เกินกว่าหนึ่งปี	4,100.78	4,795.69	4,095.65	4,791.97
	4,179.68	4,842.36	4,174.55	4,838.64
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระภายในหนึ่งปี	(446.18)	(616.39)	(446.18)	(616.39)
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่จะจ่ายชำระเกินกว่าหนึ่งปี	(2,459.60)	(3,123.62)	(2,458.70)	(3,122.79)
	(2,905.78)	(3,740.01)	(2,904.88)	(3,739.18)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	1,273.90	1,102.35	1,269.67	1,099.46

รายการเคลื่อนไหวของภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ณ วันที่ 1 มกราคม	1,102.35	1,391.35	1,099.46	1,389.17
เพิ่ม(ลด)ในกำไรหรือขาดทุน (หมายเหตุ 38)	1.34	(23.22)	-	(23.93)
เพิ่ม(ลด)ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	170.21	(265.78)	170.21	(265.78)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,273.90	1,102.35	1,269.67	1,099.46

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 1 มกราคม	บันทึกเป็นรายได้	บันทึกเป็นรายได้	ณ วันที่ 31 ธันวาคม
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	3,445.53	(664.09)	-	2,781.44
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,396.83	1.41	-	1,398.24
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,842.36	(662.68)	-	4,179.68

	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	บันทึกเป็น รายได้ (จ่าย)ใน กำไรหรือ ขาดทุน	บันทึกเป็น รายได้ (จ่าย)ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเพื่อขาย	(616.39)	-	170.21	(446.18)
ค่าเสื่อมราคาสะสม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(2,673.80)	215.10	-	(2,458.70)
รายได้รอตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน อื่นๆ	(448.99)	448.99	-	-
	(0.83)	(0.07)	-	(0.90)
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(3,740.01)	664.02	170.21	(2,905.78)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	1,102.35	1.34	170.21	1,273.90

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	บันทึกเป็น รายได้ (จ่าย)ใน กำไรหรือ ขาดทุน	บันทึกเป็น รายได้ (จ่าย)ใน กำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	3,445.53	(664.09)	-	2,781.44
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	1,393.11	-	-	1,393.11
รวมสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,838.64	(664.09)	-	4,174.55

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนเพื่อขาย	(616.39)	-	170.21	(446.18)
ค่าเสื่อมราคาสะสม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(2,673.80)	215.10	-	(2,458.70)
รายได้รอตัดบัญชีสินทรัพย์ที่รับมอบจากการร่วมดำเนินงานและร่วมลงทุน	(448.99)	448.99	-	-
รวมหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(3,739.18)	664.09	170.21	(2,904.88)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	1,099.46	-	170.21	1,269.67

24 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า	2,688.82	715.61	3,532.53	1,586.39
เจ้าหนี้ทางไกลต่างประเทศ	0.12	0.40	0.12	0.40
เจ้าหนี้อื่น	84.74	63.50	84.74	63.50
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,773.68	779.51	3,617.39	1,650.29

25 เจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า	169.99	1,725.32	169.99	1,725.32

เจ้าหนี้การค้า - โครงการของรัฐ เป็นเจ้าหนี้ที่บริษัทได้จ้างให้ดำเนินการในโครงการของรัฐ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว แต่อยู่ระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและการตรวจรับงานเพื่อประกอบการเบิกจ่าย

26 เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้

เจ้าหนี้ตามสัญญาส่วนแบ่งรายได้เป็นเจ้าหนี้ที่บริษัทต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้ตามข้อกำหนดในสัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญา				
การให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน	3,415.24	3,773.71	3,415.24	3,773.71
การให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ	14.48	14.48	14.48	14.48
	3,429.72	3,788.19	3,429.72	3,788.19
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าส่วนที่บริษัทเอกชนคู่สัญญา				
ต้องรับผิดชอบ	(3,275.11)	(3,529.30)	(3,275.11)	(3,529.30)
เจ้าหนี้ส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเก็บเงิน				
แทนบริษัทเอกชนคู่สัญญาสุทธิ	154.61	258.89	154.61	258.89
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ	13,497.13	13,497.13	13,497.13	13,497.13
การให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ	330.01	330.01	330.01	330.01
การให้บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพิเศษ 1900	51.06	51.14	51.06	51.14
อื่น ๆ	12.62	13.07	12.62	13.07
	14,045.43	14,150.24	14,045.43	14,150.24

เจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงตามเส้นทางรถไฟ เป็นเจ้าหนี้สัญญาส่วนแบ่งรายได้ - การรถไฟแห่งประเทศไทย ตามสัญญาระหว่างบริษัท การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และบริษัทเอกชนที่ร่วมลงทุน ที่มีกำหนดเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2534 และตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างบริษัท กับ รฟท. บริษัทตกลงที่จะแบ่งผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการที่ รฟท. ยินยอมให้บริษัทวางเคเบิลใยแก้วนำแสงไปตามแนวเส้นทางรถไฟ และอนุญาตให้บริษัทใช้อุปกรณ์และอาคารของ รฟท. ในอัตราร้อยละที่กำหนดของรายได้ที่บริษัทได้รับจริงภายหลังหักส่วนแบ่งให้แก่ภาคเอกชนที่ร่วมลงทุนแล้ว แต่เนื่องจากบริษัทยังไม่สามารถคำนวณหารายได้จริงในขณะเริ่มต้นบันทึกข้อตกลงฯ บริษัทจึงได้จ่ายส่วนแบ่งจากฐานรายได้จากสูตรคำนวณ ต่อมาบริษัทกับ รฟท. ได้มีการเจรจาเพื่อตกลงจำนวนส่วนแบ่งรายได้ใหม่ เนื่องจากรายได้ที่ใช้ในการคำนวณตามสูตรสูงกว่าความเป็นจริงจำนวนมาก แต่ผลการเจรจายังไม่มีข้อยุติ โดย รฟท. ให้บริษัทจ่ายส่วนแบ่งรายได้ในจำนวนร้อยละ 50 ของหลักการเดิมไปก่อน ส่วนที่เหลือที่เป็นผลจากการคำนวณตามสูตรข้างต้น สำนักกฎหมายของบริษัทมีความเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่บริษัทต้องจ่ายชำระแต่อย่างใด แต่ข้อสรุปขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตัดสินเป็นสำคัญ บริษัทจึงพิจารณำบันทึกหนังสือสำหรับส่วนที่อยู่ระหว่างการเจรจาดังกล่าวไว้ในงบการเงิน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2561 สำนักงานอัยการสูงสุดได้วินิจฉัยว่า รฟท. ไม่มีสิทธิ์เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ จำนวน 13,497.13 ล้านบาท โดยเห็นว่าข้อพิพาทของ รฟท. ล่วงพ้นระยะเวลาฟ้องคดี ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 51 แล้ว และเห็นควรที่บริษัท และ รฟท. จะเจรจากันโดยตรงอีกครั้งหนึ่ง หากไม่สามารถตกลงกันได้หรือมีข้อโต้แย้งประการใด ขอให้แจ้งสำนักงานอัยการสูงสุดทราบภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้ เมื่อพ้นกำหนดแล้วสำนักงานอัยการสูงสุดจะได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 พิจารณาชี้ขาดต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2561 บริษัทและ รฟท. ได้มีการเจรจาและมีความเห็นร่วมกันให้สำนักงานอัยการสูงสุดส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) เพื่อวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป

27 ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
	ปรับปรุงใหม่		ปรับปรุงใหม่	
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	376.71	382.70	376.71	382.70
ค่าเช่าดาวเทียม	=	0.57	=	0.57
ค่าบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและซ่อมบำรุงเลขหมาย	378.40	485.06	378.40	485.06
โบนัสค้างจ่าย	141.53	3.07	141.53	3.07
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม และภาษีสรรพสามิต	4,005.12	3,764.08	4,005.12	3,764.08
ค่าบริการรักษาสิทธิทรัพย์สินตามสัญญาเช่าการเงิน	586.02	586.02	586.02	586.02
ค่าธรรมเนียม USO (หมายเหตุ 7.1)	=	1,964.64	=	1,964.64
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	2,615.79	2,060.31	2,677.29	2,106.49
	8,103.57	9,246.45	8,165.07	9,292.63

28 เงินประกันการใช้โทรศัพท์

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมาได้กำหนดว่า ผู้ให้บริการโทรคมนาคมไม่อาจเรียกเก็บเงินประกันการใช้โทรศัพท์ หรือเงินอื่นอันมีลักษณะเป็นการเรียกเก็บเงินล่วงหน้า ซึ่งคณะกรรมการบริษัทในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2544 มีมติเห็นชอบให้บริษัทยกเลิกการเรียกเก็บเงินประกันทุกประเภท ทั้งบริการที่บริษัทดำเนินการเองและที่บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนคู่สัญญาร่วมการทำงานและร่วมลงทุนดำเนินการ โดยบริษัทได้กำหนด การคืนเงินประกันที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการเป็นหลายแนวทาง ซึ่งเริ่มดำเนินการคืนเงินประกันได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 บริษัทจึงจัดประเภทเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นหนี้สินหมุนเวียน บริษัทคงเหลือเงินประกันการใช้โทรศัพท์ที่ไม่สามารถติดต่อผู้รับเงินได้ และไม่มีภาระเคลื่อนไหวนานเกิน 10 ปี บริษัทจึงได้โอนเป็นรายได้อื่นในไตรมาส 4/2560 จำนวน 1,208.20 ล้านบาท (หมายเหตุ 36) ซึ่งบริษัทได้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่ กค. 0511/63591 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2533 เรื่อง การโอนเงินประกันต่างๆ เข้าเป็นรายได้ ซึ่งระบุว่า “กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นชอบหลักการให้บริษัทโอนเงินประกันต่างๆ ที่มียอดค้างนานเกิน 10 ปี และไม่สามารถติดต่อกับเจ้าของเงินได้แล้ว เข้าเป็นรายได้ของบริษัท และหากภายหลังปรากฏว่าผู้มีสิทธิมาขอรับเงินคืน ให้บริษัทจ่ายคืนเงินดังกล่าว โดยถือเป็นรายจ่ายของปีนั้นๆ” ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทคงเหลือเงินประกันการใช้โทรศัพท์อยู่จำนวน 287.16 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 433.71 ล้านบาท)

29 เงินรับ - โครงการของรัฐ รอการรับรู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1	139.92	4,491.52	139.92	4,491.52
โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)	596.59	-	596.59	-
โครงการสร้างการรับรู้	17.07	-	17.07	-
โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ	21.53	-	21.53	-
	775.11	4,491.52	775.11	4,491.52

โครงการเน็ตประชารัฐ ระยะที่ 1

บริษัทได้รับมอบหมายจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นผู้ดำเนินการในการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสื่อสัญญาณสายเคเบิลใยแก้วนำแสง (FTTx) ให้ครอบคลุมหมู่บ้านเป้าหมาย จำนวน 24,700 หมู่บ้าน งบประมาณ 13,000.00 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกันภายใต้กรอบแนวทางของคณะกรรมการกำกับและติดตามการดำเนินงานโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (โครงการเน็ตประชารัฐ) โครงการนี้จะยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ บริษัทเริ่มดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2559 และได้ทำการติดตั้งโครงข่ายในหมู่บ้านเป้าหมายได้ครบทั้งหมดแล้วเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 (หมายเหตุ 9)

๒๖

โครงการขยายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต (Big Rock)

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและปรับปรุงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นเทคโนโลยีแบบเก่าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยสายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ภายในวงเงินงบประมาณ 596.88 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยให้สร้างโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงไปยังโรงเรียนที่ยังไม่มีโครงข่ายฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 3,196 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และสุขศาลาพระราชทาน จำนวนไม่น้อยกว่า 812 แห่ง ระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2561 – 30 เมษายน 2562 และเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินโครงการได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กรมบัญชีกลางจึงอนุมัติให้ ส.ป.ด.ช. ขยายเวลาการเก็บรักษาเงินงบประมาณไว้ใช้จ่ายต่อไปจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 ตามหนังสือที่ กค 0402.5/15196 ลงวันที่ 3 เมษายน 2562 (หมายเหตุ 9)

โครงการสร้างการรับรู้

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการสร้างการรับรู้ เพื่อดำเนินการกิจกรรมย่อยการสร้างการรับรู้ในการใช้ประโยชน์โครงข่ายและส่งเสริมการใช้งานแก่ประชาชน ภายในวงเงินงบประมาณ 68.09 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยให้สร้างการรับรู้การใช้ประโยชน์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น จัดทำคู่มือการสอน คู่มือประชาชน และสื่อดิจิทัลต่างๆ พร้อมทั้งให้สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับตำบล ด้วยการพัฒนาวิทยากรแกนนำอย่างน้อย 100 คน อบรมพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับชุมชนให้แก่บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 8,400 คน (หมายเหตุ 9)

โครงการเน็ตอาสาประชารัฐ

บริษัทได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการเน็ตอาสาประชารัฐเพื่อสร้างกลไกการทำงานในพื้นที่เน็ตประชารัฐ ภายในวงเงินงบประมาณ 23.65 ล้านบาท ในลักษณะการเบิกจ่ายงบประมาณแทนกัน โดยให้สร้างเครือข่ายอาสาสมัคร “เน็ตอาสาประชารัฐ” ให้เป็นเครือข่ายการทำงานระดับพื้นที่หมู่บ้านเน็ตประชารัฐ ทำหน้าที่รายงานข้อมูลข่าวสาร แจ้งเหตุ สื่อสารระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลระดับหมู่บ้าน ฯลฯ ซึ่งกำหนดเป้าหมายไว้อย่างน้อย 24,700 หมู่บ้าน ระยะเวลาดำเนินการโครงการตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2561 – 28 มิถุนายน 2562 และเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินโครงการได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ กรมบัญชีกลางจึงอนุมัติให้ ส.ป.ด.ช. ขยายเวลาการเก็บรักษาเงินงบประมาณไว้ใช้จ่ายต่อไปจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 ตามหนังสือที่ กค 0402.5/15196 ลงวันที่ 3 เมษายน 2562 (หมายเหตุ 9)

30 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน-วันลาพักร้อน	299.72	298.98	299.72	298.98
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์	328.96	88.94	328.96	88.94
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	708.75	598.17	708.75	598.17
ภาษีขายสุทธิ	21.61	147.37	21.61	147.37
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,935.50	1,955.18	1,859.13	1,876.50
	3,294.54	3,088.64	3,218.17	3,009.96

31 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย

31.1 เงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	1,859.11	1,859.11	202.89	1,859.11	2,062.00
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	2,788.65	2,788.65	-	4,647.76	4,647.76
รวมเงินกู้ยืม	-	4,647.76	4,647.76	202.89	6,506.87	6,709.76

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
เงินกู้จากธนาคาร						
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	1,859.11	1,859.11	202.89	1,859.11	2,062.00
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	2,788.65	2,788.65	-	4,647.76	4,647.76
รวมเงินกู้ยืม	-	4,647.76	4,647.76	202.89	6,506.87	6,709.76

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราคงที่	-	-	202.89	-
อัตราลอยตัว	-	4,647.76	-	6,506.87
	-	4,647.76	202.89	6,506.87

๖๒

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
อัตราคงที่	-	-	202.89	-
อัตราลอยตัว	-	4,647.76	-	6,506.87
	-	4,647.76	202.89	6,506.87

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	-	2.75	6.02	2.75

หน่วย : ร้อยละ

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	ต่างประเทศ	ในประเทศ
เงินกู้ยืมทั้งสิ้น				
เงินกู้จากธนาคาร	-	2.75	6.02	2.75

ระยะเวลาการครบกำหนดของเงินกู้ยืม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	-	1,859.10	1,859.10	202.89	1,859.11	2,062.00
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี	-	1,859.11	1,859.11	-	1,859.11	1,859.11
ครบกำหนดเกินกว่า 2 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	-	929.55	929.55	-	2,788.65	2,788.65
	-	4,647.76	4,647.76	202.89	6,506.87	6,709.76

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	2561			2560		
	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม	ต่างประเทศ	ในประเทศ	รวม
ครบกำหนดไม่เกิน 1 ปี	-	1,859.10	1,859.10	202.89	1,859.11	2,062.00
ครบกำหนดเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี	-	1,859.11	1,859.11	-	1,859.11	1,859.11
ครบกำหนดเกินกว่า 2 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	-	929.55	929.55	-	2,788.65	2,788.65
	-	4,647.76	4,647.76	202.89	6,506.87	6,709.76

ราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ในประเทศ	2,788.65	2,766.50	4,647.76	4,652.20

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
เงินกู้จากธนาคาร				
ในประเทศ	2,788.65	2,766.50	4,647.76	4,652.20

มูลค่ายุติธรรมของเงินกู้ยืมระยะยาวคำนวณจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บริษัท คาดว่าจะต้องจ่าย ณ วันที่ในรายงาน

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554 บริษัทได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคาร 2 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 14,707.39 ล้านบาท เพื่อใช้ลงทุนในโครงการสร้างโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (3G) ระยะเวลา 10 ปี อัตราดอกเบี้ยที่ใช้คำนวณเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์รายใหญ่ 4 ราย และบวกด้วยอัตราร้อยละ 1.53 ต่อปี มีระยะเวลาปลอดชำระเงินต้น 2 ปี นับจากวันที่เบิกใช้สินเชื่อครั้งแรก (27 พฤษภาคม 2554) กำหนดชำระคืนดอกเบี้ยและเงินต้นทุก 6 เดือน โดยชำระคืนเงินต้นงวดแรกในวันสุดท้ายของเดือนที่ 30 นับจากวันเบิกใช้สินเชื่อครั้งแรก ทั้งนี้ บริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทางการเงินของสัญญาสินเชื่อในการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน (บริษัทได้มีหนังสือขอหารือการดำรงอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวกับธนาคารผู้ให้กู้ และเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2561 ธนาคารผู้ให้กู้ ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา ให้บริษัทผ่านเงื่อนไขข้อกำหนดทางการเงินของสัญญาสินเชื่อแล้ว) การทำประกันภัย การค้ำประกัน และการขายหรือโอนสินทรัพย์ของโครงข่าย 3G รวมถึงจัดให้มีหลักประกันการชำระหนี้ โดยทำสัญญาโอนสิทธิในการรับเงินภายใต้สัญญา Mobile Virtual Network Operator (MVNO) อย่างมีเงื่อนไข สัญญาโอนสิทธิตามสัญญาประกันภัย สัญญาโอนสิทธิในบัญชีเงินฝากแบบมีเงื่อนไข ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกันตามสัญญาฯ มีจำนวน 1,018.11 ล้านบาท และบริษัทได้เบิก

ใช้สินเชื่อกับทั้งจำนวนเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2557 วงเงินรวมทั้งสิ้น 14,707.39 ล้านบาท พร้อมทั้งได้มีการชำระคืนเงินต้นแล้ว จำนวน 10,059.63 ล้านบาท คงเหลือเงินต้นค้างชำระทั้งสิ้น 4,647.76 ล้านบาท

31.2 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,936.84	1,936.84	1,936.84	1,936.84

มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่าย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,936.84	-	1,936.84	1,936.84	-	1,936.84

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	มูลค่าอนาคต ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย	ดอกเบี้ย	มูลค่าปัจจุบัน ของจำนวน เงินขั้นต่ำที่ ต้องจ่าย
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,936.84	-	1,936.84	1,936.84	-	1,936.84

บริษัทได้จัดประเภทหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินใหม่ในไตรมาสที่ 4/2560 จากบัญชีหนี้สินหมุนเวียนเป็นบัญชีหนี้สินไม่หมุนเวียน เนื่องจากเป็นข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

๖๖

32 ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	6,580.89	6,329.49	6,555.25	6,310.88
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	342.59	332.25	342.59	332.25
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี	21.27	23.42	21.27	23.42
รวม	6,944.75	6,685.16	6,919.11	6,666.55
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการ แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 39)	454.28	487.02	447.25	483.18
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 39)	22.55	20.44	22.55	20.44
- โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 39)	1.51	0.77	1.51	0.77
รวม	478.34	508.23	471.31	504.39

32.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

บริษัทและกลุ่มบริษัทมีนโยบายกำหนดให้พนักงานที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยพนักงานที่เกษียณอายุจะได้รับค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปี แต่ไม่ถึง 15 ปี และที่ทำงานครบ 15 ปี ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วัน และ 300 วัน ของฐานเงินเดือน เดือนสุดท้ายก่อนเกษียณอายุ ตามลำดับ

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 ราชกิจจานุเบกษา ได้ประกาศ พ.ร.บ. คຸ້ມຄອງແຮງງານລັບທີ່ 7 พ.ศ.2562 เพิ่มอัตราค่าชดเชยกรณีเลิกจ้างให้กับลูกจ้างที่ทำงานครบ 20 ปี ขึ้นไป เป็น 400 วัน ทั้งนี้ เมื่อมีประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และบริษัทแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง บริษัทจะทบทวนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	6,580.89	6,329.49	6,555.25	6,310.88

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	6,329.49	6,307.16	6,310.88	6,292.39
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(196.39)	(249.11)	(196.39)	(249.11)
โอนเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในหมวดหนี้สินหมุนเวียน	(6.49)	(330.74)	(6.49)	(330.74)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	454.28	487.02	447.25	483.18
ขาดทุนจากการประเมินการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	115.16	-	115.16
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	6,580.89	6,329.49	6,555.25	6,310.88

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	267.44	256.85	260.41	253.01
ดอกเบี้ย	186.84	179.09	186.84	179.09
ขาดทุนจากการลดขนาดโครงการ	-	51.08	-	51.08
รวม (หมายเหตุ 39)	454.28	487.02	447.25	483.18

32.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

บริษัทได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน หรือกองทุนบำเหน็จเดิมตามพระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2497 เพื่อจ่ายสงเคราะห์เป็นเงินบำเหน็จให้แก่พนักงานเมื่อต้องออกจากงาน โดยบริษัทจะจ่ายให้พนักงานด้วยจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันเริ่มทำงานถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 และจำนวนเงินเดือน ณ วันที่ออกจากกองทุนฯ คูณด้วยอายุงานตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 จนถึงวันที่ออกจากกองทุนฯ

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

งบแสดงฐานะการเงิน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	342.59	332.25	342.59	332.25

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินของโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	332.25	334.92	332.25	334.92
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(12.21)	(24.26)	(12.21)	(24.26)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	22.55	20.44	22.55	20.44
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	1.15	-	1.15
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	342.59	332.25	342.59	332.25

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	12.59	12.50	12.59	12.50
ดอกเบี้ย	9.96	9.58	9.96	9.58
กำไรจากการลดขนาดโครงการ	-	(1.64)	-	(1.64)
รวม (หมายเหตุ 39)	22.55	20.44	22.55	20.44

บริษัทจ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน เป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของอัตราเงินเดือนพนักงานที่เป็นสมาชิกฯ และจ่ายสมทบเพิ่มให้เท่ากับภาระผูกพันที่พึงจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 สมาชิกของกองทุนสวัสดิการฯ มีจำนวน 226 คน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 238 คน)

32.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

บริษัทได้ให้รางวัลตอบแทนความชอบจากการทำงานระยะยาวแก่พนักงานที่มีอายุการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

หนี้สินตามงบแสดงฐานะการเงิน มีดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
งบแสดงฐานะการเงิน	2561	2560	2561	2560
หนี้สินผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน	21.27	23.42	21.27	23.42

๑๒

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินโครงการฯ ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินของโครงการฯ ต้นปี	23.42	25.39	23.42	25.39
ผลประโยชน์จ่ายในระหว่างปี	(3.66)	(2.74)	(3.66)	(2.74)
หนี้สินของโครงการฯ ที่รับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	1.51	0.77	1.51	0.77
หนี้สินของโครงการฯ ปลายปี	21.27	23.42	21.27	23.42

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารในงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	0.89	0.99	0.89	0.99
ดอกเบีย	0.62	0.68	0.62	0.68
กำไรจากการลดขนาดโครงการ	-	(0.90)	-	(0.90)
รวม (หมายเหตุ 39)	1.51	0.77	1.51	0.77

ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคตใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักร้อยละ 1.5 - 5.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

สมมติฐานด้านประชากรศาสตร์

1) สมมติฐานอัตราภาระ

ข้อสมมติที่เกี่ยวข้องกับอัตราภาระในอนาคตได้มาจากตารางอัตราภาระไทยปี 2560 สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย โดยมีการปรับปรุงอัตราการเสียชีวิตร้อยละ 3.0 ต่อปี

2) สมมติฐานอัตราการเข้า - ออกของพนักงาน

อัตราการเข้า - ออกของพนักงานใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอัตราการลาออกร้อยละ 0.0 - 6.0 ต่อปี แยกตามช่วงอายุของพนักงาน

3) สมมติฐานทางการเงิน

อัตราคิดลดสำหรับประเทศไทยใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนด และในปี 2561 ใช้อัตราร้อยละ 3.03 ต่อปี

32.4 ความอ่อนไหวของข้อสมมติฐานหลัก

32.4.1 โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง		การเพิ่มขึ้น		การลดลง
	ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		ของภาระผูกพัน		ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	541.82	เพิ่มขึ้น	481.82
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดไว้	1.00	เพิ่มขึ้น	718.75	ลดลง	640.35
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	16.92	เพิ่มขึ้น	16.74
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	31.61	ลดลง	34.82

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง		การเพิ่มขึ้น		การลดลง
	ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		ของภาระผูกพัน		ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	567.56	เพิ่มขึ้น	502.39
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนที่คาดไว้	1.00	เพิ่มขึ้น	670.07	ลดลง	598.06
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	15.18	เพิ่มขึ้น	15.03
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	29.45	ลดลง	32.40

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2571 มีดังนี้

งบการเงินรวม

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	283.96	1,769.27	10,142.52	12,195.75
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	208.72	1,337.30	10,858.46	12,404.48

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	283.96	1,769.27	10,142.52	12,195.75
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	208.72	1,337.30	10,858.46	12,404.48

32.4.2 โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	27.50	เพิ่มขึ้น	24.77
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือยที่คาดว่าจะ	1.00	เพิ่มขึ้น	32.98	ลดลง	29.58
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.33	เพิ่มขึ้น	0.33
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.30	ลดลง	0.31

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560					
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	29.31	เพิ่มขึ้น	26.23
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือยที่คาดว่าจะ	1.00	เพิ่มขึ้น	31.01	ลดลง	27.83
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.23	เพิ่มขึ้น	0.23
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.21	ลดลง	0.22

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2571 มีดังนี้

งบการเงินรวม

	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	15.39	84.04	491.69	591.12
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	12.89	63.48	527.67	604.04

๒๑

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	15.39	84.04	491.69	591.12
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	12.89	63.48	527.67	604.04

32.4.3 โครงการค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้					
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	1.03	เพิ่มขึ้น		0.92
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.05	เพิ่มขึ้น		0.05
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.06	ลดลง		0.05

	ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้					
	การเปลี่ยนแปลง ในข้อสมมติ (ร้อยละ)		การเพิ่มขึ้น ของภาระผูกพัน		การลดลง ของภาระผูกพัน	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560						
อัตราคิดลด	1.00	ลดลง	1.16	เพิ่มขึ้น		1.05
อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน	20.00	ลดลง	0.05	เพิ่มขึ้น		0.05
อัตราการเสียชีวิต	1.00	เพิ่มขึ้น	0.05	ลดลง		0.05

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานที่ไม่มีการคิดลดระหว่างปี 2562 - 2571 มีดังนี้

	งบการเงินรวม			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.08	11.28	17.14	32.50
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3.63	13.09	19.42	36.14

๖๒

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ส่วนที่ไม่เกิน 1 ปี	ระหว่าง 1-3 ปี	ส่วนที่เกิน 3 ปี	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	4.08	11.28	17.14	32.50
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3.63	13.09	19.42	36.14

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ ขณะที่ให้ข้อสมมติอื่นคงที่ ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าว ยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กัน ในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพัน ผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับการคำนวณผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน (วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Project Unit credit Method))

33 กำไรสะสมส่วนที่จัดสรรแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำรองเพื่อการขยายงาน	1,550.35	1,530.89	1,518.11	1,518.11
สำรองตามกฎหมาย	608.12	608.12	600.00	600.00
รวม	2,158.47	2,139.01	2,118.11	2,118.11

สำรองเพื่อการขยายงาน

บริษัทจัดสรรสำรองเพื่อการขยายงานในกิจการโทรศัพท์มือถือรายละของกำไรสุทธิของปีก่อน โดยการจัดสรรแต่ละครั้งจะต้องได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลัง สำรองดังกล่าวไม่มีข้อจำกัดตามกฎหมาย

สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหลังหักขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท ซึ่งบริษัทได้สำรองตามกฎหมายครบตามจำนวนแล้ว สำรองตามกฎหมายไม่สามารถนำมาจ่ายปันผลได้

34 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยเงินลงทุนเผื่อขายและภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดยกมาต้นปี	2,465.56	1,309.41	2,465.56	1,309.41
การเปลี่ยนแปลงระหว่างปี				
- การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนเผื่อขาย (หมายเหตุ 16, 38)	(851.05)	1,445.18	(851.05)	1,445.18
- ภาษีเงินได้เกี่ยวกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (หมายเหตุ 38)	170.21	(289.03)	170.21	(289.03)
	(680.84)	1,156.15	(680.84)	1,156.15
ยอดคงเหลือปลายปี	1,784.72	2,465.56	1,784.72	2,465.56

35 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ยอดยกมาต้นปี	3.67	7.26
การโอนหุ้น	(0.32)	-
เรียกชำระเพิ่มเติม	-	0.18
ปันผลรับจากบริษัทย่อย	(0.19)	(0.53)
ส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิในบริษัทย่อย	(4.92)	(3.24)
ยอดคงเหลือปลายปี	(1.76)	3.67

36 รายได้อื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ดอกเบี้ย	761.92	841.47	759.34	836.79
รายได้ค่าปรับ	25.72	43.51	28.58	43.51
รายได้เงินปันผล	190.50	16.99	190.50	40.64
โอนเงินประกันเกิน 10 ปี จากบัญชีเงินประกันการใช้โทรศัพท์ (หมายเหตุ 28)	-	1,208.20	-	1,208.20
โอนเงินประกันเกิน 10 ปี จากบัญชีหนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	7.90	-	7.90
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หมายเหตุ 39)	2.41	21.78	2.41	21.78
อื่นๆ	906.63	989.79	908.10	998.89
รวม	1,887.18	3,129.64	1,888.93	3,157.71

คณะกรรมการบริษัทในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2544 มีมติเห็นชอบให้บริษัทยกเลิกการเรียกเก็บเงินประกันทุกประเภท ทั้งบริการที่บริษัทดำเนินการเองและที่บริษัทได้ให้บริษัทเอกชนคู่สัญญาร่วมการงานและร่วมลงทุนดำเนินการ โดยบริษัทได้กำหนด การคืนเงินประกันที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการเป็นหลายแนวทาง ซึ่งเริ่มดำเนินการคืนเงินประกันได้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2545 บริษัทจึงจัดประเภทเงินประกันการใช้โทรศัพท์เป็นหนี้สินหมุนเวียน บริษัทคงเหลือเงินประกันการใช้โทรศัพท์ที่ไม่สามารถติดต่อผู้รับเงินได้ และไม่มีการเคลื่อนไหวมานานเกิน 10 ปี บริษัทจึงได้ออนเป็นรายได้อื่นในไตรมาส 4/2560 จำนวน 1,216.10 ล้านบาท

37 ต้นทุนทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยจ่าย - เงินกู้ยืม	166.01	234.77	185.05	234.77
ต้นทุนทางการเงินอื่น	0.70	0.70	0.70	0.70
รวมต้นทุนทางการเงิน - สุทธิ	166.71	235.47	185.75	235.47

38 ภาษีเงินได้ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :				
- ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	24.36	19.40	-	-
	24.36	19.40	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
- รายการที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราว (หมายเหตุ 23)	(1.34)	23.22	-	23.93
รวมค่าใช้จ่าย(รายได้)ภาษีเงินได้	23.02	42.62	-	23.93

ภาษีเงินได้สำหรับกำไร(ขาดทุน)ก่อนหักภาษีของกลุ่มบริษัทมียอดจำนวนเงินที่แตกต่างจากการคำนวณกำไร(ขาดทุน)ทางบัญชีคู่กับ อัตราภาษีของประเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไร(ขาดทุน)ก่อนภาษี	1,766.99	(4,218.61)	2,046.59	(4,312.65)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี				
- ร้อยละ 20	353.40	(843.72)	409.32	(862.53)
ผลกระทบ				
- ผลการดำเนินงานของบริษัทร่วมธุรกิจจากภาษี	(0.07)	0.07	-	-
- รายได้ที่ไม่ต้องเสียภาษี	(19.18)	(6.56)	(19.18)	(6.56)
- ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี	170.77	976.99	13.09	969.83
- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่ไม่รับรู้	(7.06)	21.77	(7.06)	21.77
- การใช้ขาดทุนทางภาษีที่ผ่านมาซึ่งยังไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(396.17)	(109.05)	(396.17)	(98.58)
- ขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้บันทึกเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(78.67)	3.12	-	-
- การปรับปรุงภาษีจากปีก่อน	-	-	-	-
ภาษีเงินได้	23.02	42.62	-	23.93

ภาษีเงินได้ที่ (ลด) / เพิ่ม ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น มีดังนี้

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี
		(ลด)/เพิ่ม			(ลด)/เพิ่ม	
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม						
ของเงินลงทุนเพื่อขาย(หมายเหตุ 16, 34)	(851.05)	170.21	(680.84)	1,445.18	(289.03)	1,156.15
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ						
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	-	-	(116.31)	23.26	(93.05)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(851.05)	170.21	(680.84)	1,328.87	(265.77)	1,063.10

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี	ก่อนภาษี	ภาษี	หลังภาษี
		(ลด)/เพิ่ม			(ลด)/เพิ่ม	
กำไร(ขาดทุน)จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม						
ของเงินลงทุนเพื่อขาย(หมายเหตุ 16, 34)	(851.05)	170.21	(680.84)	1,445.18	(289.03)	1,156.15
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการ						
ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	-	-	(116.31)	23.26	(93.05)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(851.05)	170.21	(680.84)	1,328.87	(265.77)	1,063.10

๑๖

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2559 “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 42) พ.ศ.2559” กำหนดให้จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป

39 ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญ ซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
1) ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย				
ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์				
- สิทธิประโยชน์ของบริษัท (หมายเหตุ 20)	11,670.76	12,602.45	11,491.66	12,423.06
- สิทธิประโยชน์จากการร่วมการงานและร่วมลงทุน	-	217.93	-	217.93
รวมค่าเสื่อมราคา	11,670.76	12,820.38	11,491.66	12,640.99
การตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (หมายเหตุ 22)	337.73	353.65	337.66	353.56
รวมทั้งสิ้น	12,008.49	13,174.03	11,829.32	12,994.55
2) รายการขาดทุนจากการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์(หมายเหตุ 20)	212.55	555.40	50.20	555.40
3) (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (หมายเหตุ 36)	(2.41)	(21.78)	(2.41)	(21.78)
4) ค่าสอบบัญชี	6.56	1.82	5.30	1.50
5) หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	153.98	298.20	153.98	298.20
6) ค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน				
- เครื่องจักร อุปกรณ์ และยานพาหนะ	8,775.51	1,139.79	8,775.20	1,369.80
- ที่ดิน และอาคาร	189.25	179.56	189.25	179.56
รวม	8,964.76	1,319.35	8,964.45	1,549.36
7) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน				
- เงินเดือน ค่าจ้าง และโบนัส	10,217.22	10,068.67	9,348.77	9,308.71
- เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน	1,121.41	1,126.60	1,114.11	1,126.60
- ค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ (หมายเหตุ 32.1)	454.28	487.02	447.25	483.18
- เงินกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน (หมายเหตุ 32.2)	22.55	20.44	22.55	20.44
- ค่าตอบแทนความชอบในการทำงานครบ 25 ปี และ 36 ปี (หมายเหตุ 32.3)	1.51	0.77	1.51	0.77
- ผลประโยชน์ระยะสั้น - วันลาพักร้อน	10.12	8.27	10.12	8.27
- ค่าตอบแทนพนักงานโครงการเกษียณก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์	-	1,028.25	-	1,028.25
รวม	11,827.09	12,740.02	10,944.31	11,976.22
8) เบี้ยปรับเงินเพิ่มกรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม	-	2,518.99	-	2,518.99

ส่วนแบ่งรายได้ นำส่งตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2553 ในมาตรา 84 วรรคสาม ระบุว่า เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้รัฐวิสาหกิจนำรายได้จากผลประกอบการ ในส่วนที่ได้รับในการให้อนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาตามวรรคสองที่รัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชน เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ทั้งนี้ไม่ว่าจะได้ดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้หักค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด เหลือเท่าใดให้ส่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อให้ กสทช. นำส่งเงิน จำนวนดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

ตาม พรบ. กสทช. มาตรา 84 วรรคสาม มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2556 - วันที่ 30 กันยายน 2558 ให้บริษัทนำส่งส่วนแบ่งรายได้ จากการดำเนินการตามการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาหลังหักค่าใช้จ่ายให้กับ กสทช. ค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดหย่อนก่อนนำส่งให้ กสทช. ประกอบด้วย

- (1) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเฉพาะในส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา
- (2) ค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามนโยบายของรัฐบาล และตาม มาตรา 50 เฉพาะส่วนที่คิดจากฐานรายได้ที่เกิดจากอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา
- (3) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560 กระทรวงการคลังแจ้งหลักเกณฑ์ในการหักค่าใช้จ่ายตามมาตรา 84 วรรคสาม และวิธีปฏิบัติในการนำส่ง ส่วนแบ่งรายได้ฯ บริษัทได้คำนวณเงินที่ต้องนำส่งสำนักงาน กสทช. ตามหลักเกณฑ์ใหม่ โดยปี 2556 (12 วัน) ไม่มีรายได้ที่ต้องนำส่ง และเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัทนำส่งส่วนแบ่งรายได้ปี 2557 จำนวน 572.50 ล้านบาท สำหรับปี 2558 ไม่มีส่วนแบ่งรายได้ ที่ต้องนำส่ง ทั้งนี้ได้หักลดหย่อนในส่วนของค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการให้บริการเพื่อสังคมตามนโยบายรัฐบาล จำนวนเงิน 2,705.54 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

40 กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไร(ขาดทุน)ส่วนที่เป็นของบริษัท	1,748.90	(4,258.00)	2,046.59	(4,336.58)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกอยู่ในระหว่างปี (หน่วย : ล้านหุ้น)	600.00	600.00	600.00	600.00
กำไร(ขาดทุน)ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หน่วย : บาท)	2.91	(7.10)	3.41	(7.23)

บริษัทไม่มีการออกหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดในระหว่างปี 2561 และ 2560

๖๒

41 เครื่องมือทางการเงิน

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เงื่อนไขที่มีอยู่และเงินต้นตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดครบกําหนดชำระ ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ไม่เกิน 1 ปี	-	202.89	-	202.89

มูลค่ายุติธรรมสุทธิ

มูลค่ายุติธรรมสุทธิของตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่เป็นหนี้สิน	-	35.82	-	35.82

มูลค่ายุติธรรมของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคำนวณโดยใช้อัตราที่กำหนดโดยคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศดังกล่าวและถือเสมือนว่าได้ยกเลิกสัญญาเหล่านั้น ณ วันที่ในรายงาน

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap : FX Option with Contingent Payment) ในปี 2549 เพื่อเปลี่ยนเงินกู้ยืมสกุลเงินเยนให้เป็นเงินบาท โดยมีข้อผูกพัน คือ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิง ซึ่งหมายถึงอัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ณ 2 วันทำการก่อนวันชำระหนี้ในแต่ละงวดต่ำกว่า 72.50 บริษัทมีภาระจะต้องจ่ายส่วนเพิ่มตามเงื่อนไขของสัญญา Swap ซึ่งส่วนเพิ่มที่คำนวณได้จะต้องจ่ายชำระพร้อมกับการชำระหนี้งวดปกติอื่นๆ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 The Royal Bank of Scotland plc. ซึ่งเป็นคู่สัญญาของสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้โอนย้ายธุรกรรมสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบริษัทไปยังธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทได้ลงนามในสัญญาการโอนย้ายธุรกรรมเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 โดยสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่บริษัทมีกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จะไม่มีข้อผูกพันดังกล่าวข้างต้น มีผลทำให้บริษัทไม่มีความเสี่ยงในหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

42 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทถูกควบคุมโดยกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นเพียงผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท บริษัทได้ดำเนินธุรกิจกับหน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นหรือรัฐบาลไทยเป็นผู้ควบคุมทั้งทางตรงและทางอ้อม (รวมเรียกว่า หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ) หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นลูกค้ารายสำคัญของบริษัท โดยรายการทางธุรกิจ

กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหล่านี้เป็นไปตามปกติทางธุรกิจ บริษัทได้แสดงยอดรายได้และยอดลูกหนี้กับหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจเป็นยอดรวม ยกเว้นรายการกับ บมจ.กสท แสดงเป็นรายการแยกต่างหาก เนื่องจากอยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกัน และดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกันกับบริษัท

ความสัมพันธ์ที่บริษัทมีกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีการควบคุมร่วมกัน หรือเป็นกิจการที่มีรายการบัญชีกับบริษัท รายการกับบุคคล หรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท มีดังนี้

บริษัท	ลักษณะความสัมพันธ์
กระทรวงการคลัง	เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทผู้เดียวและเป็นผู้ถือหุ้นในลำดับสูงสุดของบริษัท
บริษัท กสท จำกัด (มหาชน)	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
หน่วยงานราชการของรัฐบาลไทยและรัฐวิสาหกิจ	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารกรุงไทย	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารออมสิน	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกันโดยมีรัฐบาลไทยเป็นผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท เอ ซี ที โมบาย จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 98.60
บริษัท ทีโอที เอชอาร์เอสซี เซอร์วิส จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท เดอะ สपोर्ट คลับ จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 25
บริษัท โครงข่ายบรอดแบนด์แห่งชาติ จำกัด	เป็นบริษัทย่อย บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 99.9985
บริษัท เทลการ์ด์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 26
บริษัท แอดวานซ์ ดาต้าเน็ตเวิร์ค คอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 48.12
บริษัท เลนโซดาต้าคอม จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 49
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	เป็นบริษัทร่วม บริษัทถือหุ้นโดยตรง ร้อยละ 30
บริษัท ทู มัลติมีเดีย จำกัด	เป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 20

บริษัทมีการซื้อสินค้าและบริการกับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การเดินทาง (ทางอากาศ รถไฟ รถประจำทาง) เชื้อเพลิง ไปรษณีย์ การเช่าอาคารและที่ดิน เป็นต้น ซึ่งเป็นรายการที่มีเงื่อนไขตามปกติทางธุรกิจ นอกจากนี้ บริษัทยังมีหน้าที่เก็บภาษี ซึ่งรวมถึงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีหัก ณ ที่จ่าย แทนรัฐบาลไทย โดยบริษัทไม่ได้รับค่าตอบแทนจากรัฐบาลไทยในการทำหน้าที่จัดเก็บภาษีดังกล่าว รายละเอียดค่าสินค้าและบริการข้างล่างนี้ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ได้เปิดเผยเฉพาะรายการที่เกิดกับ บมจ.กสท เท่านั้น เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นทั้งหมดได้ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายและเจ้าหน้าที่กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจอื่นในงบการเงินนี้

บริษัทมีเงินสด เงินฝากธนาคาร และตัวสัญญาใช้เงินกับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาล ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังมี เงินลงทุนในตั๋วเงินคลังของรัฐบาล และพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุนชั่วคราว และเงินลงทุนเพื่อไถ่ถอนหนี้สินระยะยาว กับธนาคารที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ มีจำนวน 23,277.64 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 25,053.08 ล้านบาท)

บริษัทไม่ได้เปิดเผยรายการกับพนักงาน ผู้บริหาร หรือสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว ของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นรายการกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เนื่องจากบริษัทไม่สามารถหายอดรวมของรายการดังกล่าวที่มีจำนวนมากและหลากหลาย อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวมีเงื่อนไขไปตามปกติทางธุรกิจ

บริษัทเชื่อว่าการเปิดเผยรายการที่เกี่ยวข้องกันในหมายเหตุนี้ได้แสดงข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณาอย่างพอเพียงแล้ว

รายการต่อไปนี้ เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เฉพาะรายการที่บริษัทเป็นผู้ให้บริการผ่านโครงข่ายของบริษัท

42.1 รายได้จากการให้บริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการให้บริการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	28.78	26.60	28.78	26.60
- บริษัทย่อย	-	-	0.27	0.28
- บริษัทร่วม	0.11	0.71	0.11	0.71
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	3.19	3.15	3.19	3.15
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,546.82	1,803.31	1,546.82	1,803.31
	<u>1,578.90</u>	<u>1,833.77</u>	<u>1,579.17</u>	<u>1,834.05</u>
รายได้จากบริการโทรคมนาคมอื่น				
- กระทรวงการคลัง	17.46	12.46	17.46	12.46
- บริษัทย่อย	-	-	-	0.03
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	45.20	43.45	45.20	43.45
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	2,067.30	3,769.27	2,067.30	3,769.27
	<u>2,129.96</u>	<u>3,825.18</u>	<u>2,129.96</u>	<u>3,825.21</u>

42.2 รายได้จากการให้บริการอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
- บริษัทย่อย	-	-	6.33	4.69
- บริษัทร่วม	0.06	0.17	0.06	0.15
	<u>0.06</u>	<u>0.17</u>	<u>6.39</u>	<u>4.84</u>

42.3 รายได้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
- บริษัทย่อย	-	-	14.65	35.94
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	-	0.70	-	0.70
	-	0.70	14.65	36.64

42.4 การซื้อบริการ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าบริการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	105.73	86.47	105.73	86.47
- บริษัทย่อย	-	-	1,041.93	1,032.39
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	407.90	509.59	407.90	509.59
	513.63	596.06	1,555.56	1,628.45

42.5 ยอดค้างชำระที่เกิดจากการซื้อและขายบริการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้กิจการโทรคมนาคม				
- กระทรวงการคลัง	4.17	15.33	4.17	15.33
- บริษัทย่อย	-	-	0.05	0.23
- บริษัทร่วม	4.85	4.98	4.85	4.98
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	591.27	587.02	591.27	587.02
หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ	1,247.63	936.52	1,247.63	936.52
	1,847.92	1,543.85	1,847.97	1,544.08
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(4.85)	(5.10)	(5.01)	(5.10)
	1,843.07	1,538.75	1,842.96	1,538.98
ค่าเช่าที่ดินของราชพัสดุจ่ายล่วงหน้า				
- กระทรวงการคลัง	141.66	139.96	141.66	139.96

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า				
- กระทรวงการคลัง	5.62	10.54	5.62	10.54
- บริษัทย่อย	-	-	826.90	870.78
- บริษัทร่วม	0.56	0.57	0.56	0.57
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	50.50	4.21	50.50	4.21
	<u>56.68</u>	<u>15.32</u>	<u>883.58</u>	<u>886.10</u>
เจ้าหนี้อื่น				
- กระทรวงการคลัง	1.77	1.77	1.77	1.77
- บริษัทย่อย	-	-	169.64	192.37
- กิจการที่เกี่ยวข้องกันอื่น				
บมจ.กสท	263.07	360.91	263.07	360.91
	<u>264.84</u>	<u>362.68</u>	<u>434.48</u>	<u>555.05</u>

42.6 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย	-	-	107.77	123.39

42.7 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย	-	-	60.00	-

42.8 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินประกันสัญญา				
- บริษัทย่อย	-	-	5.09	2.67
- บริษัทร่วม	3.01	3.01	3.01	3.01
	<u>3.01</u>	<u>3.01</u>	<u>8.10</u>	<u>5.68</u>

๑๖

42.9 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 13,322.50 ล้านบาท และงบการเงินเฉพาะกิจการ จำนวน 13,353.31 ล้านบาท ได้รวมค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ ซึ่งเป็นค่าตอบแทนที่ผู้บริหารสำคัญได้รับหรือพึงได้รับจากบริษัทและกลุ่มบริษัท ซึ่งประกอบด้วยผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น เงินเดือน โบนัส เบี้ยประชุม และผลประโยชน์ระยะยาวอื่นใดที่ได้รับ โดยผู้บริหารสำคัญ หมายถึง คณะกรรมการบริษัท กรรมการผู้จัดการใหญ่ และรองกรรมการผู้จัดการใหญ่

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญมีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	44.97	44.44	40.45	43.03
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน				
- โครงการค่าตอบแทนความชอบตามประกาศคณะกรรมการแรงงาน				
รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และผลประโยชน์อื่นเมื่อเกษียณอายุ	0.67	0.72	0.67	0.72
- โครงการกองทุนสวัสดิการสงเคราะห์พนักงาน	0.16	0.15	0.16	0.15
รวม	45.80	45.31	41.28	43.90

ค่าใช้จ่ายบริหารอื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
- บริษัทย่อย	-	-	307.89	289.60

43 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและการผูกพัน

43.1 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

43.1.1 คดีสัญญา

บริษัทเป็นจำเลยในคดีสัญญา คดีฐานละเมิด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นจำนวนเงิน 36,930.29 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 : 33,427.73 ล้านบาท) ซึ่งมีคดีสำคัญ จำนวนเงิน 32,929.43 ล้านบาท ดังนี้

คดีพิพาทกับ โทรู

เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2548 โทรู ยื่นฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหายและค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming call) โดยอ้างว่าบริษัทคำนวณไม่ถูกต้อง จำนวน 8,407.68 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย และเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 โทรู แก้ไขข้อเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเป็น 8,699.49 ล้านบาท วันที่ 22 พฤศจิกายน 2560 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ โทรู เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2561 โทรู ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 46.2)

- เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ทูร ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่บริษัทได้รับจาก บมจ.กสท โดยอ้างว่าบริษัทนำหลักเกณฑ์และข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาใช้ในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ให้ ทูร จำนวน 1,968.70 ล้านบาท เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2551 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ (หมายเหตุ 46.2)
- เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ทูร ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องส่วนแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming) โดยอ้างว่าบริษัทให้ผู้ประกอบการรายอื่นนำบริการโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศเรียกเข้า (Incoming) ผ่านโครงข่ายของ ทูร เมื่อบริษัทได้รับเงินรายได้ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming) แล้ว มิได้นำรายได้ดังกล่าวคำนวณรวมเป็นส่วนแบ่งรายได้เพื่อนำส่งให้ ทูร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2547 ถึงวันที่ 28 ตุลาคม 2560 ทูรทรัพย์ 1,045.79 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2562 พนักงานอัยการส่งคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ (หมายเหตุ 46.2)

คดีพิพาทกับ ทีทีแอนด์ที

- ทีทีแอนด์ที ฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหาย และเรียกร้องส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและค่าดำเนินการการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงรักษาตู้พักปลายทางเพิ่ม โดยอ้างว่าบริษัทผิดสัญญา ร่วมการทำงาน ผิดข้อตกลงการตลาดการใช้โทรศัพท์ทางไกลในประเทศ ผิดข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเรื่องบริการรับแจ้งเหตุขัดข้องและการซ่อมบำรุงจากตู้พักปลายทางถึงราวกันฟ้า และตกลงกับ บมจ.กสท ลดค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยไม่ได้ตกลงกับ ทีทีแอนด์ที ทำให้ ทีทีแอนด์ที เสียหายและได้รับรายได้ไม่ครบถ้วน เดิมทูรทรัพย์ขณะฟ้อง จำนวน 753.48 ล้านบาท ต่อมา ทีทีแอนด์ที แก้ไขทูรทรัพย์เป็น 2,598.19 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2552 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาดให้บริษัทชำระเงินให้ ทีทีแอนด์ที จำนวน 2,553.71 ล้านบาท วันที่ 4 ธันวาคม 2552 ฝ่ายกฎหมายของบริษัทและพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยื่นขอเพิกถอนคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง วันที่ 29 ธันวาคม 2553 ทีทีแอนด์ที ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ วันที่ 29 ธันวาคม 2559 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ วันที่ 20 มกราคม 2560 ทีทีแอนด์ที ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด วันที่ 14 มิถุนายน 2560 บริษัทขอความอนุเคราะห์อัยการสูงสุดยื่นแก้อุทธรณ์ และพนักงานอัยการยื่นแก้อุทธรณ์แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

คดีพิพาทกรณีบริษัท ทาร์เกต เน็ตเวิร์ค จำกัด (ทาร์เกต) และบริษัท เทเลเมติกส์ จำกัด (เทเลเมติกส์)

- ไตรมาสที่ 3/2551 ทาร์เกต ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ โดยอ้างว่าบริษัทไม่กำหนดเลขหมายโทรศัพท์ให้ ทาร์เกต ติดตั้งเปิดให้บริการ (กำหนด 10,000 เลขหมายในกำหนด 10 ปี แต่กำหนดให้เพียง 4,675 เลขหมาย เปิดให้บริการ 4,675 เลขหมาย) ทูรทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 766.55 ล้านบาท และแก้ไขทูรทรัพย์ในภายหลังเป็น 1,974.11 ล้านบาท ประกอบไปด้วย ค่าเสียหาย ค่าขาดประโยชน์ ค่าเช่าเครื่องโทรศัพท์สาธารณะ และดอกเบี้ย ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2559 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องค่าฟ้องดังกล่าว วันที่ 27 ตุลาคม 2559 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
- เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2553 เทเลเมติกส์ ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่าบริษัทผิดสัญญาเช่าระบบใบแจ้งหนี้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบ ทูรทรัพย์ตามฟ้อง จำนวน 3,269.68 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายจำนวนเลขหมายเกิน 4 ล้านเลขหมาย ค่าบริหารและดำเนินการใช้ระบบใบแจ้งหนี้เป็นเวลา 57 เดือน ค่าเสียหายจากการใช้โปรแกรมของระบบใบแจ้งหนี้เพิ่มขึ้นเกินกว่าที่กำหนดในสัญญา ค่าเสียหายในการใช้ระบบบรรจุของเกินร้อยละ 40 ตามสัญญา ค่าพัฒนาแก้ไขและปรับปรุงระบบตลอดระยะเวลาที่เช่า ค่าเสียหายทางธุรกิจ และค่าเสียหายที่บริษัทไม่ส่งมอบระบบใบแจ้งหนี้คืนให้ เทเลเมติกส์ เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อสู้คดี วันที่ 9 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปยังศาลปกครองกลาง และเมื่อวันที่ 13

พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้บริษัทชดใช้ค่าเสียหายเป็นจำนวน 1,055.07 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี วันที่ 10 มิถุนายน 2559 บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้พิจารณาคืนค่าพิพากษาศาลปกครองกลาง โดยพิจารณายกฟ้องคดีดังกล่าว ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

คดีพิพาทกรณีบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC)

- วันที่ 31 มีนาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัท และ ทูร ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกบริษัท และ ทูร ให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 โดยเรียกเป็นจำนวน 5,358.34 ล้านบาท ซึ่งพนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การเพื่อต่อสู้คดีแล้วเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 ต่อมาเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2553 จำนวน 702.48 ล้านบาท และ ทูร ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ จำนวน 1,832.29 ล้านบาท (หมายเหตุ 44)
- วันที่ 29 ธันวาคม 2554 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 เป็นจำนวน 433.73 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 44)
- วันที่ 27 ธันวาคม 2556 DTAC ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครองกลาง เพื่อเรียกให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เป็นจำนวน 201.48 ล้านบาท เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 44)

คดีพิพาทกรณีบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

- เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2556 AIS ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2551 จนถึงเดือนกันยายน 2555 โดยเรียกจากบริษัทเป็นจำนวน 1,527.45 ล้านบาท เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2556 พนักงานอัยการได้ยื่นคำคัดค้านโดยให้เหตุผลในการปฏิเสธการชำระเงิน เนื่องจาก บมจ.กสท ปฏิบัติผิดสัญญาโดยยุติการชำระส่วนแบ่งรายได้ฯ ซึ่งบริษัทจะจ่ายชำระให้กับ AIS ได้ต่อเมื่อได้รับเงินส่วนแบ่งรายได้ฯ ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2560 คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทชำระส่วนแบ่งรายได้ฯ จำนวน 1,354.80 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยให้ AIS วันที่ 17 กรกฎาคม 2560 พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง (หมายเหตุ 45.2)
- เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2533 บริษัทได้ทำสัญญาอนุญาตให้ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (สัญญาอนุญาตฯ) ให้ AIS ดำเนินกิจการบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ NMT 900 และ GSM มีกำหนด 25 ปี นับแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558 โดย AIS เป็นผู้ลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์ และจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้บริษัทตามอัตราที่ตกลงกันตามข้อ 30 ซึ่ง AIS ได้ส่งมอบเครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวให้เป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทแล้ว เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2556 AIS ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกการส่งมอบทรัพย์สินในส่วนของเสาส่งสัญญาณ (Tower) ทั้งหมดจำนวน 13,198 ต้น โดยตีความว่าเสาส่งสัญญาณไม่ใช่เครื่องมือและหรืออุปกรณ์ตามที่ระบุในสัญญาอนุญาตฯ จึงไม่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากการนำเสาส่งสัญญาณไปหาประโยชน์ให้บริษัท วันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 บริษัทได้มีหนังสือโต้แย้งและปฏิเสธว่ากรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทโดยทันทีที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วตามสัญญาอนุญาตฯ ข้อ 4 จึงมีประเด็นโต้แย้งกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณและส่วนแบ่งรายได้ร่วมกันใช้เสาส่งสัญญาณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2557 AIS ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อขอให้ชี้ขาดเรื่องกรรมสิทธิ์เสาส่งสัญญาณ (Tower) และเรียกให้บริษัทจ่ายเงินส่วนแบ่งรายได้ร่วมกันใช้เสาส่งสัญญาณดังกล่าวที่ได้รับจาก AIS ตั้งแต่ต้นจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2557 เป็นจำนวน 516.31 ล้านบาท และเมื่อ 31 สิงหาคม 2561 บริษัทได้ยื่นข้อเรียกร้องแย้งและขอแก้ไขทุนทรัพย์เป็น 13,938.33 ล้านบาท วันที่ 12 มีนาคม 2558 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านและข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการขอให้

ชี้ขาดให้ AIS ส่งมอบเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ยังไม่นำส่งอีก จำนวน 1,429 ต้น โดย AIS อ้างว่าเป็นเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่เช่ามาจากบริษัท แฟกซ์ไลท์ จำกัด (FXL) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS และส่วนที่ยังไม่ส่งมอบ ที่อาจพบภายหลัง โดยบริษัท มีความเชื่อมั่นว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วเสาส่งสัญญาณ (Tower) ที่ AIS ใช้ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz เป็นรายการ อุปกรณ์ที่ต้องนำส่งให้บริษัทตามสัญญาอนุญาตฯ ข้างต้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ (หมายเหตุ 45.2)

คดีพิพาทกรณีบริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (จัสมินฯ)

- เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2534 บริษัทได้ทำสัญญาร่วมลงทุนสร้างโครงข่ายเคเบิลใต้น้ำ (Submarine Optical Fibre Cable Project) กับบริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (จัสมินฯ) มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี จัสมินฯ จะได้รับส่วนแบ่งรายได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขภายใต้กรอบสัญญา วิธีการคำนวณรายได้ตามที่กำหนดในสัญญามี 2 วิธี คือ ใช้รายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการของบริษัท หรือใช้สูตรในการคำนวณรายได้ของบริษัท ในขณะที่การหารายได้จริงจากการเปิดให้บริการยังไม่สามารถทำได้ บริษัทจึงเลือกวิธีการคำนวณรายได้ตามสูตร โดยสงวนสิทธิในการเรียกคืนส่วนที่แตกต่าง หากสามารถตรวจสอบได้ในโอกาสต่อไปว่ารายได้ที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่ารายได้ที่คำนวณตามสูตร ซึ่ง จัสมินฯ ก็ได้มีหนังสือแจ้งยืนยันที่จะปฏิบัติตามสัญญา และหากบริษัทสามารถตรวจสอบได้ในโอกาสต่อไปว่า รายได้ที่เกิดขึ้นจริงน้อยกว่ารายได้ที่เกิดจากการคำนวณ จัสมินฯ ยินยอมที่จะรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริง

เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2551 บริษัทได้ประชุมร่วมกับ จัสมินฯ และบริษัทได้แจ้งให้ จัสมินฯ ทราบว่า บริษัทสามารถวัดทราฟฟิกได้แล้ว และบริษัทจะใช้วิธีการคำนวณรายได้จริงที่เกิดจากการเปิดบริการจากการตรวจวัดทราฟฟิก โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2551 เป็นต้นไป จัสมินฯ เห็นด้วยว่าการคำนวณส่วนแบ่งรายได้จากการเปิดบริการจริงโดยการวัดทราฟฟิกเป็นแนวทางที่เหมาะสม โดยเริ่มวัดทราฟฟิกตั้งแต่เดือนมกราคม 2552 เป็นต้นไป แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2552 จัสมินฯ ได้โต้แย้งว่าการวัดทราฟฟิกไม่สมบูรณ์ จึงขอให้บริษัทคำนวณส่วนแบ่งรายได้ตามสูตรการคำนวณเช่นเดิม แต่บริษัทยังคงยืนยันวิธีการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดจากการเปิดบริการจริง และได้จ่ายส่วนแบ่งรายได้ที่เกิดขึ้นจากการเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2551 - มิถุนายน 2554 แก่ จัสมินฯ แต่จัสมินฯ ไม่มารับชำระ และได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 ให้บริษัททำการชำระส่วนแบ่งรายได้ที่คำนวณตามสูตร ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 - 3 ตุลาคม 2554 รวมดอกเบี้ย เป็นเงินทั้งสิ้น 3,395.35 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2558 บริษัทได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ดำเนินการเพื่อต่อสู้คดีแทน โดยได้ยื่นคำคัดค้านไปยังสถาบันอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้ฝ่ายกฎหมายของบริษัท เชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่ต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ตามคำฟ้องแต่อย่างใด

ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสำนักอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ จัสมินฯ ชำระส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินไปคืนให้กับบริษัท พร้อมกับให้ชำระค่าเสียหายที่บริษัทต้องซ่อมอุปกรณ์เองเนื่องจาก จัสมินฯ ไม่ดูแลซ่อมแซมบำรุงรักษาโครงข่ายให้บริษัทให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และค่าเสียโอกาสในการประกอบธุรกิจ พร้อมดอกเบี้ย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 9,931.02 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

คดีพิพาทกรณีบริษัท ไอ-โมบาย พลัส จำกัด (ไอ-โมบาย)

- เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2561 ไอ-โมบาย ได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแพ่ง ฐานผิดสัญญา เรียกค่าเสียหาย เป็นจำนวนเงิน 1,940.81 ล้านบาท เกี่ยวกับกรณีพิพาทที่เกิดจากการให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G โดยอ้างว่าหลังจากที่ให้บริการได้ไม่นาน ระบบสัญญาณโทรศัพท์เริ่มไม่ดีและมีปัญหาขัดข้องบ่อยครั้ง ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ในพื้นที่ซึ่งกำหนดเป็นพื้นที่ให้บริการ ลูกค้าที่ใช้บริการได้ทยอยยกเลิกการให้บริการและคืนเบอร์ เพื่อไปใช้บริการโทรศัพท์จากผู้ให้บริการรายอื่น ทำให้ได้รับ

ผลกระทบในกิจการโดยประสพภาวะขาดทุนอย่างต่อเนื่องและไม่สามารถประกอบกิจการตามที่ได้วางแผนธุรกิจไว้ได้ ต่อมาเมื่อ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้ขอความอนุเคราะห์อัยการสูงสุดให้ดำเนินคดีแทน

นอกจากนี้ในการต่อสู้คดีอื่นๆ สำนักกฎหมายของบริษัทได้ดำเนินการทั้งพยานบุคคล และพยานเอกสารอย่างครบถ้วน มิได้มีการเสียเปรียบในรูปคดี ดังนั้น บริษัทจึงเชื่อมั่นว่าไม่มีเหตุที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่ฟ้อง และได้บันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินนี้ แต่ทั้งนี้ผลของคดีขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาลเป็นสำคัญ

43.1.2 ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 12.1 บริษัทไม่ได้บันทึกค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ซึ่งอาจเกิดจากรายได้ ค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ที่เป็นกรณีพิพาทกับ บมจ.กสท และบริษัทเอกชนคู่สัญญาของ บมจ.กสท ในส่วนที่บริษัทยังไม่ได้บันทึกเป็นรายได้ในงบการเงินนี้ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลังว่า กรมสรรพากรแจ้งว่าหากบริษัทได้มีการให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่กับคู่สัญญาตามสัญญาให้บริการเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวแล้ว บริษัทย่อมมีสิทธิเรียกร้องในหนี้ค่าบริการที่เกิดขึ้น แม้ว่าบริษัทยังไม่ได้รับรู้รายได้ค่าเชื่อมโยงเนื่องจากยังเป็นข้อพิพาทกับคู่สัญญาก็ตาม บริษัทต้องนำรายได้ค่าเชื่อมโยงดังกล่าวมาคำนวณเป็นรายได้ของบริษัทตามมาตรา 65 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับข้อ 2 ของคำสั่งกรมสรรพากรที่ ทบ.1/2528 เรื่อง การใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่ายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2528 ต่อมาเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555 สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ กรมสรรพากร ได้ตอบข้อหารือของบริษัทเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีรายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Access Charge) ที่บริษัทไม่ได้รับรู้รายได้ข้างต้น สรุปได้ว่าหากบริษัทมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ และไม่อาจกำหนดจำนวนหนี้ที่แน่นอนได้ บริษัทก็ไม่ต้องนำค่าเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวมารวมคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร

43.1.3 ค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ

เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2553 กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมที่เพิ่มขึ้นของเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่บริษัทจัดสรรให้รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน จำนวน 137 เลขหมาย ระหว่างเดือนสิงหาคม 2548 ถึงเดือนสิงหาคม 2551 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 656.51 ล้านบาท ซึ่งการเรียกเก็บดังกล่าว กสทช. อ้างว่าเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมชั่วคราว และหลักเกณฑ์ในการจัดสรรและอนุญาตให้ใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่าบริษัทไม่ต้องจ่ายชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าว เนื่องจากบริษัทได้นำส่งรายละเอียดข้อมูลของผู้ใช้บริการเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษทั้งหมดให้กับ กสทช. ทราบแล้ว กสทช. จึงควรเป็นผู้ดำเนินการจัดการและบริหารเลขหมายโทรคมนาคมแทนบริษัท รวมทั้งดำเนินการแจ้งและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการใช้เลขหมายโทรคมนาคมพิเศษโดยตรงจากผู้ใช้บริการเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษ และบริษัทได้ทำหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการชำระเงินต่อ กสทช. และเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554 บริษัทได้ฟ้อง กสทช. เพื่อเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ กสทช. บังคับให้บริษัทชำระเงินค่าเลขหมายโทรคมนาคมดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2557 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2558 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2558 กสทช. ได้ยื่นเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) เป็นผู้พิจารณาเนื่องจากเป็นคดีระหว่างหน่วยงานของรัฐ และ กยพ. ได้มีหนังสือถึงบริษัทเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 ให้เข้าชี้แจงและทำคำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมส่งมอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้พนักงานอัยการภายในวันที่ 22 กันยายน 2558 เพื่อขอตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารให้ได้ข้อยุติก่อนทำคำวินิจฉัย

ซึ่งต่อมา กยพ. ได้ส่งเรื่องคืน กสทช. เนื่องจากข้อพิพาทอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ดังนั้น บริษัทจึงไม่ได้บันทึกหนี้สินสำหรับค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมพิเศษที่ถูกเรียกเก็บดังกล่าวไว้ในงบการเงินนี้

43.1.4 การดำเนินงานตามสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบหมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+)

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 บริษัทได้เข้าทำสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) (โครงการฯ) กับ กสทช. โดยกำหนดให้บริษัทเป็นผู้ให้บริการโครงการฯ โดยมีหน้าที่ในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และทำการส่งมอบบริการโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

ปัจจุบัน กสทช. ได้ให้บริษัทดำเนินการตามสัญญาบริการจัดให้มีสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในพื้นที่ชายขอบ หมู่บ้านในพื้นที่ชายขอบ (Zone C+) ต่อไป ส่วนค่าปรับจะพิจารณาเมื่อบริษัทส่งมอบงานครบถ้วนถูกต้องงวดหนึ่งงวดใดหรือทุกงวดตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

จากข้อมูลข้างต้น บริษัทยังไม่สามารถบันทึกการประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เนื่องจากอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของ กสทช.

43.2 ภาวะผูกพัน

43.2.1 ภาวะผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุน

รายจ่ายฝ่ายทุนที่ถือเป็นภาวะผูกพัน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน แต่ยังไม่เข้าเงื่อนไขรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	1,350.05	756.15	1,350.05	756.15

43.2.2 ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน - กรณีที่บริษัทเป็นผู้เช่า

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภายใน 1 ปี	34,423.00	135.23	34,423.00	135.23
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	105,430.70	41.63	105,430.70	41.63
เกินกว่า 5	41,843.05	-	41,843.05	-
	181,696.75	176.86	181,696.75	176.86

๑๒

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงานได้รวมจำนวนเงินที่บริษัทต้องจ่ายในอนาคตที่บริษัทได้มีการลงนามในสัญญาใหม่ ดังนี้

เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2561 บริษัท และบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) พร้อมบริษัทในเครือ ได้ลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์เพื่อให้บริการโทรคมนาคม และสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement)

เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 บริษัท และกลุ่มบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ได้ลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม และสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement)

44 ข้อพิพาทกรณีการเชื่อมต่อโครงข่าย

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 กสทช. มีคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ที่ 1/2550 โดยให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำสั่งขาด และต้องเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่เริ่มต้นเจรจา หากบริษัทไม่ปฏิบัติตามคำสั่งขาดดังกล่าว ย่อมเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม 2544 ซึ่ง กสทช. อาจมีคำสั่งบังคับทางปกครองตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ได้ต่อไป ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการต่อสู้ทางกฎหมายมาโดยตลอดตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทชำระค่าปรับวันละ 60,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งครบถ้วนโดยการเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ซึ่งเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2551 บริษัทได้ทำหนังสือแจ้งให้ DTAC เข้าหารือเพื่อเจรจาทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัท และได้จ่ายค่าปรับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 จนถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 ให้แก่ กสทช. แล้ว อย่างไรก็ตามบริษัทยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจากับ DTAC ได้ และเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2551 DTAC ได้ทำหนังสือถึง กสทช. เพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดเงื่อนไขที่ตกลงไม่ได้ดังกล่าว โดยมีข้อเรียกร้องข้อหนึ่งให้เลขาธิการ กสทช. พิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 60,000 บาท ให้บริษัทชำระต่อไปจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของ กสทช. (ถ้ามี) ครบถ้วนเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 กสทช. ชี้ขาดให้บริษัททำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับ DTAC ให้ครอบคลุมเลขหมายโทรคมนาคมทั้งหมดที่ DTAC มีสิทธิในการนำออกให้บริการโดยชอบด้วยกฎหมาย ขณะนี้ยังไม่มียุติเกี่ยวกับการทำสัญญา

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 เลขาธิการ กสทช. ได้มีหนังสือเตือนให้บริษัทดำเนินการตามคำสั่งขาดข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ 4/2551 ของ กสทช. โดยการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดแล้วหากไม่ปฏิบัติตามเลขาธิการ กสทช. จะใช้อำนาจตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดให้บริษัทชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท ต่อมาเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 เลขาธิการ กสทช. มีหนังสือแจ้งมติคณะกรรมการ กสทช. ให้บริษัทเข้าร่วมเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่าย ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน หากบริษัทจะโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวให้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง ขณะนี้บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 ซึ่ง กสทช. ยื่นคำให้การและบริษัทยื่นคำคัดค้านคำให้การแล้ว และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ยกคำฟ้องของบริษัท บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสทช. ได้แจ้งให้บริษัทปฏิบัติให้ถูกต้องเกี่ยวกับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกรณีไม่เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับ DTAC โดยอ้างคำพิพากษาของศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ข้างต้น และกำหนดค่าปรับทางปกครองในอัตราวันละ 20,000 บาท จนกว่าบริษัทจะเข้าทำสัญญาแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2556 บริษัทได้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าวต่อ กสทช. วันที่ 18 สิงหาคม 2557 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์

การบังคับตามคำสั่งหรือกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด อย่างไรก็ตาม DTAC ได้ยื่นฟ้อง บริษัท และ ทูร กรณีค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายฯ งวดวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 เป็นจำนวน 5,358.34 ล้านบาท งวดวันที่ 1 มกราคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 เป็นจำนวน 433.73 ล้านบาท และงวดวันที่ 1 พฤศจิกายน 2554 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เป็นจำนวน 201.48 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)

45 ข้อพิพาทกับบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีคดีความที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

45.1 กรณีบริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง AIS ดังนี้

- กรณีค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

กรณีผิดสัญญาอนุญาตฯ บริษัทเรียกร้องให้ AIS ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มของปีดำเนินการที่ 17 - 25 ทุนทรัพย์ จำนวน 36,741.73 ล้านบาท รวม 3 ข้อพิพาท เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดยกข้อเรียกร้องแย้งของบริษัทของปีดำเนินการที่ 17-20 (17,803.38 ล้านบาท) และยกข้อเรียกร้องของบริษัทของปีดำเนินการที่ 21-22 (9,984.69 ล้านบาท) ให้บริษัทคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย วันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ของปีดำเนินการที่ 21-22 และวันที่ 16 พฤศจิกายน 2561 ของปีดำเนินการที่ 17-20 ปัจจุบันคดีอยู่ในการพิจารณาของศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ AIS จ่ายเงินของปีดำเนินการที่ 23-25 (8,953.65 ล้านบาท) ให้บริษัท จำนวน 224.42 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี

- กรณีการถ่ายโอนลูกค้าจากระบบ 900 MHz เป็นโครงข่าย 2100 MHz

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อเรียกร้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดให้ AIS หยุดการดำเนินการถ่ายโอนลูกค้าจากระบบ 900 MHz เป็นโครงข่าย 2100 MHz (AWN) เป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการ พร้อมทั้งเรียกร้องให้ AIS จ่ายค่าเสียหายหรือชดใช้เงินจำนวน 9,126.02 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมถึงชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อมา เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559 บริษัทได้ยื่นขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทเป็นจำนวน 41,116.31 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท

- กรณีไม่ดำเนินการจัดหาสถานที่ทำสัญญาเช่าสถานที่เพื่อติดตั้งเสาและอุปกรณ์

เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2558 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อชี้ขาดให้ AIS ดำเนินการเช่าสถานที่ ที่ใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาและอุปกรณ์ในการให้บริการตามสัญญาอนุญาตฯ ต่อเนื่องไปอีก 2 ปี หลังจากที่สัญญาอนุญาตฯ สิ้นสุดลงหากไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้ AIS ชำระเงินค่าเช่าสถานที่พร้อมค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลา 2 ปีนับแต่สิ้นสุดสัญญาฯ เป็นจำนวนเงิน 1,910.84 ล้านบาท ต่อมาบริษัทได้พิจารณายุติข้อพิพาท และเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2562 บริษัทยื่นคำร้องขอถอนคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอคำสั่งในวันนัดของอนุญาโตตุลาการ

- กรณี AIS ไม่ยินยอมชำระค่าร่วมใช้เสาอากาศของบริษัทปี 2557 - 2558 ตามอัตราค่าบริการใหม่

เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2558 บริษัทยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง กรณี AIS ไม่ยินยอมชำระค่าร่วมใช้เสาอากาศของบริษัทปี 2557 - 2558 ตามอัตราค่าบริการใหม่ โดยบริษัทได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเช่าหรือใช้พื้นที่และทรัพย์สิน ซึ่งได้แจ้งให้ AIS ทราบว่ามีเปลี่ยนแปลงอัตราดังกล่าวเป็นหนังสือล่วงหน้าตามสัญญาอนุญาตฯ ที่ระบุไว้ แต่ AIS เพิกเฉยไม่ชำระค่าร่วมใช้เสาอากาศให้ครบถ้วนตามการเปลี่ยนแปลงอัตราดังกล่าว จึงเป็นการผิดสัญญาอนุญาตฯ ต่อบริษัท จำนวน 79.04 ล้านบาท

๖

- กรณี AIS แก้ไขสัญญาอนุญาตฯ ครั้งที่ 6 และครั้งที่ 7
เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สืบเนื่องมาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บริษัทแจ้งให้ AIS จ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบใช้บัตรจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid card) และจ่ายส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่กรณีอนุญาตให้ใช้เครือข่ายร่วม (Roaming) ระหว่างผู้ให้บริการรายอื่นให้เป็นไปตามสัญญาหลัก จำนวน 62,773.95 ล้านบาท
- กรณี AWN ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS ไม่ชำระเงินค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่
เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งให้ AWN ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ AIS ไม่ชำระเงินค่าเช่าเครื่องและอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 900 MHz (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 - 30 มิถุนายน 2559) จำนวน 575.49 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ศาลมีคำพิพากษาให้ AWN ชำระค่าใช้จ่ายเครื่องและอุปกรณ์ให้บริษัท วันที่ 19 พฤศจิกายน 2561 AWN ยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลแพ่ง วันที่ 3 ธันวาคม 2561 บริษัทขอความอนุเคราะห์พนักงานอัยการสำนักงานคดีแพ่งยื่นแก้อุทธรณ์ และยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี (หมายเหตุ 12.1)
- กรณีส่วนแบ่งรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ค่าเช่าระบบสื่อสารสัญญาณ
วันที่ 15 ธันวาคม 2560 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินอันเกิดจากการชำระส่วนแบ่งรายได้จากระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงในส่วนที่เหลือจากการใช้งานล่าช้าไม่ครบถ้วน จำนวน 33.25 ล้านบาท และวันที่ 12 มกราคม 2561 เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากระบบสื่อสารสัญญาณเชื่อมโยงในส่วนที่เหลือจากการใช้งานไม่ครบถ้วนตามสัญญาอนุญาต จำนวน 1,771.22 ล้านบาท
- กรณีค่าใช้จ่ายบริการร่วมเสาอากาศ ค่าใช้บริการพื้นที่ ค่าเช่าใช้อุปกรณ์ช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ
เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ AIS ชำระเงินค่าใช้บริการพื้นที่ ค่าเช่าใช้อุปกรณ์ทรัพย์สิน 11 รายการ ตามสัญญา ช่วงระยะเวลาคุ้มครองผู้ใช้บริการ จำนวน 224.53 ล้านบาท

45.2 กรณี AIS เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท ดังนี้

- กรณีบริษัทไม่มีสิทธิเรียกร้องให้ AIS ชำระเงิน จำนวน 17,803.38 ล้านบาท และห้ามมิให้บริษัทเรียกเงินใดๆ จากธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาและหนังสือค้ำประกันรายได้ชั้นต่ำของปีที่ 17 - 20 คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- กรณีให้สถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้บริษัทคืนหนังสือค้ำประกันปีที่ 17 - 21 ทุนทรัพย์จำนวน 106.98 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- กรณีให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย ทุนทรัพย์จำนวน 1,527.45 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)
- กรณีให้สถาบันอนุญาโตตุลาการชี้ขาดเรื่องกรรมสิทธิ์ในเสาส่งสัญญาณ (Tower) และเรียกร้องให้บริษัทจ่ายค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าร่วมใช้เสาพร้อมดอกเบี้ย ทุนทรัพย์จำนวน 516.31 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561 บริษัทได้ยื่นข้อเรียกร้องแย้งและขอแก้ไขทุนทรัพย์เป็น 13,938.33 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)

46 ข้อพิพาทกับบริษัท โทร จำกัด (มหาชน) (ทรู)

46.1 กรณีบริษัทเป็นโจทก์ฟ้อง ทรู ดังนี้

- ข้อพิพาทกรณี ทรู พิมพ์ชื่อ TA และลายน้ำตราสัญลักษณ์ TA ลงบนใบแจ้งหนี้ / ใบกำกับภาษี ใบเสร็จรับเงิน
เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2547 บริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทรู ไม่ปฏิบัติตามสัญญาร่วมการทำงานฯ (เอกสารแนบท้ายสัญญา 7) ที่ ทรู พิมพ์ชื่อ TA และลายน้ำตราสัญลักษณ์ TA ลงบนใบแจ้งหนี้ ใบกำกับภาษี

ใบเสร็จรับเงินให้ ทู ชำระค่าเสียหายเป็นจำนวน 1,922.94 ล้านบาท เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2556 คณะอนุญาโตตุลาการ เสียข้างมากชี้ขาดให้ ทู ชำระค่าเสียหายตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2545 - มีนาคม 2549 เป็นเงินจำนวน 98.59 ล้านบาท และให้ชำระค่าโฆษณาฉบับละ 40 สตางค์ จนกว่าจะหยุดพิมพ์ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2556 ทู ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดฯ ต่อศาลปกครองกลาง และเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2558 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

- ข้อพิพาทกรณีค่าโทรศัพท์ทางไกลในประเทศ TA 1234

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2548 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการกรณี ทู ผิดสัญญาร่วมการงานฯ ข้อ 33 ที่ ทู ให้บริการ TA 1234 โดยมีได้รับอนุญาต เรียกร้องให้ ทู ชำระค่าเสียหาย จำนวน 15,804.18 ล้านบาท เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2559 คณะอนุญาโตตุลาการเสียข้างมากชี้ขาดให้ ทู ชำระเงินจำนวน 1,703.10 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 6.6875 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2548 จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้ชำระค่าเสียหายจากการที่บริษัทขาดรายได้ จากการให้บริการโทรศัพท์ในโครงข่ายของ ทู 27.17 ล้านบาทต่อเดือน พร้อมดอกเบี้ยในอัตรเดียวกัน นับถัดจากวันเสนอข้อพิพาท จนกว่า ทู จะยุติการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลแบบประหยัด TA 1234 เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2560 ทู ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดฯ ต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 บริษัทได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดฯ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณา ของศาลปกครองกลาง

- ข้อพิพาทกรณีนำอุปกรณ์ในระบบไปให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL)

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทู ได้นำอุปกรณ์ในระบบและ ยินยอมให้ผู้อื่นนำอุปกรณ์ในระบบไปให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (ADSL) โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบริษัท ถือว่าเป็น การปฏิบัติผิดสัญญาฯ รวมเป็นทุนทรัพย์แห่งคดี จำนวน 86,206.29 ล้านบาท และบริษัทได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเพิ่มเติม สำหรับงวดตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 เป็นต้นไปพร้อมดอกเบี้ย จนกว่า ทู จะปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2561 คณะอนุญาโตตุลาการเสียข้างมากชี้ขาดให้ ทู ชำระเงินค่าผิดสัญญาพร้อมดอกเบี้ย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 94,474.28 ล้านบาท เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 ทู ยื่นคำร้องเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อศาลปกครองกลาง

- ข้อพิพาทกรณีส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมการงาน เรียกคืนส่วนแบ่งรายได้

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2551 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทู ผิดสัญญาร่วมการงานฯ ข้อ 17 บริษัทเรียกคืนส่วนแบ่งรายได้ ที่บริษัทได้นำส่งให้ ทู เกินไปจากจำนวนส่วนแบ่งรายได้ที่พึงมีสิทธิได้รับ จำนวน 1,479.62 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2557 คณะอนุญาโตตุลาการเสียข้างมากชี้ขาดให้ ทู ชำระเงินจำนวน 1,217.51 ล้านบาท ให้แก่บริษัท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2551 จนกว่าจะชำระ เสร็จสิ้น เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2557 ทู ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2559 บริษัทยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษาเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะ อนุญาโตตุลาการ บริษัทอยู่ระหว่างยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

- ข้อพิพาทกรณีค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2556 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทู ผิดสัญญาร่วมการงานฯ ข้อ 3 ข้อ 5(ก) และข้อ 21 เรียกให้ ทู ชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคม จำนวน 539.02 ล้านบาท เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2556 ทู ได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันคดีอยู่ในกระบวนการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

- ข้อพิพาทกรณีโฆษณาบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 บริษัทยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กรณี ทูร ผิดสัญญาร่วมการทำงานฯ ทำการโฆษณาบนตู้โทรศัพท์สาธารณะและการให้เติมเงินบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1,052.65 ล้านบาท เรียกค่าเสียหายจากการที่ ทูร ทำการโฆษณาบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 663.00 ล้านบาท และจากการให้บริการเติมเงินบนตู้โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 389.65 ล้านบาท เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2562 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำสั่งขาดให้ ทูร ชำระเงินให้บริษัท จำนวน 302.57 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการขอเพิกถอนคำสั่งขาดของอนุญาโตตุลาการของ ทูร

46.2 กรณี ทูร เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท ดังนี้

- เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2548 ทูร ยื่นฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องค่าเสียหายและค่าส่วนแบ่งรายได้ค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming call) โดยอ้างว่าบริษัทคำนวณไม่ถูกต้อง จำนวน 8,407.68 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย และเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2560 ทูร แก้ไขเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเป็น 8,699.49 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)
- เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ทูร ยื่นฟ้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศที่บริษัทได้รับจาก บมจ.กสท โดยอ้างว่าบริษัทนำหลักเกณฑ์และข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาใช้ ในการคำนวณส่วนแบ่งรายได้ให้ ทูร นำส่งรายได้ขาดไป จำนวน 1,968.70 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)
- เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 ทูร ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินส่วนแบ่งรายได้ทางไกลต่างประเทศกรณีเรียกเข้า (Incoming) จำนวน 1,045.79 ล้านบาท (หมายเหตุ 43.1.1)
- เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2561 ทูร ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องส่วนแบ่งรายได้ค่าบริการ Free Phone 1800 พร้อมดอกเบี้ย จำนวน 142.18 ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 พนักงานอัยการส่ง คำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ

47 คำธรรมเนียม USO ปี 2554

กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2558 เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม USO ย้อนหลังของปี 2554 (1 มกราคม 2554 - 30 พฤษภาคม 2555) กรณีผู้รับใบอนุญาตแบบที่ 2 ที่มีโครงข่ายเป็นของตนเองและแบบที่ 3 มีหน้าที่จัดให้มีบริการ USO ตามที่กำหนด ในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี บริษัทมีความเห็นว่าในระยะเวลาดังกล่าว กสทช. ไม่ได้กำหนดแผนการจัดให้มีการบริการ USO รวมทั้งไม่ได้ กำหนดอัตราที่ต้องนำส่งให้กับกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์ สาธารณะ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 บริษัทมีหนังสือถึง กสทช. เพื่อขอยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมช่วงดังกล่าว วันที่ 3 ตุลาคม 2559 บริษัทได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางให้ยกเลิกมติและคำสั่ง กสทช. กรณีให้บริษัทนำส่งรายได้ค่าธรรมเนียม USO

วันที่ 7 สิงหาคม 2561 กสทช. มีหนังสือแจ้งมายังบริษัทให้ดำเนินการจ่ายค่า USO หากไม่ดำเนินการ กสทช. จะมีคำสั่งกำหนดให้บริษัท ชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราร้อยละ 423,038.82 บาท เพื่อเป็นการลดภาระเงินเพิ่มและเบี้ยปรับทางปกครอง เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2561 บริษัทได้วางเงินค่า USO ต่อสำนักงาน กสทช. เป็นจำนวน 2,242.31 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ต่อมาเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2561 ศาลปกครองกลางพิพากษาเพิกถอนมติและคำสั่ง กสทช. เฉพาะส่วนที่ให้บริษัทจัดสรรเงินรายได้สุทธิจากการประกอบกิจการ ในส่วนที่เกินกว่าอัตราร้อยละ 3.75 ต่อปี โดยให้มีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่ กสทช. มีมติดังกล่าว (2 ธันวาคม 2558) บริษัทรับรู้อย่างรวดเร็ว โดยการปรับงบการเงินย้อนหลัง (หมายเหตุ 7.1)

๑๒

วันที่ 24 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ยื่นคำอุทธรณ์ต่อศาลปกครองกลางขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนมติของ กทค. ในการประชุมครั้งที่ 32/2558 เมื่อ 2 ธันวาคม 2558 ระเบียบวาระที่ 4.8 และเพิกถอนคำสั่ง กสทช. ที่ สทช.5011/25580 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2559 กรณีให้บริษัทนำส่งรายได้ค่าธรรมเนียม USO

ทั้งนี้การวางเงินดังกล่าว บริษัทยังไม่เห็นพ้องด้วยกับความในหนังสือ กสทช. หรือมติที่ประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทสงวนสิทธิที่จะเรียกคืนเงินทั้งหมดที่วางไว้กับ กสทช. พร้อมดอกเบี้ย หากศาลมีคำสั่งหรือพิพากษาเพิกถอนมติหรือคำสั่ง หรือมติที่ประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาที่มีผลให้บริษัทมีสิทธิได้รับเงินที่วางเป็นค่า USO คืนจาก กสทช.

48 การอนุมัติงบการเงิน

คณะกรรมการบริษัทอนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 18 มิถุนายน 2562

๑๒